

การประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
กรกฎาคม 2560

การประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
กรกฎาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปรเมศวร์ ภาษา. (2560). การประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร.

สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์:

อาจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ปีงบประมาณ 2559 จำนวน 18 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น = .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมจัดอันดับระดับความต้องการจำเป็นด้วยดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารจริงทั้ง 4 ด้าน ค่าเฉลี่ยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านที่ 1 การบริหารจัดการศึกษา เพื่อความเข้มแข็ง อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ด้านที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม อยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านที่ 3 การวิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม อยู่ในระดับปานกลาง 2. สภาพการบริหารที่คาดหวังทั้ง 4 ด้าน ค่าเฉลี่ยภาพรวม อยู่ในระดับสูง เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านที่ 1 การบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง อยู่ในระดับสูง รองลงมาคือ ด้านที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม อยู่ในระดับสูง และด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านที่ 3 การวิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม อยู่ในระดับสูง 3. ค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในภาพรวม มีค่า PNI_{modified} = 0.22 เมื่อเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยพบว่า ด้านที่ 3 การวิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม มีค่า PNI_{modified} มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น และด้านที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก มีค่า PNI_{modified} = 0.33, 0.26 และ 0.22 ตามลำดับ ส่วน ด้านที่ 1 การบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น น้อยที่สุด PNI_{modified} = 0.18

NEEDS ASSESSMENT FOR AN INCLUSIVE ROLE MODEL IN TERMS OF SCHOOL
ADMINISTRATION UNDER THE JURISDICTION OF SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

AN ABSTRACT
BY
PORAMET LUECHA

Presented in Partial Fulfillment of Requirement for the
Master of Education Degree in Educational Administration and Management
at Srinakharinwirot University

July 2017

Poramet Luecha. (2560). *Needs Assessment for an Inclusive Role Model in terms of School Administration under The Jurisdiction of Secondary Educational Service Area Office 2*. Master's Thesis, M.Ed. (Educational Administration and Management). Bangkok: Graduate School. Srinakharinwirot University.
Advisor : Theeraphab Phetmaikul.

The purposes of this research were to explore current conditions of administration and expectation of the administration and to assess the needs for inclusive school administration under the jurisdiction of Secondary Educational Service Area, Office Two. The subjects of the study were eighteen staffed members selected from a learning inclusive school in the 2016 academic year. This research included school directors, vice-directors, directors of Academic affairs and Project Managers. The research instrument was the the Estimated Scale questionnaire with a reliability of .98. Descriptive statistics was used to analyzed the data and the need for inclusive school administration were assessed by PNI

The results showed that the current conditions and management levels among inclusive school administration had four aspects overall, which were at the moderate level. The strengthening of educational management was at the highest aspect at a moderate level followed by knowledge management for inclusive educational development and learning activity management, staff training programs and facilities for special education were also at a moderate level, while the minority was research and development of learning media, educational innovation and techniques for developing inclusive education management was in the minority and at the moderate level

The expectation for inclusive school administrations in four aspects and was at a high level overall. The strengthening educational management was at a higher level than the knowledge management of inclusive educational development, learning activity management and staff training programs and facilities for special education. Therefore, the research and development of learning media, educational innovation and techniques for developing inclusive education management was the smallest of the four.

Another important fact regarding the needs of inclusive school administration PNI was 0.22. While, the significance of the needs of an inclusive school administration should be ranked accordingly: 1) research and development of learning media, educational innovation and techniques for developing inclusive education management; 2) educational development and learning activity management, staff training programs and facilities for special education; 3) knowledge management for inclusive educational development; and 4) The strengthening Educational Management (PNI = 0.33, 0.26, 0.22 and 0.18, respectively)

สารนิพนธ์

เรื่อง

การประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

ของ

ปรเมศวร์ ภาษา

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์จักรชัย เอกปัญญาสกุล)

วันที่ เดือน

พ.ศ. 2560

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....

(อาจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล)

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล)

.....กรรมการ

(อาจารย์เรือเอก ดร. อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศาสตร์ แสงศักดิ์)

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล ประธานควบคุมสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนผู้วิจัยสามารถดำเนินการทำสารนิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบเค้าโครงสารนิพนธ์และคณะกรรมการสอบ สารนิพนธ์ อาจารย์ เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์ รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนา แสงศักดิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อสารนิพนธ์เล่มนี้ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ดร.สุขพัชรา ชัมเจริญ รองศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ศักดิ์ศิริผล อาจารย์ ดร.จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์ อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์ และนางสาวธิดารัตน์ พานพวง ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ คำปรึกษาในความกรุณาของคณาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณเพื่อนนิสิตปริญญาโทร่วมรุ่นทุกคนที่คอยห่วงใยและเป็นที่กำลังใจแก่ผู้วิจัย เสมอมาและให้กำลังใจมาโดยตลอด ประโยชน์และสิ่งดีงามของงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขออุทิศสิ่งดีงาม เหล่านั้น แก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อยุทธชัย ภาชา คุณแม่หนูสอน ภาชา คุณพี่ตระกูลวงศ์ ภาชา ที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและเป็นที่กำลังใจให้เสมอมา ตลอดจนญาติพี่น้องทุกคน ที่ทำให้ผู้วิจัย มีความมุ่งมั่น พยายามจนประสบความสำเร็จในวันนี้

ปรเมศวร์ ภาชา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	5
ตัวแปรที่ศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ความเป็นมาของการโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม	
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร.....	11
ความเป็นมา ความหมายและแนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม.....	11
ความเป็นมาของการจัดการเรียนรวม.....	14
ความหมายของการศึกษาแบบเรียนรวม	16
แนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม.....	17
รูปแบบของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	19
ประเภทของความบกพร่องทางด้านร่างกาย.....	24
การประเมินความต้องการจำเป็น.....	33
ความหมายของความต้องการจำเป็น.....	33
ประเภทของความต้องการจำเป็น.....	33
นโยบายและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดเรียนของนักเรียน	
พิการ.....	37
นโยบายของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานการศึกษาพิเศษ.....	37
แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559.....	38
พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม	
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553.....	39
พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
นโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการ ในศตวรรษที่สอง (2552-2562)	
มาตรฐานการเรียนรู้ร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปี พ.ศ. 2555.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
งานวิจัยในประเทศ.....	47
งานวิจัยต่างประเทศ.....	61
3 วิธีดำเนินการวิจัย	64
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	65
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	65
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	67
สถิติพื้นฐานคือเชิงพรรณนา.....	67
สถิติที่ใช้การหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	67
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
5 สรุปผล อภิปรายรายงานผลและข้อเสนอแนะ.....	112
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	112
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	112
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	112

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
การจัดการทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล.....	113
สรุปผลการวิจัย.....	113
อภิปรายผล.....	116
ข้อเสนอแนะ.....	118
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย.....	118
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	119
บรรณานุกรม.....	120
ภาคผนวก.....	126
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	127
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย.....	135
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	137

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ค่าความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ ส่วนตัว (n = 18).....	70
2	สรุปสภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และสภาพความ ต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ในการบริหารจัดการ จัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม รวมทั้ง 4 ด้าน (n=18).....	73
3	สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการ จำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ในการบริหารจัดการ ของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัด การศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง (n=18).....	75
4	สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการ จำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการในการบริหารจัดการ ของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการ สอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก (n=18).....	78
5	สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการ จำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการในการบริหารจัดการ ของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/ นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (n=18).....	81

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
6	สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และสภาพความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม (n=18).....	84
7	สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง (n=6).....	87
8	สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก (n=6).....	90
9	สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (n=6).....	93
10	สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และสภาพความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม (n=6).....	96

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
11	สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความ ต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตาม ความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการ ในการบริหารจัดการของ โครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัด การศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง (n=6).....	99
12	สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความ ต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตาม ความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการ ในการบริหารจัดการของ โครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการ สอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่อ อำนวยความสะดวก (n=6).....	102
13	สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความ ต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตาม ความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการ ในการบริหารจัดการของ โครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/ นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (n=6).....	105
14	สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และสภาพความ ต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตาม ความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการ ในการบริหารจัดการของ โครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยน เรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม (n=6).....	108

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวความคิดของการวิจัย.....	9
2 รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่มี การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม,ต้นแบบเรียนรวม,ห้องเรียนคู่ขนานดอทิสติก และ LD.....	12
3 พันธสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแบบเรียนรวม.....	16

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมาส่วนมากมุ่งการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนทั่วไปที่มีพัฒนาเป็นไปตามเกณฑ์ ผู้เรียนปกติเหล่านี้ไม่ประสบปัญหาต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ เช่น ปัญหาด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เป็นต้น การจัดการศึกษาบางส่วนมีสภาพไม่ครอบคลุมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมหรือที่เรียกว่า “กลุ่มเยาวชนที่มีความต้องการพิเศษ” สภาพการณ์ดังกล่าวนี้ทำให้นักเรียนในกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษนี้อาจขาดโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันกับนักเรียนปกติทั่วไป พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ระบุไว้ในมาตรา 6 ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ส่วนในมาตรา 10 ระบุว่า การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการ ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553)

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 ยังได้ระบุความสำคัญของคนพิการและการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการเอาไว้ในมาตรา 3 โดยได้ระบุว่า “คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสารจิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ส่วนในมาตรา 5 ได้ระบุว่า คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาดังนี้ (1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (2) เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบ

และรูปแบบทางการศึกษาโดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นพิเศษ และ (3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล และในมาตรา 8 วรรค 5 กำหนดว่าสถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย และในมาตรา 19 ระบุให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการจัดการเรียนร่วม และการนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้ คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ (พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551)

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เป็นแนวทางการพัฒนาเยาวชนในวัยเรียนที่องค์การสหประชาชาติส่งเสริม โดยองค์การยูเนสโก (UNESCO) ทำหน้าที่เป็นองค์การส่งเสริมความร่วมมือด้านศึกษาที่เน้นความสำคัญกับการศึกษาของประชาชาติทั้งโลกอันมีตัวแทนจากทั่วโลก 155 ประเทศเข้าร่วม องค์การยูเนสโกได้มีการประชุมและพัฒนากิจการศึกษาร่วมกันของคนพิการและผู้ด้อยโอกาสเป็นคนที่ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกับบุคคลปกติทั่วไป เมื่อโลกก้าวเข้าสู่ ศตวรรษที่ 21 (ค.ศ. 2001) องค์การยูเนสโกได้เริ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างจริงจัง โดยมีการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและผลักดันแนวคิดการศึกษาร่วมระหว่างผู้เรียนปกติและผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษซึ่งต่อมากลายเป็นแนวทางพื้นฐานของการจัดการศึกษาเพื่อการเรียนพิเศษร่วมกันของผู้เรียนสองกลุ่มนี้ใน 2 แนวทาง คือ **การเรียนร่วม (Integration Approach)** หมายถึงการจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการบางส่วนได้เรียนร่วมกับเด็กปกติหรือจัดการศึกษาให้เด็กพิการเรียนในบางส่วนของการศึกษากระแสหลัก (Mainstream Approach) อันเป็นการศึกษาพิเศษให้แก่นักเรียนพิการได้เรียนร่วมในโรงเรียนปกติอย่างน้อย 1 วิชา จนกระทั่งเรียนได้ครบทุกวิชา และจะต้องได้รับการบริการทางการศึกษาเพิ่มเติมในโรงเรียนปกติอย่างเต็มเวลา ต่อมานักการศึกษาจึงได้มีการพัฒนากิจการเรียนการสอน เพื่อให้คนพิการได้มีการเรียน การปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม กลายเป็นการศึกษาแบบเรียนรวม **(Inclusive Education or Inclusion Approach)** คือการจัดการศึกษาแก่เด็กพิการและเด็กกลุ่มที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาทุกคนได้เข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติทั่วไปในชั้นเรียนปกติทำให้โรงเรียนเกิดการปรับเปลี่ยนวิธีการพร้อมจัดบริการการศึกษาที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับความแตกต่างและความต้องการของเด็กแต่ละคน ส่งผลให้โรงเรียนต้องปรับปรุงด้านหลักสูตร ด้านวิธีการสอน และด้านเทคนิคการเรียนรู้ให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่มีความบกพร่อง หรือพิการทางด้านต่าง ๆ ของร่างกาย เพื่อจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนกลุ่มนี้มีประสิทธิภาพมากที่สุด (อรรพรรณ นิมิตสูง 2552: 6)

การจัดการเรียนร่วมนั้น ทางโรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคน ไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กทั่วไปหรือเด็กคนใดที่มีความต้องการพิเศษ และเด็กคนใดมีความบกพร่องทางด้านร่างกาย โรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้เท่าเทียมและเหมาะสม เพื่อให้เด็ก

สามารถดำรงชีพในสังคมร่วมกันได้อย่างมีความสุขและยอมรับซึ่งกันและกัน การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นการให้โอกาสเด็กพิการได้เรียนอย่างเคียงบ่าเคียงไหล่กับเด็กทั่วไปในสภาพห้องเรียนปกติซึ่งหากได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกวิธีแล้ว เด็กพิการก็จะสามารถประสบความสำเร็จได้ การเรียนรวมทำให้เด็กพิการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กทั่วไปและรอดพ้นจากการถูกตีตราว่าเป็นผู้พิการ (disability) ทำให้เด็กทั้งสองกลุ่มยอมรับซึ่งกันและกัน การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่ทำให้โอกาสแก่คนพิการได้พัฒนาศักยภาพหลายๆ ด้านในระบบโรงเรียน การจัดการศึกษาที่ผสมผสานคนสองกลุ่มเข้าหากันแบบนี้ แม้ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาที่ต้องลงทุนสูงทั้งด้านการเงิน เวลา ทรัพยากร ทุกด้านเพื่อการศึกษาพิเศษให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอันเป็นบุคคลส่วนน้อยและบางส่วนอาจมองว่าเป็นภาระของประเทศ แต่โดยสิทธิมนุษยชน มนุษย์ทุกคนต้องได้รับการดูแลอย่างเท่าเทียมโดยไม่จำกัดว่าเกิดมาแล้วมีลักษณะเช่นใด รัฐบาลที่ทำหน้าที่บริหารประเทศจนถึงนักการศึกษา ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ตลอดจนชุมชนในสังคมต้องรับทราบปัญหาและให้โอกาสผู้มีต้องการพิเศษหรือผู้พิการได้เรียนรู้ตามศักยภาพที่มีอยู่ เพื่อสามารถพัฒนาตนเองได้ และไม่ให้เป็นภาระต่อส่วนรวมในสังคมต่อไป (ฉวีวรรณ โยคิน 2553: 2)

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559 (คณะกรรมการส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ, 2554) ได้ให้ความสำคัญกับเด็กพิการและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ โดยให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุด ทั้งในด้านการจดทะเบียนรับรองการเกิด การพัฒนา การยอมรับ การคุ้มครองและโอกาสในการมีส่วนร่วม และไม่มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม มีสิทธิด้านการศึกษา เด็กพิการหรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษมีสิทธิได้รับการศึกษาพิเศษที่เหมาะสมกับตน ได้รับการบริการสาธารณสุข การเล่น การพักผ่อน การเข้าร่วมกิจกรรม นันทนาการวัฒนธรรมและศิลปะ ส่งเสริมให้มีความผูกพันต่อครอบครัว ภูมิใจในชาติไทยและวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย มีสุขภาพแข็งแรง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์สมควรแก่วัย รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล มีเจตคติเชิงบวก เมื่อมีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มนี้ คนทั่วไปมักจะนึกถึงการจัดโรงเรียนพิเศษ จัดชั้นเรียนพิเศษ ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเด็กที่มีความสามารถพิเศษ (gifted) เด็กที่มีภาวะบกพร่อง (impairment) หรือเด็กที่พิการ (disabled and handicaps) เด็กที่มีความต้องการพิเศษ (Special Need) ผู้บริหารและจัดการศึกษาจะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการทางการศึกษา (Education Needs) ของเด็กแต่ละคน แต่ละประเภท ผู้ที่จัดการศึกษาพิเศษต้องเข้าใจถึงความหลากหลายในรูปแบบแล้วจึงจัดสรรออกแบบการศึกษาให้เหมาะกับตัวเด็กและสภาพของสถานศึกษา โดยทั่วไปรูปแบบการจัดการศึกษาดูเหมือนจะขึ้นอยู่กับองค์ความรู้ที่มีอยู่ ทศนคติ ประสบการณ์ส่วนบุคคล มากกว่าจะเป็นความเห็นที่ขึ้นอยู่กับหลักวิชาการ งานวิจัย หรือความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของเด็กเหล่านั้น ซึ่งหลักสำคัญของการจัดการศึกษาให้กับเด็กกลุ่มนี้ต้องจัดโดยดูธรรมชาติและความต้องการเป็นรายบุคคล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร (สพม.2) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานระดับเขตพื้นที่ตามหลักการกระจายอำนาจบริหารการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มีหน้าที่กำกับการจัดการศึกษาสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ สพม.2 มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 52 โรงเรียนประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนหลายรูปแบบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายและสอดคล้องต่อพระราชพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2452 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ควบคุมและส่งเสริมให้โรงเรียนได้จัดการศึกษาเพื่อรองรับนักเรียนปกติทั่วไปและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ตลอดจนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้มีโอกาสในการเรียนอย่างเท่าเทียมกัน พร้อมดำเนินการสนองนโยบายของรัฐในการพัฒนาผู้เรียนที่มีต้องการพิเศษเหล่านี้ โดยมีศูนย์พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวม/เรียนร่วมเป็นหน่วยงานย่อยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ดำเนินการตามนโยบายสำนักงานการศึกษาพิเศษ ประกาศจัดตั้ง “โครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม” เพื่อพัฒนาโรงเรียน บุคลากร สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ให้สามารถพัฒนาตนเองให้อยู่ในโรงเรียนปกติได้ โดยโรงเรียนต้นแบบในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ 2 กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยสถานศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทพศิลา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 โรงเรียนสิริรัตนนคร โรงเรียนปทุมคงคา โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง และโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ พร้อมได้ลงมือดำเนินการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการดูแล ช่วยเหลือ ส่งเสริมนักเรียน และจัดการเรียนการสอน ควบคุมดูแลผู้เรียน และจัดการศึกษาให้ตรงตามความต้องการของนักเรียนกลุ่มนี้ ซึ่งสภาพการดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อจัดการเรียนแบบเรียนรวมตามโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมนี้ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2557 จนถึงปัจจุบัน ยังมิได้มีการศึกษาวิจัยถึงผลของการดำเนินการ และการค้นคว้าให้ทราบถึงปัญหาและสภาพการดำเนินการของการบริหารจัดการตามโครงการดังกล่าวในพื้นที่ ทั้งยังเป็นดำเนินการไปโดยที่มิได้มีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหาร ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้มีความสนใจ ที่จะศึกษาสภาพและระดับความต้องการการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวังของโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ซึ่งจะทำให้สามารถประเมินความแตกต่างของระดับการบริหารโรงเรียนที่เป็นอยู่กับที่คาดหวัง (ความต้องการจำเป็น หรือ need) โดยใช้เทคนิคการประเมินความต้องการจำเป็น (need assessment) อันจะเป็นประโยชน์ให้แก่ผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้บริหารระดับกระทรวง ผู้บริหารสถานศึกษาได้ทราบถึงสภาพระดับของการบริหารที่เป็นจริง และระดับที่คาดหวังของการบริหารสถานศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน

ต้นแบบจัดการเรียนรวม ผลวิจัยยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาอื่น ได้ทราบถึงแนวทางในการวัดระดับของการบริหารในสภาพจริงและสภาพที่คาดหวัง ของการบริหารจัดการเรียนรวม และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการประยุกต์และปรับใช้ในสถานศึกษาต่างๆได้ ครูผู้สอนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาจัดการเรียนรวมให้มีคุณภาพดีขึ้นได้อย่างเหมาะสม โรงเรียนได้สารสนเทศเชิงวิจัยไปใช้ประกอบการพัฒนาระบบการบริหารจัดการจัดการเรียนรวม และนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการบริหารสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและระดับบริหารจริงในปัจจุบันของโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาสภาพและระดับการบริหารที่คาดหวังของโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทราบถึงสภาพและระดับการบริหารดำเนินการจริงของโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
2. ทราบถึงสภาพและระดับการดำเนินการที่คาดหวังของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
3. สามารถวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของระดับการบริหารทำให้ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 52 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 18 คน ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ปีงบประมาณ 2559 โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ระดับการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมตามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง ตามโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาต้นแบบเรียนรวม ปีงบประมาณ 2559 ใน 4 ด้าน (ที่มา: โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวมและเรียนรวม ปีงบประมาณ 2559. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2)

1. การบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง
2. การจัดการเรียนการสอน อบรมเพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษ และการจัดสื่ออำนวยความสะดวก
3. วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาเรียนรวม
4. การศึกษาดูงานภายในประเทศและต่างประเทศด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การศึกษาแบบเรียนรวม** หมายถึง การจัดการศึกษาที่เด็กพิการและเด็กกลุ่มที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาทุกคนได้เข้าเรียนในชั้นเรียนปกติรวมกันกับเด็กคนอื่น ๆ ในโรงเรียน พร้อมทั้งโรงเรียนได้ปรับเปลี่ยนวิธีการและจัดหาบริการที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับความแตกต่างและความต้องการของเด็กแต่ละคน

2. **ความต้องการจำเป็น** หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสภาพคาดหวังกับสภาพความเป็นจริง แสดงช่องว่างจากระดับที่ปรารถนาจากระดับที่เป็นจริง ผลการประเมินความต้องการจำเป็นจะชี้สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่ต้องได้รับการพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไข หากพบค่าความแตกต่างสภาพจริงกับสภาพที่คาดหวังมากจะบ่งชี้ระดับความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการแก้ไขมาก

3. **โรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม** หมายถึง โรงเรียนมัธยมที่จัดการเรียนแบบเรียนรวม และเข้าร่วมโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนแบบเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 ปีการศึกษา 2559

4. **ผู้บริหารสถานศึกษา** หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา แต่ละโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม ในสังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

5. ครูผู้รับผิดชอบโครงการ หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ แก่ผู้เรียน ซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการเรียน แก่นักเรียน มีอาชีพในการสอนนักเรียน ในเรื่องวิชาความรู้ หลักการคิดการอ่านรวมถึงการปฏิบัติและแนวทางในการทำงาน โดยวิธีในการสอนจะแตกต่างกันออกไปโดยคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ความสามารถ และได้รับการคัดเลือกจากสถานศึกษาให้เป็นผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม

1. เพศ หมายถึง เพศชาย หรือเพศหญิง ของสถานภาพโดยทั่วไปของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม ในสังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

2. อายุ หมายถึง อายุโดยทั่วไปของสถานภาพโดยทั่วไปของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม ในสังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

3. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการของผู้ตอบแบบสอบถามโดยแบบระดับการศึกษาออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ 1) ปริญญาตรี 2) ปริญญาโท และ 3) ปริญญาเอก

4. บทบาทหน้าที่ /ตำแหน่ง หมายถึง ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม ในสังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

5. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระดับประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม ในสังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งประสบการณ์ในการทำงานออกเป็น 6 ระดับได้แก่ ระดับที่ 1) 1 - 5 ปี ระดับที่ 2) 6 - 10 ปี ระดับที่ 3) 11 - 15 ปี ระดับที่ 4) 16 - 20 ปี ระดับที่ 5) 21 - 25 ปี และระดับ 6) 25 ปี ขึ้นไป

6. สถานะภาพสมรส หมายถึง สถานภาพของ ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม ในสังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยมี 3 สถานภาพ ได้แก่ 1) โสด 2) สมรส และ 3) หย่า/ร้าง

7. ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน หมายถึง ระดับของฐานเงินเดือนของผู้ผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ 1) 10,001 - 20,000 บาท/เดือน 2) 20,001 - 30,000 บาท/เดือน 3) 30,001 - 40,000 บาท/เดือน และ 4) สูงกว่า 40,000 บาท/เดือน

8. ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง ขนาดของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม ในสังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งขนาดออกเป็น 4 ขนาดดังนี้ 1) สถานศึกษาขนาดเล็ก (ไม่เกิน 500

คน) 2) สถานศึกษานาดกลาง (501 – 1,500 คน) 3) สถานศึกษานาดใหญ่ (1,501 – 2,500 คน) และ 4) สถานศึกษานาดใหญ่พิเศษ (2,500 คน ขึ้นไป)

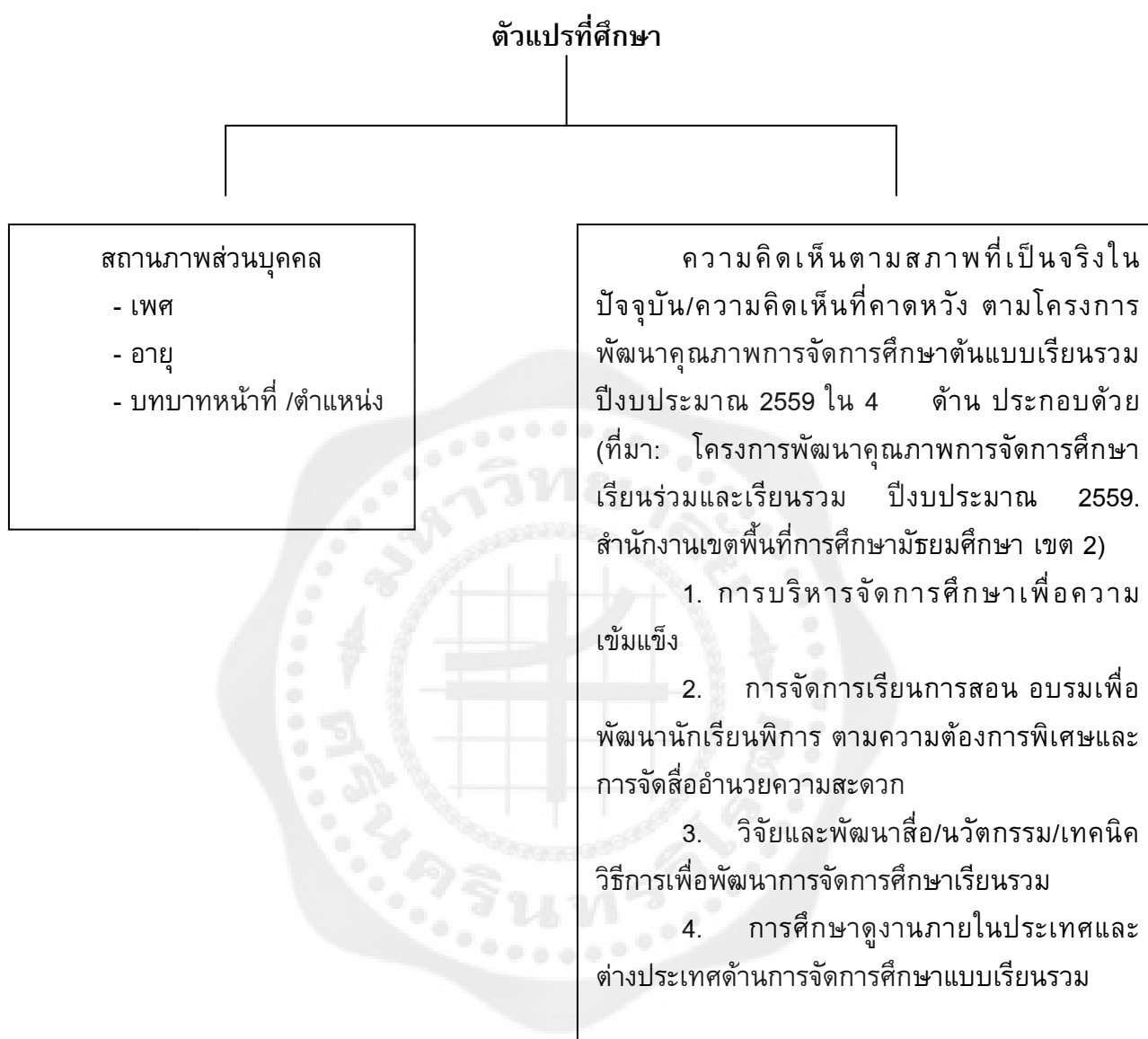
9. การบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง หมายถึง การบริหารกิจกรรมโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมตามสายงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมของแต่ละสถานศึกษาในการกำหนดนโยบาย การจัดสรรงบประมาณ วิสัยทัศน์ในการพัฒนาครูและบุคลากร เพื่อดูแลนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม

10. การจัดการเรียนการสอน อบรมเพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและการจัดสื่ออำนวยความสะดวก หมายถึง ความรู้ความสามารถและความเข้าใจของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนเรียนรวม การพัฒนาสื่อการจัดการเรียนการสอน การจัดทำแผนการสอนเป็นรายบุคคล และการวัดและการประเมินผลที่สอดคล้องกับลักษณะความสามารถของนักเรียนเรียนรวมแต่ละคน ตามโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม

11. วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาเรียนรวม หมายถึง การพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก โดยครูผู้สอนมีการพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนเรียนรวม ตามโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม

12. การศึกษาดูงานภายในประเทศและต่างประเทศด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม หมายถึง สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวม ส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ในเรื่องของการจัดการเรียนรวม และพัฒนาให้ครูในโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ได้ค้นคว้าศึกษา และนำความรู้ มาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน ตามโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบและแนวทางที่สนับสนุนการวิจัย ซึ่งมีสาระสำคัญตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความเป็นมาของการโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร
2. ความเป็นมา ความหมายและแนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
 - 2.1 ความเป็นมาของการจัดการเรียนรวม
 - 2.2 ความหมายของการศึกษาแบบเรียนรวม
 - 2.3 แนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
3. รูปแบบของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
4. ประเภทของความบกพร่องทางด้านร่างกาย
5. การประเมินความต้องการจำเป็น
 - 5.1 ความหมายของความต้องการจำเป็น
 - 5.2 ประเภทของความต้องการจำเป็น
6. นโยบายและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องของการจัดเรียนของนักเรียนพิการ
 - 6.1 นโยบายของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการสำนักงานการศึกษาพิเศษ
 - 6.2 แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2555–2559
 - 6.3 พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553
 - 6.4 พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551
 - 6.5 นโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการในศตวรรษที่สอง (2552-2562)
 - 6.6 มาตรฐานการเรียนรวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปี พ.ศ. 2555
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยในประเทศ

1. ความเป็นมาของการโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร (2559: ออนไลน์) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และกรมวิชาการ จึงเป็นหน่วยงานที่จะต้องมารวมกันเป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร (สพม.2) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานระดับเขตพื้นที่ตามหลักการกระจายอำนาจบริหารการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มีหน้าที่กำกับการจัดการศึกษาสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ สพม.2 มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 52 โรงเรียนประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดใหญ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนหลายรูปแบบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายและสอดคล้องต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2452 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ควบคุมและส่งเสริมให้โรงเรียนได้จัดการศึกษาเพื่อรองรับนักเรียนปกติทั่วไปและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ตลอดจนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้มีโอกาสในการเรียนอย่างเท่าเทียมกัน พร้อมดำเนินการสนองนโยบายของรัฐในการพัฒนาผู้เรียนที่มีต้องการพิเศษเหล่านี้ โดยมีศูนย์พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวม/เรียนร่วมย่อยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ดำเนินการตามนโยบายสำนักงานการศึกษาพิเศษ ประกาศจัดตั้ง “โครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม” เพื่อพัฒนาโรงเรียน บุคลากรสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ให้สามารถพัฒนาตนเองให้อยู่ในโรงเรียนปกติได้ โดยโรงเรียนต้นแบบในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ 2 กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยสถานศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทพศิลา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 โรงเรียนสิริรัตนาร โรงเรียนปทุมคงคา โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง และโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ พร้อมได้ลงมือดำเนินการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการดูแล ช่วยเหลือ ส่งเสริมนักเรียน และจัดการเรียนการสอน ควบคุมดูแลผู้เรียน และจัดการศึกษาให้ตรงตามความต้องการของนักเรียนกลุ่มนี้ ซึ่งสภาพการดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อจัดการเรียนแบบเรียนรวมตามโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมนี้ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2557 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาได้ดำเนินงานตามนโยบายสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมได้เป็นโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม โดยมีการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับเด็กพิเศษและจัดห้องเรียนที่อำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนเรียนรวม โดยไม่แบ่งแยกและเพิ่มศักยภาพให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถ

ปฏิบัติได้ตามมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่กำหนด โดยการฝึกอบรมและศึกษาดูงานด้านการศึกษาพิเศษ จากประเทศที่มีความก้าวหน้าในการจัดการศึกษาพิเศษ โดยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่มีการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม,ต้นแบบเรียนรวม,ห้องเรียนคู่ ขนาดออกัสติกและ LD มีดังนี้

โรงเรียน	ประเภทโรงเรียนที่จัดการศึกษา				หมายเหตุ
	ต้นแบบ เรียนรวม	ห้องเรียน คู่ขนาน	เรียน ร่วม	LD	
1. โรงเรียนเทพศิลา	/		/		เป็นศูนย์วิชาการ
2. โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตวิวิทยา 2	/		/	/	เป็นศูนย์เครือข่าย
3. โรงเรียนปทุมคงคา	/	/	/	/	
4. โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง	/	/	/	/	
5. โรงเรียนสิริรัตนาร	/		/		
6. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ	/	/	/	/	
7. โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม		/	/	/	
จัดการเรียนร่วม					
8. โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา			/		
9. โรงเรียนบางกะปิ			/		
10. โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ๒			/		
11. โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครอุปถัมภ์)			/		
12. โรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร			/		
13. โรงเรียนหอวัง			/		
14. โรงเรียนราชวินิตบางเขน			/		
15. โรงเรียนราชดำริ			/		
16. โรงเรียนพุทธจักรวิทยา			/		
17. โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม			/		
18. โรงเรียนวัดสุทธิวราราม			/		
19. โรงเรียนยานนาวาเวศวิทยา			/		
20. โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน			/		
21.เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุวรรณภูมิ			/		
22. โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก			/		
23. โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา			/		

โรงเรียน	ประเภทโรงเรียนที่จัดการศึกษา			หมายเหตุ
	ต้นแบบ เรียนรวม	ห้องเรียน คู่ขนาน	เรียน ร่วม LD	
24. โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง			/	
25. โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย			/	
26. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาสุขวินทวงศ์			/	
27. โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า			/	
28. โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียม อุดมศึกษาน้อมเกล้า			/	
29. โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี			/	
30. โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม			/	
31. โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต			/	
32. โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย			/	
33. โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง			/	
34. โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4			/	
จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD)				
35. โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2			/	
36. โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)			/	
37. โรงเรียนสตรีศรีสุปบุตราบำเพ็ญ			/	
38. โรงเรียนพรตพิทยพยัต			/	
39. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า			/	
40. โรงเรียนศรีสุปบุตราบำเพ็ญ			/	
41. โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง			/	
42. โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย			/	
43. โรงเรียนนนทรีวิทยา			/	
44. โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ			/	
45. โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก			/	
46. โรงเรียนสุขุมวิทพันธุ์อุปถัมภ์			/	
47. โรงเรียนกุนนทีรุทธวารามวิทยาคม		/	/	
48. โรงเรียนศรีพฤฒา			/	
49. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา			/	
50. โรงเรียนสารวิทยา			/	

โรงเรียน	ประเภทโรงเรียนที่จัดการศึกษา			หมายเหตุ
	ต้นแบบ	ห้องเรียน	เรียน LD	
	เรียนรวม	คู่ขนาน	ร่วม	
51. โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย			/	
52. โรงเรียนสายน้ำผึ้ง			/	

(ที่มา: ระบบบริหารจัดการข้อมูล โรงเรียนเรียนรวม กระทรวงศึกษาธิการ 2559. ออนไลน์)

2. ความหมายและแนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

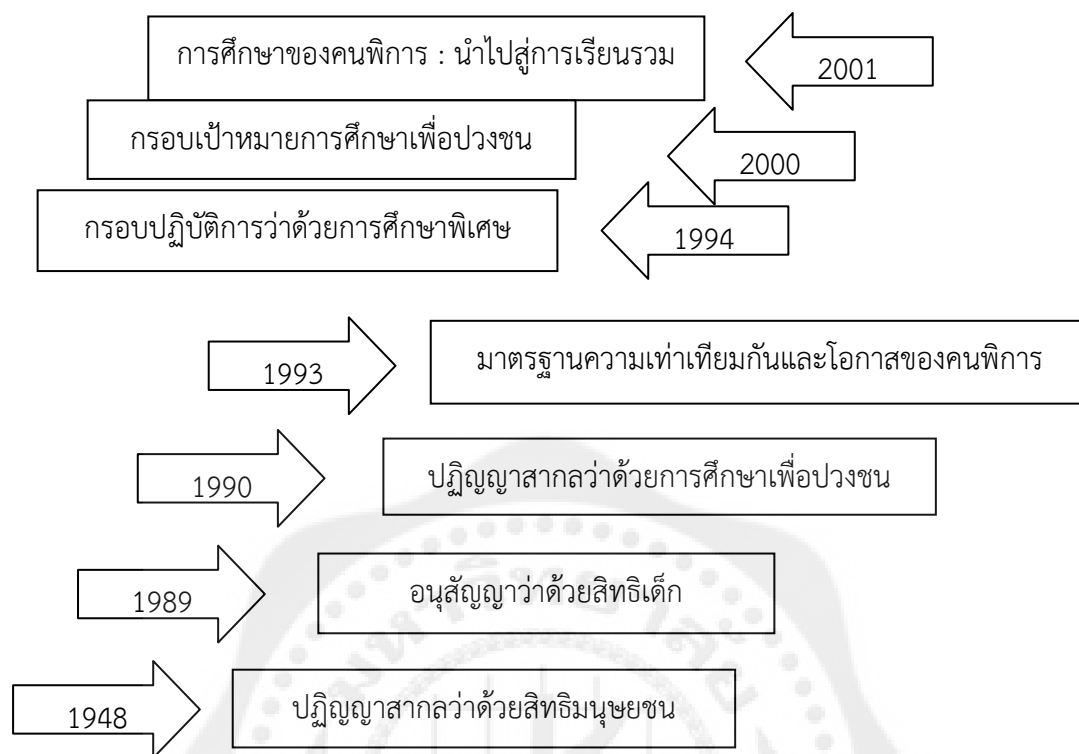
2.1 ความเป็นมาของการจัดการเรียนรวม

อรรถรณ นิมิตสูง (2552: 6-8) ได้ทำการศึกษาและสรุปความเป็นมาของการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นแนวคิดใหม่ในวงการการศึกษาที่หลายๆ ประเทศทั่วโลกได้นำมาใช้กำหนดเป็นนโยบายในแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อต้องการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ตอบสนองต่อการศึกษาเพื่อปวงชน อันมีแนวคิดและหลักการที่สำคัญในเรื่องของสิทธิมนุษยชนและความเสมอภาคทางการศึกษาของเด็กทุกคน การศึกษาแบบเรียนรวมในปัจจุบันมีจุดกำเนิดมาจากการศึกษาพิเศษที่มีลักษณะเป็นการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างของเด็กที่มีความบกพร่อง (Children with disability) และนักเรียนที่มีความยากลำบากในการเรียนรู้ (Student with difficulties in learning) เป็นวิธีการจัดการศึกษารูปแบบหนึ่งที่ต้องจัดบริการเพิ่มเติมให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยจัดการศึกษาในลักษณะที่แบ่งแยกออกไปต่างหากจากระบบการศึกษาปกติทั่วไป เช่น โรงเรียนการศึกษาพิเศษ ศูนย์พัฒนาเด็กพิเศษ โรงพยาบาลที่ดูแลเด็ก ฯลฯ ซึ่งเราเรียกรูปแบบการจัดการศึกษาแบบนี้ว่าการแข่งขันแยกกลุ่ม (Exclusion) ซึ่งแต่เดิมนั้นหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเชื่อว่ารูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษในรูปแบบดังกล่าวน่าจะเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่สามารถตอบสนองต่อสิทธิมนุษยชน (Human right) และเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้เป็นอย่างดีรูปแบบหนึ่ง

ต่อมาการศึกษาพิเศษ (Special Education) ในรูปแบบที่เป็นโรงเรียนเฉพาะตามแนวคิดแบบเดิมเช่น โรงเรียนการศึกษาพิเศษประจำจังหวัดต่างๆ โรงเรียนยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ สถาบันราชานุกูลศูนย์จิตเวช ฯลฯ ได้พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาในลักษณะที่นำเด็กพิเศษที่มีความพร้อมส่งเข้ามาเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนปกติพร้อมทั้งมีการจัดบริการทางการศึกษาเสริมหรือเพิ่มเติมให้แก่เด็กพิเศษเหล่านั้น แต่การจัดการศึกษาในรูปแบบดังกล่าวก็ยังไม่สามารถทำให้บรรลุตามเป้าหมายของยูเนสโกได้ดังนั้นจึงมีแนวคิดใหม่ทางการศึกษาเกิดขึ้น และแนวคิดใหม่แบบนี้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษเข้ามาสู่รูปแบบของการศึกษาแบบเรียนรวม โดยเริ่มจากแนวคิดพื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ 2 แนวคิด คือ การเรียนรวม (Integration approach : การจัดการศึกษา ให้แก่เด็กพิการได้เรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนปกติ

เป็นบางส่วน) และการเรียนร่วม (Mainstream approach : การจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการได้เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติอย่างน้อย 1 วิชาจนกระทั่งครบทุกวิชาและรับบริการทางการศึกษาเพิ่มเติมในโรงเรียนปกติอย่างเต็มเวลา) ต่อมาจึงพัฒนามาเป็นแนวความคิดใหม่ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน อีกแนวความคิดหนึ่งที่ว่า การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education or Inclusion Approach : การจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการและเด็กกลุ่มที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาทุกคนได้เข้าเรียนใน ชั้นเรียนปกติเช่นเดียวกันกับเด็กคนอื่น ๆ ในโรงเรียนปกติ พร้อมทั้งโรงเรียนได้ปรับเปลี่ยนวิธีการและจัดหาบริการที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับความแตกต่างและความต้องการของเด็กแต่ละคน) การศึกษารูปแบบดังกล่าวได้มีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของโรงเรียนปกติใน คือ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีการสอนและด้านเทคนิคการเรียนรู้

นักการศึกษาได้นำมาใช้กำหนดเป็นนโยบายการจัดการศึกษาใหม่ที่เรียกว่าการเรียนรวม หรือการศึกษาแบบเรียนรวมซึ่งเป็นแนวคิดใหม่ระดับสากลในปัจจุบันนี้โดยโรงเรียนต่างๆจะต้องมาคิดทบทวนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจต่อความต้องการพิเศษ (Special needs) หรือความแตกต่างของแต่ละบุคคลว่าเขาควรได้รับการศึกษาในโรงเรียนปกติที่ตอบสนองต่อความต้องการเป็นอย่างดีและมีคุณภาพได้อย่างไร ดังนั้นการศึกษาพิเศษจึงเริ่มต้นมาจากการจัดการศึกษาในรูปแบบที่เป็นการแบ่งแยกผู้เรียนที่มีความแตกต่างจากคนอื่น ๆ ไปเรียนในโรงเรียนที่มีความเฉพาะด้าน สามารถตอบสนองลักษณะพิเศษและความต้องการของผู้เรียนได้ เช่น โรงเรียนการศึกษาพิเศษ ศูนย์เด็กพิเศษ ฯลฯ ซึ่งเรียกรูปแบบการศึกษาในลักษณะนี้ว่าการศึกษาเฉพาะ ต่อมาจึงพัฒนาแนวทางในการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้นในลักษณะของการร่วมกันมากขึ้น (เด็กพิการร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนปกติ) โดยเริ่มจากการมีส่วนร่วมบางเวลาและเต็มเวลาเรียน ซึ่งเรียกรูปแบบการศึกษาในลักษณะนี้ว่า การเรียนร่วม ในปัจจุบันได้มีการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาจากเดิมมาเป็นการศึกษาแบบเรียนรวมตามที่องค์การยูเนสโกได้พยายามส่งเสริมประเทศต่างๆ ให้ร่วมจัดการศึกษาเพื่อสิทธิของเด็กทุกคน โดยการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีมาตั้งแต่ ค.ศ. 1948 เป็นจุดเริ่มต้นของการคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน โดยองค์การยูเนสโกพยายามรณรงค์จนกระทั่งมีคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมสิทธิเด็กขึ้นใน ค.ศ. 1989 ทุกประเทศเริ่มหันมาสนใจการพัฒนาเด็กมากขึ้นเริ่มตั้งแต่การเกิดปฏิญญาสากลว่าด้วยเรื่องการศึกษาเพื่อปวงชนใน ค.ศ. 1990 มีการให้ความสนใจเกี่ยวกับคนพิการและการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการในรูปแบบของการศึกษาและการศึกษาแบบเรียนรวมตามกรอบการทำงานของยูเนสโกตามลำดับ ซึ่งสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 2.1 พันธะสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแบบเรียนรวม

ภาพประกอบ 2 พันธสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแบบเรียนรวม

ที่มา: อรรถน นิมตลุง. (2554: 46). การศึกษาแบบเรียนรวม : หนทางนำไปสู่การศึกษาเพื่อปวงชน

จากแผนภาพที่ 2 แสดงให้เห็นพัฒนาการของการศึกษาแบบเรียนรวมที่มีจุดเริ่มต้นตั้งแต่ ค.ศ. 1948 ได้มีปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและได้มีพัฒนาการทางการศึกษาที่ตอบสนองมวลงนุขยั้ทั้งหลายให้ได้รับการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพอย่างทั่วถึงทุกคนตามกฎหมายต่างๆที่ประชาคมได้ร่วมกันสร้างขึ้นมาจนกระทั่งในศตวรรษที่ 21 เริ่มตั้งแต่ ค.ศ. 2001 องค์การยูเนสโกได้เริ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมขึ้นอย่างจริงจัง

2.2 ความหมายของการศึกษาแบบเรียนรวม

อรรถน นิมตลุง (2552: 45) การศึกษาแบบเรียนรวม Inclusive Education or Inclusion Approach : หมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการและเด็กกลุ่มที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาทุกคนได้เข้าเรียนในชั้นเรียนปกติเฉกเช่นเดียวกันกับเด็กคนอื่นๆ ในโรงเรียนปกติ พร้อมทั้งโรงเรียนได้ปรับเปลี่ยนวิธีการและจัดหาบริการที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับความแตกต่างและความต้องการของเด็กแต่ละคน

ฉวีวรรณ โยคิน (2553: 2) การเรียนรวม เป็นแนวคิดทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่โรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนโดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กปกติหรือเด็กคนใด เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กทุกคนที่ผู้ปกครองพาเข้ามาโรงเรียนทางโรงเรียนจะต้องรับเด็กไว้ และ จะต้องจัดการศึกษาให้เหมาะสม และดำเนินการเรียนในลักษณะ “รวมกัน” ที่ทุกคนต่างเป็นส่วน หนึ่งของสังคม ทุกคนยอมรับซึ่งกันและกัน ทุกคนยอมรับว่ามีผู้พิการ อยู่ในสังคมและเขาเหล่านั้นต่างก็ เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่จะต้องใช้ชีวิตร่วมกันกับคนปกติ โดยไม่มีการแบ่งแยก การเรียนรวมยังแบ่ง ออกเป็นการเรียนเต็มเวลา และการเรียนรวมบางเวลา

วิสัน และคณะ Wilson Kliewer & East (2007) ได้ให้ความหมายของการศึกษาแบบเรียนรวม เอาไว้ว่าการจัดการเรียนการสอนที่ยึดปรัชญาของการอยู่รวมกัน (Inclusion) เป็นหลักนั่นคือ การสอนที่ดี เป็นการสอนที่ครูกับนักเรียนช่วยกันให้ทุกคนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน โดยการสร้างวิสัยทัศน์ใหม่ให้กับชุมชนและโรงเรียน การอยู่รวมกันจึงมีความหมายรวมไปถึงกิจกรรมทุกชนิดที่จะนำไปสู่การสอนที่ดี (Good Teaching) ซึ่งเป็นการคิดอย่างรอบคอบเพื่อหาหนทางให้นักเรียนทุกคนสามารถเรียนได้เป็นการกำหนดทางเลือกหลายๆ ทาง

2.3 แนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ศรียา นิยมธรรม และคณะ (2548: 6-7) ได้เสนอแนวและหลักการจัดการศึกษาพิเศษที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวมเอาไว้ 8 ข้อดังนี้

1. ทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการที่จะได้รับบริการทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นคนพิการหรือคนปกติ เมื่อรัฐจัดการศึกษาให้แก่เด็กปกติแล้ว ก็ควรจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิเศษด้วย หากเด็กพิเศษไม่สามารถเรียนในโปรแกรมการศึกษาที่รัฐจัดให้เด็กปกติได้ ก็เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะจัดการศึกษาให้สนองต่อความต้องการของเด็กพิเศษ
2. เด็กพิเศษควรได้รับการศึกษาควบคู่ไปกับการบำบัดการฟื้นฟูสมรรถภาพทุกด้าน โดยเร็วที่สุด ในทันทีที่ทราบว่าเด็กมีความต้องการพิเศษ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนต่อไป และมีพัฒนาการทุกด้านถึงขีดสูงสุด
3. การจัดการศึกษาพิเศษควรคำนึงถึงการอยู่รวมกันกับสังคมปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพการเรียนการสอนเด็กเหล่านี้จึงควรให้เรียนร่วมกับเด็กปกติให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เว้นแต่เด็กพิเศษผู้นั้นมีสภาพความพิการหรือความบกพร่องในขั้นรุนแรง จนไม่อาจเรียนรวมได้ อย่างไรก็ดีตามควรให้เด็กพิเศษได้สัมผัสกับสังคมปกติ
4. การจัดการศึกษาพิเศษต้องปรับให้เหมาะสมกับสภาพความเสียเปรียบของเด็กพิเศษแต่ประเภท โดยใช้แนวการศึกษาของเด็กปกติ
5. การศึกษาพิเศษ และการฟื้นฟูบำบัดทุกด้านควรจัดเป็นกรมให้เป็นรายบุคคล ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางอย่าง อาจจัดเป็นกลุ่มสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง หรือมีความต้องการคล้ายคลึงกัน และอยู่ในระดับความสามารถที่ใกล้เคียงกัน

6. การจัดโปรแกรมการสอนเด็กพิเศษ ควรเน้นที่ความสามารถของเด็ก และให้เด็กมีโอกาสได้ประสบความสำเร็จมากกว่าที่จะคำนึงความพิการ หรือความบกพร่อง เพื่อให้เด็กมีความมั่นใจว่า แม้ตนจะมีความบกพร่อง แต่ก็ยังมีความสามารถบางอย่างเท่ากับหรือดีกว่าปกติ ซึ่งจะช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวได้ดีขึ้น

7. การศึกษาพิเศษควรมุ่งให้เด็กมีความเข้าใจยอมรับตนเองมีความเชื่อมั่นมีสัจการแห่งตนและมุ่งให้ช่วยตนเองได้ ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

8. การศึกษาพิเศษ ควรทำอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่เกิดเรื่อยไปขาดตอนไม่ได้ และควรเน้นถึงเรื่องอาชีพ

ฉวีวรรณ โยธิน (2553: 3) ได้สรุปแนวคิดในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเอาไว้ดังนี้

1. โอกาสที่เท่าเทียมกัน (Equal Opportunity) ทุกคนควรได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าเขาจะยากดีมีจน หรือพิการหรือไม่ก็ตาม

2. ความหลากหลาย (Diversity) ในมวลหมู่มนุษย์ย่อมมีความหลากหลายแตกต่างกัน จะให้เหมือนกันทุกคนไม่ได้ การให้การศึกษาจะต้องยอมรับความแตกต่างในหมู่มนุษย์ การศึกษาที่ให้อาจต้องแตกต่างกันแต่ทุกคนจะต้องเคารพในความหลากหลาย

3. ทุกคนมีความปกติอยู่ในตัว (Normalization) ทุกคนมีความปกติอยู่ในตัวและจะต้องยอมรับความปกตินั้นๆ ทุกคนอยากเหมือนกัน ไม่มีใครอยาก “ผ่าเหล่าผ่ากอ” ทุกคนจึงควรได้รับการศึกษาไปพร้อมๆ กัน ห้ามให้การศึกษาแยกตามเหล่า

4. สังคมที่มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย (Multicultural Society) ในหนึ่งสังคมย่อมมีความหลากหลายวัฒนธรรม เราต้องยอมรับความหลากหลายเหล่านั้น การให้การศึกษาจะต้องคำนึงถึงความหลากหลายวัฒนธรรมในสังคม

5. ศักยภาพ (Potential) มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะโง่หรือฉลาดย่อมมีศักยภาพทั้งนั้น แต่ละคนมีศักยภาพไม่เท่ากันการให้การศึกษาต้องให้จนบรรลุศักยภาพของแต่ละคน ไม่ใช่ให้การศึกษาในปริมาณที่เท่ากันคุณภาพเท่ากัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละคน

6. มนุษยนิยม (Humanism) คนเก่งคือคนที่เข้าใจมวลหมู่มนุษย์ และช่วยให้มวลหมู่มนุษย์ดำรงอยู่ร่วมกันได้ ไม่ใช่คนเก่งแต่วิชาการแต่ทำให้เกิดการแตกแยก

7. กระบวนการสังคมประกิด (Socialization) มนุษย์เป็นสังคม เราไม่สามารถจะแยกมนุษย์ออกจากกันได้ เพราะธรรมชาติของเขาต้องมีสังคม การให้การศึกษาโดยการแยกออกไปจึงไม่สอดคล้องกับการเป็นมนุษย์

8. ความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualization) มนุษย์แต่ละคนมีลักษณะเฉพาะไม่เหมือนใครและไม่มีใครเหมือน การให้การศึกษาถึงแม้จะให้เรียนรวมกันไปก็ต้องการเฉพาะของแต่ละคน

9. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (Dependency) มนุษย์เราควรพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้สังคมน่าอยู่

10. สภาวะแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด (Least Restrictive Environment) การให้การศึกษาจะต้องให้ในสภาวะที่เข้าเรียนได้ และจะต้องนำเขาสู่สังคมปกติโดยเร็วที่สุด

3. รูปแบบของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ด้าด Daeck (2007) ได้เสนอรูปแบบการเรียนรวมที่โรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาในรูปแบบของการเรียนแบบเต็มเวลาไว้ 3 รูปแบบใหญ่ และอีก 6 รูปแบบเล็ก (รวม 8 รูปแบบ) ไว้ดังนี้

1. รูปแบบครูที่ปรึกษา (Consultant Model) ในรูปแบบนี้ครูการศึกษาพิเศษจะได้รับมอบหมายให้สอนทักษะแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เนื่องจากครูที่สอนชั้นเรียนรวมสอนเด็กแล้ว แต่ทักษะยังไม่เกิดกับเด็กคนนั้นครูการศึกษาพิเศษต้องสอนทักษะเดิมซ้ำอีก จนกระทั่งเด็กเกิดทักษะนั้น สำหรับรูปแบบนี้ครูการศึกษาพิเศษจะรับผิดชอบเด็กจำนวนหนึ่ง เป็นจำนวนจำกัด ครูปกติและครูการศึกษาพิเศษต้องมีการพบปะเพื่อประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับทักษะของเด็ก และมีการวางแผนร่วมกัน รูปแบบนี้เหมาะกับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษไม่มากนัก

2. รูปแบบการร่วมทีม (Teaming Model) ในรูปแบบนี้ครูการศึกษาพิเศษจะได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการร่วมทีมกับครูที่สอนชั้นปกติ เช่น ในสาย ป.2 (ครูที่สอนชั้น ป.2 / 1 ถึง ป.2 / 2 เป็นต้น) ครูการศึกษาพิเศษมีหน้าที่ให้ข้อมูลแก่ครูปกติเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวม ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับวิธีสอนการมอบหมายงานหรือการบ้าน การปรับวิธีสอบ การจัดการด้านพฤติกรรม มีการวางแผนร่วมกันสม่ำเสมอ เช่น สัปดาห์ละ 1 – 2 ครั้ง ครูที่เกี่ยวข้องจะต้องทำงานวางแผนร่วมกันเป็นทีมในการให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

3. รูปแบบการร่วมมือ, การร่วมสอน (Collaborative , Co. Teaching Model) ในรูปแบบนี้ทั้งครูการศึกษาพิเศษและครูปกติร่วมมือกันหลายลักษณะในการสอนเด็กทุกคน ทั้งเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติในห้องเรียนปกติ ร่วมมือกันรับผิดชอบในการวางแผน การสอน การวัดผลประเมินผล การดูแลเกี่ยวกับระเบียบวินัยและพฤติกรรมของเด็กผู้เรียน จะได้รับบริการด้านการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัย ได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนที่จำเป็นตลอดจนการปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน ในรูปแบบนี้ครูผู้รับผิดชอบจะต้องประชุมกันเพื่อวางแผน เพื่อให้การเรียนรวมดำเนินไปด้วยดีอาจจำแนกออกเป็นรูปแบบย่อยๆ ได้ 5 รูปแบบ คือ

3.1 คนหนึ่งสอนคนหนึ่งช่วย (One Teacher-One Supporter) เป็นการสอนที่ครู 2 คน ร่วมกันสอนชั้นเดียวกันในเวลาเดียวกัน เนื้อหาเดียวกัน ครูคนที่เชี่ยวชาญในเนื้อหาว่าเป็นผู้สอน ส่วนครูอีกคนหนึ่งผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหานั้น ๆ น้อยกว่าเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือ

นักเรียน นักเรียนอาจถามครูคนใดคนหนึ่งก็ได้ เมื่อนักเรียนมีคำถาม เพราะมีครู 2 คน อยู่ในห้องเรียนในเวลาเดียวกัน

3.2 การสอนพร้อมๆ กัน (Parallel Teaching) เป็นการแบ่งเด็กในหนึ่งห้องเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ไปพร้อมๆ กัน หลังจากบรรยายเสร็จ ครูอาจมอบงานให้นักเรียนทำไปพร้อมๆ กัน และให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มๆ ไปพร้อมๆ กัน การสอนแบบนี้เหมาะสำหรับห้องเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่มากนัก ครูจะได้มีโอกาสดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ครูสามารถตอบคำถามนักเรียนได้แทบทุกคน และครูอาจอธิบายซ้ำหรือสอนซ้ำได้ สำหรับเด็กบางคนที่ไม่เข้าใจเนื้อหาบางตอน

3.3 ศูนย์การสอน (Station Teaching) บางครั้งอาจเรียกศูนย์การเรียนรู้ (Learning centers) ในรูปแบบนี้ครูจะแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นตอนๆ แต่ละตอนจะจัดวางเนื้อหาได้ตามแหล่งต่างๆ (Stations) ภายในห้องเรียน ให้นักเรียนตามเวลาที่กำหนด และหมุนเวียนกันจนครบทุกศูนย์จึงจะได้เนื้อหาวิชาครบถ้วนตามที่ครูกำหนด ข้อดีของรูปแบบนี้คือครูอาจใช้เวลาในขณะที่เด็กอื่นกำลังเรียนรู้ด้วยตนเองสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคล ทำให้เด็กเข้าใจสิ่งที่เรียนมากขึ้น

3.4 การสอนทางเลือก (Alternative Teaching Design) ในการสอนแบบนี้จะต้องมีครูอย่างน้อย 2 คน ใน 1 ห้องเรียน ครูคนแรกจะสอนเนื้อหาวิชาแก่เด็กทั้งชั้น หลังจากนั้นจึงแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรม ครูคนหนึ่งจะสอนกลุ่มเด็กที่เก่งกว่าเพื่อให้ได้เนื้อหาและกิจกรรมเชิงลึก ในขณะที่ถูกอีกคนหนึ่งสอนกลุ่มเด็กที่อ่อนกว่า เพื่อให้เด็กได้เลือกทำกิจกรรมตามที่ตนมีความสามารถ ข้อดีของการสอนแบบนี้คือ เด็กที่เก่งได้เลือกเรียนในสิ่งที่ยาก ขณะที่เด็กที่อ่อนได้เลือกเรียนตามศักยภาพของตน ครูมีโอกาสอนซ้ำในทักษะเดิมสำหรับเด็กที่ยังไม่เก่งในทักษะนั้นๆ เหมาะสำหรับชั้นเรียนวิชาคณิตศาสตร์ หรือวิชาอื่นว่ามีเนื้อหาที่ยากตามลำดับของเนื้อหาวิชา

3.5 การสอนเป็นทีม (Team Teaching) เป็นรูปแบบที่ครูมากกว่า 1 คน รวมกันสอนห้องเรียนเดียวกันในเนื้อหาเดียวกัน เป็นการสอนทั้งห้องเรียนแต่ไม่จำเป็นต้องสอนในเวลาเดียวกันหากมีครูสอนมากกว่า 1 คน ในเวลาเดียวกัน ครูอาจเดินไปรอบๆ ห้องและช่วยกันสอนนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีปัญหาในการเรียนเนื้อหาวิชา

กระทรวงศึกษาธิการ (2555: 12-15) ตามที่คณะอนุกรรมการพิจารณาส่งเสริมการจัดการศึกษาเรียนรวมและการจัดการศึกษาพิเศษโดยครอบครัวและชุมชน ได้ให้รูปแบบในการจัดการเรียนรวมไว้ดังนี้

1. ลดบทบาทของห้องเรียนเสริมวิชาการ

ห้องเสริมวิชาการ (Resource Room) เคยมีบทบาทมากในการสอนเด็กเรียนรวม รูปแบบของการเรียนรวมในลักษณะนี้ครูจึงดึงเด็กออกมาสอน (Pull-Out Program) ในห้องเรียนพิเศษที่จัดขึ้นมาต่างหาก ห้องเรียนแบบนี้เรียกว่า ห้องเสริมวิชาการหรือห้องเสริมทักษะ ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 4 รูปแบบด้วยกัน คือ

1.1 ห้องเสริมสำหรับเด็กแต่ละประเภท เช่นห้องเสริมวิชาการสำหรับเด็กปัญญาอ่อน ห้องเสริมวิชาการสำหรับเด็กออทิสติก เป็นต้น วัสดุ อุปกรณ์ภายในห้องมีไว้สำหรับเด็กประเภทนี้โดยเฉพาะ

1.2 ห้องเสริมวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาทุกประเภท เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ ต้องมีมาก เพื่อตอบสนองความต้องการของเด็กที่ได้รับการจำแนกประเภทแล้ว ซึ่งมีเป็นจำนวนมาก

1.3 ห้องเรียนเสริมวิชาการแบบไม่จำแนกประเภทเด็ก เป็นห้องเสริมวิชาการที่ขึ้นมาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกคน แต่ไม่แยกว่าเป็นประเภทใด ทุกคนมีสิทธิใช้ทรัพยากรในห้องนี้

1.4 ห้องเรียนเสริมวิชาการเฉพาะทักษะ เช่น ห้องสำหรับวิชาเลขห้องถัดไปสำหรับวิชาภาษาได้ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

2. การปรับสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ (Adaptive Learning Environment) รูปแบบนี้ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนคือ

2.1 การศึกษาลักษณะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาเป็นการศึกษาความสามารถของเด็ก จุดอ่อนเด็กอาจได้ข้อมูลจากการทดสอบทั้งแบบทดสอบมาตรฐาน และแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น หรือจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

2.2 การกำหนดแนวการเรียนรู้ ครูจะต้องศึกษาหลักสูตรและจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับลักษณะเด็กที่พบในข้อ 2.1 จะต้องวางแผนการจัดชั้นเรียนที่มีขนาดเหมาะสมวางแผนจัดพฤติกรรมของเด็ก

2.3 จัดหรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เช่น สภาพการจัดโต๊ะเรียนการจัดห้องเรียนให้สวยงาม การจัดครูเข้าสอนให้ความรู้แก่ครูผู้สอน การจัดบริการเสริมที่เกี่ยวข้องตลอดจนการให้ผู้ปกครองมีบทบาทในการเรียนการสอน

2.4 จัดขอบเขตดำเนินการ หมายถึง การดำเนินการเรียนรวมในโรงเรียนว่า จะทำเฉพาะเด็กที่มีความต้องการพิเศษในห้องเรียนรวมอย่างเดียวหรือดำเนินการสำหรับเด็กทุกคนในโรงเรียน เป็นต้น

2.5 ดำเนินการสอน ซึ่งดำเนินไปตามแผนที่กำหนด เด็กทุกคนที่เข้าร่วมโครงการจะต้องมีแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลไม่ว่าจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ครูจะต้องแสดงพฤติกรรมการสอนที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และจะต้องจัดการกับพฤติกรรมของเด็กตามวิธีที่ถูกต้อง

2.6 การประเมินผล ซึ่งส่วนมากพิจารณาจากผลงานของเด็ก จากทักษะที่เด็กแสดงออกจากทัศนคติที่เปลี่ยนไปของนักเรียนของครู ของผู้บริหารและผู้ปกครอง การจัดการเรียนรวมในรูปแบบดังกล่าวประสบความสำเร็จดี แต่มีขั้นตอนในการดำเนินการค่อนข้างมาก ครู นักเรียน และผู้บริหารจะต้องร่วมกันทำงานอย่างมาก

3. การเรียนร่วม (Co-Teaching) การที่ครู 2 ร่วมกันสอนชั้นเดียวกัน ในวิชาเดียวกันและคาบในเวลาเดียวกัน การสอนเด็กแบบเรียนร่วมนั้น ไม่จำเป็นที่ครูจะดึงเด็กออกจากห้องเรียนปกติไปเรียนในห้องเสริมวิชาการในบางเวลา แต่จัดให้ครูเสริมวิชาการหรือครูการศึกษาพิเศษที่สอนห้องพิเศษในโรงเรียนปกติมาสอนในห้องปกติ โดยร่วมกันสอนกับครูประจำชั้น ครูประจำวิชา ในบางชั่วโมงครูคนหนึ่งอาจสอนเด็กทั้งชั้นในขณะที่ครูอีก 1 คน อธิบายให้เด็ก 2-3 คนให้เข้าใจในเนื้อหาเดียวกันหรือครูอาจสอนเด็กเป็นรายบุคคลในห้องเดียวกันก็ได้ หรือครูคนหนึ่งอาจเป็นผู้สอนครูอีกคนหนึ่งอาจตรวจดูเด็กว่าเด็กตั้งใจ และเข้าใจหรือไม่ เป็นต้น

ศรียา นิยมธรรม และคณะ (2548: 7-8) ได้ให้รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษที่เกี่ยวข้องกับการเรียนร่วมาไว้ 5 รูปแบบดังนี้

1. การเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติเต็มเวลาการจัดบริการสำหรับเด็กพิเศษลักษณะนี้เป็นการจัดให้กับเด็กที่สภาพความพิการไม่มากนัก หลังจากเด็กได้รับการบำรุงรักษา หรือฟื้นฟูสมรรถภาพภายในด้านที่จำเป็นแล้วก็สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติในชั้นเรียนปกติได้ ทั้งนี้อาจมีอุปกรณ์และเครื่องมือช่วยทางการศึกษาพิเศษ รวมทั้งการบริการแนะแนวแก่ครูปกติด้วย ในกรณีเด็กปัญญาเลิศ และเด็กที่มีความพิเศษเฉพาะทาง และมีความคิดสร้างสรรค์ ก็จะเรียนร่วมในลักษณะนี้ได้ นอกเสียจากเด็กเหล่านี้มีความสามารถสูงมากๆ ก็ไม่ควรรับการศึกษาพิเศษในรูปแบบนี้

2. การเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ โดยได้รับการบริการพิเศษ การจัดบริการในลักษณะนี้เด็กพิเศษจะมีโอกาสเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา โดยได้รับการบริการต่างๆ เพิ่มเติม เช่น ได้รับการสอนเสริมบางวิชาจากครูการศึกษาพิเศษ ได้รับการฝึกพูดและแก้ไขการพูด ได้รับการฝึกให้คุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว และโปรแกรมพิเศษสำหรับเด็กปัญญาเลิศ เป็นต้น โดยที่เด็กเหล่านี้อาจได้รับการบริการเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มเล็กๆ ก็ได้

3. การเรียนในชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติกาจัดการศึกษาในลักษณะนี้ ควรจัดให้เด็กที่มีความบกพร่องมากหรือเด็กที่พิการซ้ำซ้อนรวมทั้งเด็กที่มีความสามารถสูงเป็นพิเศษ จนไม่สามารถเรียนร่วมเด็กปกติได้ นอกจากนี้เด็กเหล่านี้ยังจำเป็นต้องได้รับการบริการพิเศษด้านต่างๆ เช่นกายภาพบำบัด อาชีวบำบัด การแก้ไขการพูดการฝึกฟังโปรแกรมพิเศษ เป็นต้น บุคลากรในโรงเรียนต้องได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความสามารถ และความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กในสาขาที่รับผิดชอบ

4. การจัดโรงเรียนพิเศษ เด็กพิเศษที่มีความบกพร่องและ/หรือเด็กที่มีความสามารถสูงเกินกว่าที่จะเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ ควรได้รับการบริการประเภทนี้ ครูที่อยู่ในโรงเรียนพิเศษดังกล่าวนี้จำเป็นต้องมีความรู้พิเศษ ในแต่ละสาขาที่จะไปช่วยสอนซ่อมเสริมและพัฒนาสมรรถภาพให้เด็กเหล่านั้น ลักษณะของโรงเรียนพิเศษนี้จะจัดแบบประจำหรือไปกลับก็ได้

5. การจัดการศึกษาพิเศษนอกโรงเรียน การจัดบริการในลักษณะนี้ได้แก่ การบริการการศึกษาพิเศษในโรงพยาบาล สถานพักฟื้นสถานรับเลี้ยงดูเด็กและที่บ้าน เป็นต้น รูปแบบนี้จัดขึ้น

สำหรับเด็กทางร่างกายและที่มีความบกพร่องทางสุขภาพหรือสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต้องเข้ารับบริการรักษา ฟันพุดาบัต ฟักฟัน และเลี้ยงดูตามสถานที่ดังกล่าวเป็นระยะเวลานาน เพื่อให้เด็กได้รับการศึกษาโดยไม่ขาดตอน การจัดการศึกษาพิเศษรูปแบบนี้ เป็นรูปแบบที่มีความยืดหยุ่นมาก เนื่องจากเด็กที่รับบริการจากรูปแบบนี้เด็กที่มีสภาพความพิการและความต้องการแตกต่างกันมาก

อรรถพร นิมตลุง (2552: 12) ได้สรุปแนวคิดในการศึกษาแบบเรียนรวม เพื่อให้โรงเรียนได้มีความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้นั้นดังนี้

1. โรงเรียนควรมีเวลาที่ยืดหยุ่นในการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในแต่ละวิชาของผู้เรียน
2. โรงเรียนควรจะให้อิสระแก่ครูในการเลือกวิธีการที่จะทำงาน
3. โรงเรียนควรจะให้ครูได้เตรียมบริการพิเศษในแต่ละวิชาตามความแตกต่างของผู้เรียน
4. โรงเรียนควรจะให้นักเรียนได้ประเมินผลการทำงานในชั้นเรียน
5. โรงเรียนควรจะให้ครู/นักเรียน มีการอบรม/ศึกษานอกสถานที่

ฉวีวรรณ โยธิน (2553: 7) ได้เสนอรูปแบบของการการจัดชั้นเรียนรวม ว่าในบรรยากาศของเรียนควรมีลักษณะในการเรียนการสอน 10 ประการ ดังนี้

1. บรรยากาศของความเป็นมิตร เด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษทำกิจกรรมการเรียน ร่วมกัน ไม่มีการรังเกียจเด็ดจันท์ ทุกคนเป็นมิตร จนไม่สนใจคำว่าพิการหรือปกติ
2. นักเรียนประกอบกิจกรรมการเรียนที่หลากหลายตามศูนย์การเรียนต่าง ๆ ตามความสนใจและ ความสามารถของตน
3. ครูผู้สอนมีความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรมของนักเรียนและเฝ้ามองดูการร่วมกิจกรรมของนักเรียนและเฝ้ามองดูการร่วมกิจกรรมของนักเรียนด้วยความยินดี
4. ผู้เรียนมีโอกาสเลือกที่จะประกอบกิจกรรม มีทั้งกิจกรรมที่ง่ายและกิจกรรมที่ยาก ๆ ให้เลือก
5. บรรยากาศห้องเรียนที่มีเพื่อนคอยช่วยเหลือเกื้อกูล ซึ่งกันและกัน ไม่ใช่บรรยากาศแข่งกันหรือ แก่งแย่งแข่งดี
6. บรรยากาศของการสร้างปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ทางสังคม เด็กทุกคนได้สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ห้องเรียนอาจไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยนัก
7. บรรยากาศของการเรียนการสอนที่มีนักเรียนเป็นศูนย์กลางครูไม่ใช่แหล่งความรู้ ครูไม่ใช่ผู้สอนแต่ครูเป็นผู้ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งเด็กจะเรียนรู้ด้วยตนเอง
8. บรรยากาศที่ผู้เรียนแต่ละคนทำกิจกรรมที่หลากหลายแตกต่างกันไม่จำเป็นที่ทุกคนจะต้องทำในสิ่งเดียวกันและบรรลุเป้าหมายสูงสุดอันเดียวกัน
9. เป็นการเรียนการสอนที่มีได้ดำเนินไปเฉพาะในห้องเรียน แต่เป็นการเรียนรู้ที่จะต้องออกไปสู่ แหล่งวิชาการในชุมชน
10. เป็นการเรียนรู้ที่ไม่เน้นเฉพาะทักษะทางวิชาการ แต่เน้นทักษะทางสังคมและทุกทักษะที่เป็น ทักษะใหม่

4. ประเภทของความบกพร่องทางด้านร่างกาย

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุทัยธานี (2559: ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของความบกพร่องทางด้านร่างกายเอาไว้ 9 ประเภท ดังนี้

1. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นจนไม่สามารถรับการศึกษา ได้โดยการเห็นหรือใช้สายตาได้ตามปกติ แต่สามารถศึกษาเล่าเรียนได้โดยวิธีการต่างไปจากคนที่มองเห็นปกติแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1.1 คนตาบอด หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นมากจนไม่สามารถอ่านหนังสือธรรมดาได้ ต้องสอน ให้อ่านและเขียนอักษรเบรลล์ หรือใช้วิธีการฟังแถบบันทึกเสียง หรือเครื่องบันทึกเสียงต่าง ๆ และมีความสามารถในการเห็นของตาข้างที่ดี หลังจากได้รับการแก้ไขแล้ว อยู่ระหว่าง 20 ส่วน 200 ฟุต มีลานสายตาแคบกว่า 30 องศา

1.2 คนตาบอดบางส่วน หรือคนที่มีการเห็นเลือนราง หมายถึง บุคคลที่มีสูญเสียการเห็นแต่ยังสามารถอ่านอักษรตัวพิมพ์ที่มีขนาดใหญ่ได้ โดยต้องใช้แว่นขยายหรืออุปกรณ์พิเศษบางอย่างที่ทำให้ความชัดเจนของการเห็นใน ข้างที่ดี เมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ 20 ส่วน 60 ฟุต ถึง 20 ส่วน 200 ฟุต มีลานสายตาแคบกว่า 30 องศา

2. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับน้อยไปถึง ระดับรุนแรง จนไม่สามารถฟังเสียงได้เหมือนคนปกติซึ่งอาจจะเป็นหูตึง หรือหูหนวกก็ได้ แบ่งเป็น 2 ประเภท

2.1 คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถรับข้อมูลผ่านทาง การได้ยิน ไม่ว่าจะใช้หรือไม่ใช้เครื่องช่วยฟังก็ตาม โดยทั่วไป หากตรวจการได้ยิน จะสูญเสียการได้ยินประมาณ 90 เดซิเบลขึ้นไป ไม่สามารถได้ยินเสียงพูดดัง ๆ อาจรับรู้เสียงบางเสียงได้ จากการสั่นสะเทือน ไม่สามารถใช้การได้ยินได้เป็นประโยชน์เต็มประสิทธิภาพ คนหูหนวก อาจสูญเสียการได้ยินมา ตั้งแต่กำเนิด หรือสูญเสียการได้ยินภายหลัง

2.2 คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่บ้างสามารถได้ยินได้ ไม่ว่าจะใช้เครื่องช่วยฟังหรือไม่ก็ตาม หากตรวจการได้ยินจะพบว่าการสูญเสียการได้ยินน้อยกว่า 90 เดซิเบล ระดับการได้ยินอาจแบ่งเป็นกลุ่มย่อยดังนี้

- ตึงเล็กน้อย (26-40 เดซิเบล)
- ตึงปานกลาง (41-55 เดซิเบล)
- ตึงมาก (56-70 เดซิเบล)
- ตึงรุนแรง (71-90 เดซิเบล)

3. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง บุคคลที่มีพัฒนาการล่าช้ากว่าคนปกติทั่วไปทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ภาษา เมื่อวัดสติปัญญาโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานแล้ว

มีสติปัญญาต่ำกว่าบุคคลปกติและความสามารถในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ อย่างน้อย 2 ทักษะ หรือมากกว่า เช่น ทักษะการสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตในบ้าน การควบคุมตนเอง สุขอนามัย และความปลอดภัย การเรียนวิชาการเพื่อชีวิตประจำวัน การใช้เวลาว่าง การทำงาน ทักษะทางสังคม และทักษะในการใช้สาธารณสมบัติ เป็นต้น ซึ่งลักษณะความบกพร่องทางสติปัญญาจะแสดงอาการแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

3.1 บกพร่องระดับเล็กน้อย - ระดับเชาวน์ปัญญา (IQ) ประมาณ 55-70

3.2 บกพร่องระดับปานกลาง - ระดับเชาวน์ปัญญา (IQ) ประมาณ 40-55

3.3 บกพร่องระดับรุนแรง - ระดับเชาวน์ระดับรุนแรงมาก (IQ) ประมาณ 25-40

3.4 บกพร่องระดับรุนแรงมาก - ระดับเชาวน์ปัญญา (IQ) ประมาณ 20-25

4. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ หมายถึง บุคคลที่มีความผิดปกติบกพร่องหรือสูญเสียอวัยวะ ส่วนใดส่วนหนึ่งร่างกายทำให้ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ดีหรือมีอาการเกร็ง คือ อาการตึงตัวของกล้ามเนื้อ ส่วนใด ส่วนหนึ่งหรือหลายส่วน ควบคุมการทรงตัวได้ยากหรือไม่ได้เลย มีการเคลื่อนไหวของแขนขาไม่สัมพันธ์กันมีอาการสั่น เดินเซ หรืออาจเป็นบุคคลที่บกพร่องเนื่องจากสุขภาพ หรืออุบัติเหตุ อาการขาดโรคเรื้อรัง โรคติดต่อ เป็นต้น ประเภทความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ อาจแบ่งได้ดังนี้

4.1 บกพร่องทางระบบประสาท เช่น บุคคลสมองพิการ (Cerebral Palsy) ไม่ใช่บุคคลปัญญาอ่อนแต่หมายถึง สมองส่วนที่ใช้ควบคุมกล้ามเนื้อส่วนใดส่วนหนึ่งบกพร่อง หรือสูญเสีย ทำให้มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ซึ่งแต่ละคนมีลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น กล้ามเนื้ออ่อนแรงหรือกล้ามเนื้อเคลื่อนไหวช้า ทรงตัวได้ไม่ดี ซึ่งแต่ละคนก็มากน้อยแตกต่างกันความบกพร่องจะเกิดขึ้นตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ ประมาณ 7 ปี ลักษณะที่เห็นได้ชัดเจนของบุคคลสมองพิการ ได้แก่

4.1.1 กล้ามเนื้อหดตัว เกร็ง (Spastic) เป็นลักษณะความผิดปกติของการควบคุมการเคลื่อนไหว เคลื่อนไหวช้ามีอาการเกร็ง ซึ่งเราจะพบบุคคลที่มีอาการในกลุ่มนี้มากที่สุด

4.1.2 กล้ามเนื้อควบคุมการเคลื่อนไหวได้ยาก (Athetoid) มีลักษณะแขนขาไม่สัมพันธ์กันหันไป ตามทิศทางต่าง ๆ

4.1.3 กล้ามเนื้อตึงตัว (Ataxia) มีอาการสั่น เดินเซ ควบคุมการทรงตัวได้ไม่ดี ซึ่งเราจะพบบุคคล ที่มีอาการในกลุ่มนี้น้อยที่สุด

4.1.4 แบบผสม มีลักษณะร่วมตั้งแต่ 2 ชนิด เช่น มีอาการเกร็งร่วมกับการเคลื่อนไหวของแขน ไม่สัมพันธ์กัน หันไปคนทิศหรือมีการเกร็ง ควบคุมการทรงตัวไม่ได้มีการสั่นเดินเป็นต้น

4.2 บกพร่องทางระบบกล้ามเนื้อและกระดูก เช่น กล้ามเนื้อเปลี่ยน ไขข้ออักเสบ เป็นต้น

4.3 ไม่สมประกอบมาแต่กำเนิด เช่น น้ำครั่งในสมอง แขน ขาด้วยหรือกุด แขน ขามีขนาดใหญ่ เล็กผิดปกติ เป็นต้น

4.4 สภาพความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพอื่นๆ ได้แก่ บกพร่องจากอุบัติเหตุ ไฟไหม้ แขน ขาดขาด โรคติดต่อ เช่น โปลิโอ การได้รับอันตรายจากการคลอด หรือบกพร่องเนื่องจากสุขภาพ เช่น โรคหืด โรคหัวใจ โรคปอด โรคเอดส์ เป็นต้น

5. บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่องทางการรับรู้หรือทางการเรียนรู้ที่มีความผิดปกติอย่างเดี่ยวหรือหลายอย่างทำให้เกิดปัญหาทางการฟัง การอ่าน การพูด การเขียน การสะกด การคำนวณ การใช้เหตุผล การรวบรวมความคิด ซึ่งความผิดปกตินี้ไม่ใช่เกิดจากภาวะบกพร่องทางการเห็น การได้ยินทางร่างกาย ทางสติปัญญา ทางอารมณ์แต่เป็นภาวะทางสมองที่มีความผิดปกติทำให้การแปลภาพ การแปลเสียงหรือการรับรู้ แปรปรวนไปจากเดิมเด็กบางคนมองเห็นหนังสือกลับหลัง เด็กบางคนไม่สามารถแปลความหมายหรือเข้าใจจากการได้ยิน เด็กบางคนไม่เข้าใจตัวเลขและความหมายตัวเลข

6. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่องในเรื่องการออกเสียงพูด เช่น เสียงผิดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติ หรือคนที่มีความบกพร่องในเรื่องการเข้าใจ และการใช้ภาษาพูด การเขียนตลอดจนระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งอาจเกี่ยวกับรูปแบบภาษา เนื้อหาของภาษา และหน้าที่ของภาษา

7. บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมและอารมณ์ หมายถึง บุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากบุคคลทั่วไป และพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนนี้ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ต่อสิ่งต่างๆ และปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ไม่เป็นที่ยอมรับกันทางสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งขาดสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม มีความคับข้องใจ มีการเก็บกดทางอารมณ์โดยแสดงออกทางร่างกาย ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์

7.1 ก้าวร้าว ก่อวุ่น เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์ มักแสดงออกในทางก้าวร้าว ก่อวุ่นความสงบของผู้อื่น พฤติกรรมที่แสดงออกอาจรวมไปถึงความโหดร้าย ทารุณสัตว์ ซกต้อย ทำร้ายตัวเองและผู้อื่น หิวรื้อรัง กระตือรือร้น ไม่เชื่อฟังครูและพ่อแม่ พฤติกรรมเหล่านี้อาจรุนแรงขึ้นหากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้อง

7.2 การเคลื่อนไหวที่ผิดปกติ หมายถึง ไม่หยุดนิ่ง เคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา โดยปราศจากจุดหมาย นอกจากนี้ยังมีความสนใจสั้น สนใจในบทเรียนได้ไม่นาน ขาดสมาธิในการเรียน

7.3 การปรับตัวทางสังคมเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์ จะมีการปรับตัวทางสังคมไม่ถูกต้อง ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ที่ไม่เป็นที่ยอมรับทางสังคม เช่น แก๊งอันธพาล การทำลายสาธารณสมบัติ ลักขโมย หนีโรงเรียน การประทุษร้ายทางเพศ พฤติกรรมเหล่านี้มักจะเกิดกับเด็กวัยรุ่นเป็นส่วนใหญ่

7.4 ความวิตกกังวลและปมด้อย เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์อาจไม่กล้าพูดกล้าแสดงออกในชั้นเรียน มีอาการประหม่าขาดความเชื่อมั่นในตนเอง พฤติกรรมดังกล่าวต้องเป็นพฤติกรรมที่ค่อนข้างรุนแรงและเกิดขึ้นสม่ำเสมอเท่านั้น จึงจัดว่าเป็นเด็กที่มีปัญหา

7.5 การหนีสังคมหรือการปลีกตัวออกจากสังคมเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนอย่างหนึ่ง เช่น การที่เด็กไม่ค่อยพูด ไม่เล่นกับเพื่อน ไม่ร่วมกิจกรรมซ้ำๆ ชอบอยู่คนเดียว บางคนเจ้าอารมณ์ บางคนแสดงออกทางสังคมไม่เหมาะสม

7.6 ความผิดปกติทางการเรียน เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์จะมีความผิดปกติทางการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการอ่าน การสะกดคำ การคำนวณ การตัดสินใจเด็กคนใดเป็นเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมนั้น ควรพิจารณาความรุนแรงและความสม่ำเสมอควบคู่ไปด้วย การตัดสินใจใช้เกณฑ์เป็นหลักในการพิจารณา

8. บุคคลออทิสติก หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่องพัฒนาการด้านสังคม ภาษาและการสื่อความหมาย พฤติกรรม อารมณ์ และจินตนาการ ซึ่งสาเหตุเนื่องมาจากการทำงานในหน้าที่บางส่วนของสมองที่ผิดปกติไป และความผิดปกตินั้นพบได้ก่อนวัย 30 เดือน ลักษณะของเด็กออทิสติก มีดังนี้

8.1 มีความบกพร่องทางปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เช่น ไม่มองสบตาบุคคลอื่น ไม่มีการแสดงออกทางสีหน้ากิริยาหรือท่าทางเล่นกับเพื่อนไม่เป็น ไม่สนใจที่จะทำงานร่วมกับใครไม่เข้าใจพฤติกรรมของบุคคลอื่น

8.2 มีความบกพร่องด้านการสื่อสาร ทั้งการใช้ภาษาพูด ความเข้าใจภาษา การแสดงกิริยา สื่อความหมาย ซึ่งมีความบกพร่องหลายระดับ ตั้งแต่ไม่สามารถพูดสื่อความหมายได้เลย หรือคนพูดได้แต่ไม่สามารถสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่นได้อย่างเข้าใจ บางคนพูดแบบเสียงสะท้อนหรือพูดเลียนแบบทวนคำพูด บางคนจะพูดซ้ำในเรื่องที่ตนเองสนใจ มีการใช้สรรพนามสลับที่ระดับเสียงพูดอาจมีความผิดปกติ บางคนพูดโทนเสียงเดียว บางคนพูดไม่มีความหมาย

8.3 มีความบกพร่องด้านพฤติกรรมและอารมณ์ บางคนมีพฤติกรรมซ้ำๆ ผิดปกติ เช่น เล่น โบกมือไปมาหรือหมุนตัวไปรอบๆ เดินเขย่งเท้าปลาย ท่าทางเดินงุ่มง่าม ยึดติดโดยไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงใดๆ การแสดงออกทางอารมณ์ไม่เหมาะสมกับวัยบางคนร้องไห้หรือหัวเราะโดยไม่มีเหตุผล บางคนมีอาการก้าวร้าว รุนแรงเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

8.4 มีความบกพร่องด้านการรับรู้และประสาทสัมผัส การใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า คือ การรับรู้ทางการเห็นการตอบสนองต่อการฟัง การสัมผัส การรับกลิ่นและรส มีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล บางคนชอบมองแสง บางคนตอบสนองต่อเสียงผิดปกติ รับเสียงบางเสียงไม่ได้ ด้านรับสัมผัสกลิ่นและรส บางคนตอบสนองช้าหรือไว หรือแปลกกว่าปกติ เช่น ชอบดมของเล่น เป็นต้น

8.5 มีความบกพร่องด้านการใช้อวัยวะต่างๆ อย่างประสานสัมพันธ์กัน การใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายรวมถึงการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่และมัดเล็กมีความบกพร่องบางคนเคลื่อนไหวรุ่มร่ามผิดปกติไม่คล่องแคล่ว ทำทางเดินหรือวิ่งแปลก การใช้กล้ามเนื้อเล็กในการหยิบจับไม่ประสานกัน

8.6 มีความบกพร่องด้านจินตนาการ ไม่สามารถแยกเรื่องจริงเรื่องสมมุติหรือประยุกต์วิธีการจากเหตุการณ์หนึ่งไปยังอีกเหตุการณ์หนึ่งได้ เข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ยาก เล่นบทบาทสมมุติไม่เป็น จัดระบบความคิด ลำดับความคิด ลำดับความสำคัญก่อนหลัง คิดจินตนาการจากภาษาได้ยาก ทำให้เกิดอุปสรรค

8.7 มีความบกพร่องด้านสมาธิมีความสนใจสั้น ไม่อยู่นิ่ง

9. บุคคลพิการซ้อนบุคคลพิการซ้อน (Multiple Handicapped) หมายถึงบุคคลที่มีความบกพร่องตั้งแต่อย่าง ขึ้นไปในบุคคล เดียวกันอาจแบ่งตามลักษณะได้ตามความพิการที่เห็นชัดเจน เช่น

9.1 บกพร่องทางการเห็นร่วมกับบกพร่องอื่นๆ เช่น การได้ยิน สติปัญญา ร่างกาย การเรียนรู้ สมาธิสั้น เป็นต้น

9.2 บกพร่องทางร่างกายร่วมกับบกพร่องอื่นๆ เช่น สติปัญญา การเห็น การได้ยิน การเรียนรู้ ออทิสติก สมาธิสั้น เป็นต้น

9.3 บกพร่องทางสติปัญญาร่วมกับบกพร่องอื่นๆ เช่น สติปัญญา การเห็น ร่างกาย การเรียนรู้สมาธิสั้น เป็นต้น

9.4 บกพร่องทางสติปัญญากับบกพร่องอื่นๆ เช่น ร่างกาย ออทิสติก สมาธิสั้น เป็นต้น ลักษณะความพิการซ้อนมีมากมายหลายประเภท โดยอาจจับคู่ๆ ดังกล่าวข้างต้น หลายคนมีลักษณะความพิการซ้อนมากกว่า 2 อย่าง และมีความต้องการพิเศษแตกต่างกันต้องได้รับการช่วยเหลือตามความต้องการเพื่อพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล กลุ่มการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วม

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2555: 17-21) ได้จำแนกประเภทของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เอาไว้ดังนี้

1. ปัญหาทางการอ่าน เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะมีปัญหาด้านการอ่าน โดยจากงาน และเด็กที่มีปัญหารุนแรงด้านการอ่าน เรียกว่า ดิสเล็กเซีย (dyslexia) โดยทั่วไปพบว่าปัญหาทางด้าน การอ่านอาจมีหลายประการ ในที่นี้จะนำเสนอลักษณะเด่นๆ บางประการที่พบเห็นกันอยู่ทั่วไป

1.1 มีความยากลำบากในการจำรูปพยัญชนะและการอ่านพยัญชนะ

1.2 มีความยากลำบากในการแยกแยะเสียง เช่น การแยกแยะเสียง บ ป พ

1.3 มีความยากลำบากในการจำรูปสระและการอ่านสระ

- 1.4 การออกเสียงคำไม่ชัด หรือไม่ออกเสียงบางเสียง บางครั้งออกเสียงรวบคำ
- 1.5 ไม่สามารถอ่านคำได้ถูกต้อง เช่น การอ่านคำที่มีวรรณยุกต์กำกับ การอ่านคำที่มี ตัวสะกดไม่ตรงมาตรา
 - 1.6 อ่านคำโดยสลับตัวอักษร เช่น “นก” เป็น “กน” “งาน” เป็น “นาง” เป็นต้น
 - 1.7 ไม่สามารถอ่านข้อความหรือประโยคได้ถูกต้อง เช่น อ่านข้ามคำ อ่านตกหล่น อ่านเพิ่มคำ อ่านสลับคำ
 - 1.8 ไม่สามารถเรียงลำดับจากเรื่องที่อ่านได้
 - 1.9 จับข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่านไม่ได้
 - 1.10 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านไม่ได้
2. ปัญหาทางด้านการเขียนและการสะกดคำ เด็กที่มีปัญหาทางด้านการเขียนและการสะกดคำพบว่าอาจมีปัญหาในเรื่องต่อไปนี้
 - 2.1 มีความยากลำบากในการเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และเลขไทย เช่น เด็ก จะลากเส้นวนๆ ไม่รู้ว่าจะมีหัวเข้าในหรือออกนอก ขีดวนๆ ซ้ำๆ
 - 2.2 เขียนพยัญชนะ สระ และเลขไทยกลับด้านคล้ายมองจากกระจกเงา
 - 2.3 มีความสับสนในการเขียนพยัญชนะ และเลขไทยที่มีลักษณะคล้ายกัน เช่น ค-ด น-ม พ-ผ ๓-๗ ๔-๕
 - 2.4 เขียนด้วยลายมือที่อ่านไม่ออก
 - 2.5 เขียนเรียงลำดับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ในคำผิดตำแหน่ง เช่น “ปลา” เป็น “ปาล” “หมู” เป็น “หุม” “กล้วย” เป็น “กัลวย”
 - 2.6 เขียนสะกดคำผิด โดยเฉพาะคำพ้องเสียง คำที่มีตัวสะกดในมาตราเดียวกัน คำที่ มีตัวการันต์
 - 2.7 เขียนคำตามคำอ่านไม่ได้
 - 2.8 เขียนไม่ได้ใจความ
 - 2.9 เขียนหนังสือ ลอกใจทย์จากกระดานข่าวเพราะกลัวสะกดผิด
 - 2.10 เขียนไม่ตรงบรรทัด เขียนต่ำหรือเหนือเส้น ขนาดตัวอักษรไม่เท่ากัน ไม่เว้นขอบ กระดาษ ไม่เว้นช่องไฟ
 - 2.11 จับดินสอหรือจับปากกาแน่นมาก
 - 2.12 ลบบ่อยๆ เขียนทับคำเดิมหลายครั้ง เขียนตัวหนังสือตัวโต
3. ปัญหาทางด้านคณิตศาสตร์ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ทางด้านคณิตศาสตร์พบว่าอาจมีปัญหาในเรื่อง ต่อไปนี้
 - 3.1 ไม่เข้าใจค่าของตัวเลขและจำนวน เช่น บางคนจะนับตัวเลข หรือจำนวนได้ แต่ไม่ เข้าใจความหมายของตัวเลขหรือจำนวนที่ตนนับ

3.2 ไม่เข้าใจเกี่ยวกับค่าประจำตำแหน่ง เช่น จะไม่รู้ค่า เลข “3” ในจำนวนต่อไปนี 23, 38, 317 มีค่าแตกต่างกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลทำให้มีความยุ่งยากในการบวก ลบ คูณหาร จำนวน และไม่สามารถหาคำตอบที่ถูกต้องได้

3.3 ไม่สามารถจำ และเขียนสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ได้เช่น “+ แทน การบวก” “- แทน การลบ” “ $\times$ แทน การคูณ” และ “ $\div$ แทน การหาร”

3.4 ไม่เข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์เช่น ไม่เข้าใจว่า + หมายถึง เพิ่มขึ้น มากขึ้น - หมายถึง ลดลง น้อยลง > หมายถึง มากกว่า < หมายถึง น้อยกว่า

3.5 มีความยากลำบากในการบวก ลบ คูณ หารเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง หรือมากกว่า หนึ่งอย่าง เช่น ในการบวกจำนวน เด็กจะไม่เข้าใจว่าจะต้องบวกตัวเลขในหลักหน่วยก่อน แล้วจึงบวก ตัวเลขในหลักสิบ และหลักร้อยตามลำดับ เด็กจะคำนวณโดยการบวกตัวเลขในหลักหน้าสุดก่อน คือ จะบวกตัวเลขในหลักร้อยก่อน แล้วจึงจะเป็นตัวเลขในหลักสิบ และหลักหน่วย เป็นต้น

3.6 มีความยากลำบากในการบวก การลบที่มีการทด และการกระจาย เช่น การบวก 56 กับ 28 ซึ่งจะมีการทดจากผลบวกในหลักหน่วย หรือการลบ 72 ด้วย 45 ซึ่งจะต้องมีการกระจาย ในหลักสิบ เป็นต้น 19

3.7 เขียนตัวเลขกลับกัน เช่น “45 เป็น 54”

3.8 มีความยากลำบากในการจำแนกรูปทรงเรขาคณิต เช่น การจำแนกรูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม รูปห้าเหลี่ยม เด็กอาจทำไม่ได้

3.9 มีความยากลำบากในการจำแนกวัตถุ หรือสิ่งของที่มีขนาดต่างกันออกจากกัน เช่น การแยกลูกบอล หรือลูกแก้วสองขนาดที่กองรวมกันอยู่ออกเป็นสองกอง กองหนึ่งเป็นลูกแก้ว หรือลูกบอลขนาดเล็ก อีกกองหนึ่งเป็นลูกแก้วหรือลูกบอลขนาดใหญ่ เด็กอาจทำไม่ได้

3.10 มีความยากลำบากในการแก้โจทย์ปัญหา เนื่องจากเด็กไม่สามารถตีโจทย์ปัญหาเหล่านั้นได้ทำให้ไม่เข้าใจว่าจะใช้การบวก การลบ การคูณ หรือการหาร

3.11 มีความสับสนในการเรียงลำดับวันในหนึ่งสัปดาห์และเดือนในหนึ่งปี

4. ปัญหาทางด้านอื่นๆ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้อาจมีความบกพร่องทางด้านอื่นๆ ต่อไปนี้ร่วม ด้วย เช่น ความบกพร่องทางด้านสมาธิและความสนใจ การจัด ระบบระเบียบ พฤติกรรมและอารมณ์การประสานสัมพันธ์กันของร่างกาย และด้านความจำ

4.1 ความบกพร่องทางด้านสมาธิและความสนใจ จากการศึกษาวิจัย พบว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้จะมีความ บกพร่องทางด้านสมาธิและความสนใจร่วมด้วยร้อยละ 41 ถึง 80 โดยความบกพร่องทางด้านสมาธิและความสนใจอาจแสดงออกในลักษณะต่อไปนี้

4.1.1 ซุกซน ไม่อยู่นิ่ง

4.1.2 มีสมาธิสั้น คือ ช่วงความตั้งใจสั้นเมื่อเทียบกับเด็กทั่วไป

4.1.3 หุนหันพลันแล่น มีแนวโน้มที่จะตอบคำถาม หรือทำสิ่งต่างๆ โดยที่ไม่ไตร่ตรองหรือพิจารณาผลที่เกิดขึ้น

4.1.4 ขาดสมาธิในสิ่งที่เรียน หรือแบบฝึกหัดที่ต้องทำ

4.1.5 หันเหไปสู่สิ่งอื่นได้ง่าย

4.1.6 ไม่สามารถทำงานต่างๆ ได้สำเร็จ โดยจะเห็นได้จากการทำแบบฝึกหัดหรือ งานอื่นๆ ค้างไว้

4.1.7 กระวนกระวาย ทำสิ่งต่างๆ อย่างไรเป้าหมาย

4.1.8 รอคอยไม่เป็น ดังจะเห็นว่าเมื่อให้คอยอะไรนานๆ มักทนไม่คอยได้

4.1.9 ผันกลางวัน เช่น นั่งตาลอย

4.2 ความบกพร่องในการจัดระเบียบ ความบกพร่องในการจัดระเบียบอาจแสดงออกในลักษณะต่อไปนี้

4.2.1 มีความยากลำบากในการจัดการ และการบริหารเวลา ทำให้ไม่สามารถ ทำงานได้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด

4.2.2 มีความยากลำบากในการจัดลำดับความสำคัญของสิ่งที่จะทำ โดยไม่รู้ว่า สิ่งใดควรทำก่อนและสิ่งใดควรทำหลัง

4.2.3 มีความยากลำบากในการจัดลำดับเรื่องราวต่างๆ

4.2.4 มีความยากลำบากในการทำงานตามแผนที่วางไว้

4.2.5 มีความยากลำบากในการจัดหมวดหมู่และการจัดลำดับความคิด

4.2.6 มักหาของไม่พบ เนื่องจากไม่มีระบบในการจัดเก็บ โดยจะพบว่าเด็กมัก หาการบ้าน หนังสือ ดินสอ ยางลบไม่พบ

4.2.7 โต๊ะทำงานเลอะเทอะ ไม่มีระเบียบ

4.3 ความบกพร่องทางด้านพฤติกรรมและอารมณ์ ความบกพร่องทางด้านพฤติกรรมและอารมณ์อาจแสดงออกในลักษณะต่อไปนี้

4.3.1 มีความยากลำบากในการสร้างมิตรภาพ หรือรักษามิตรภาพให้คงอยู่

4.3.2 มีพฤติกรรมที่ไม่ยั้งคิด

4.3.3 มีความอดทน อดกลั้นต่อความกดดันหรือความคับข้องใจได้น้อย

4.3.4 อารมณ์ขึ้นๆ ลงๆ หงุดหงิดง่าย

4.3.5 อาจมีพฤติกรรมก้าวร้าวกับบุคคลที่อยู่รอบข้าง ในกรณีถูกจ้ำจี้จ้ำไชในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

4.3.6 รับการเปลี่ยนแปลงในกิจวัตรประจำวันได้น้อย

4.3.7 รู้สึกเบื่อหน่าย ท้อแท้

4.3.8 ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง

- 4.3.9 ไม่รู้สึกขำเมื่อคนอื่นขำ แต่จะรู้สึกขำในขณะที่คนอื่นไม่ขำ
- 4.3.10 ไม่สามารถตีความหมายทางภาษากายหรือท่าทาง
- 4.3.11 มีความยากลำบากในการแสดงความคิดเห็นหรือการวิพากษ์

ทางสังคม

- 4.3.12 มักไม่ให้ความร่วมมือกับเพื่อนๆ ในการทำงานกลุ่ม
- 4.3.13 มักชอบเล่นกับเด็กที่อายุน้อยกว่าตนเอง

4.4 ความบกพร่องทางด้านการประสานสัมพันธ์กันของร่างกาย ความบกพร่องทางด้านการประสานสัมพันธ์กันของร่างกายอาจแสดงออกใน ลักษณะต่อไปนี้

- 4.4.1 มีความยากลำบากในการจับวัตถุเล็กๆ ซึ่งเกิดจากความบกพร่องของ กล้ามเนื้อมัดเล็ก เช่น ไม่สามารถผูกเชือกรองเท้าได้
- 4.4.2 การเรียนรู้ในเรื่องทักษะการช่วยตนเองทำได้ไม่ดี
- 4.4.3 มีปัญหาในเรื่องการตัด ดังจะเห็นได้จากการใช้กรรไกรตัดกระดาษ หรือ สิ่งของไม่สามารถทำได้หรือทำได้ไม่ดี
- 4.4.4 ลายมืออ่านยาก การเว้นช่องไฟไม่ดีเขียนไม่ตรงบรรทัด
- 4.4.5 การวิ่ง การปีนป่ายทำได้ไม่ดีดุนุ่มง่าม ซึ่งเกิดจากความบกพร่องในการทำงานของกล้ามเนื้อมัดใหญ่
- 4.4.6 มีปัญหาเกี่ยวกับทักษะการเล่นกีฬา

4.5 ความบกพร่องทางด้านความจำ ความบกพร่องทางด้านการจำแสดงออกในลักษณะต่อไปนี้

- 4.5.1 มีความยากลำบากในการจำสิ่งที่เรียน และการดึงสิ่งที่รู้ออกมาใช้
- 4.5.2 มีความยากลำบากในการเรียนรู้กระบวนการใหม่ๆ
- 4.5.3 มีความยากลำบากในการเรียนรู้กระบวนการทางคณิตศาสตร์
- 4.5.4 มีความยากลำบากในการเรียนรู้พยัญชนะ
- 4.5.5 มีความยากลำบากในการสะกดคำ
- 4.5.6 มีความยากลำบากในการจำเหตุการณ์ต่างๆ
- 4.5.7 มีความยากลำบากในการจำชื่อคน
- 4.5.8 มีความยากลำบากในการจำทิศทาง
- 4.5.8 การอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบทำได้ไม่ดีหรือทำไม่ได้

5. การประเมินความต้องการจำเป็น

5.1 ความหมายของความต้องการจำเป็น

ฝนทอง อินรอต (2551: 18) ได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นเอาไว้ว่า ความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญระหว่างสภาพคาดหวังกับสภาพความเป็นจริง ผลการประเมินความต้องการจำเป็นจะชี้สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่ต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุง และแก้ไข

สุวิมล ว่องวาณิช (2558: 62) การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะเช่นใด และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินและสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง การประเมินความต้องการจำเป็นทำให้ได้ข้อมูลนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงกระบวนการศึกษา หรือการเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดขึ้นปลายทาง การเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นจึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเป็นการเปลี่ยนแปลงทางบวก

ชนกนาถ กัปตพล (2550: 7) ได้ศึกษาแล้วพบว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการที่เป็นระบบที่ใช้ในการตัดสินใจ เพื่อการแก้ไขปัญหาจากสภาพที่เป็นจริงไปยังสภาพที่พึงประสงค์ โดยมีการกำหนดความแตกต่างของสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นจริงแล้วทำการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความแตกต่างและเลือกสิ่งที่ต้องการจำเป็นมากที่สุดมาแก้ไข

ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล (2557: 86) ได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบประเมินระดับและความต้องการจำเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์งานวิจัยอธิบายความต้องการจำเป็นว่าเป็นช่องว่าง ที่ชัดเจนหรือผลต่างของระดับตัวแปรที่ศึกษาระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่คาดหวัง ซึ่งผู้บริหารที่เกี่ยวข้องจะได้พิจารณาลำดับความสำคัญของการพิจารณาแก้ไข จากขนาดของช่องว่างหรือความแตกต่างที่พบ

5.2 ประเภทของความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2558: 64-65) ได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็นของ Kaufman เอาไว้ 6 แบบดังนี้

5.1.1 การประเมินความต้องการจำเป็นแบบ Alpha เป็นการกำหนดความต้องการจำเป็นในรูปแบบปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการกำหนดสภาพที่ควรจะเป็นในระดับเมกะหรือระดับสังคม (mega level) หรือความต้องการจำเป็นภายนอก (external needs assessment) ซึ่งเน้นผลที่เกิดขึ้นในสังคม จากนั้นทำการออกแบบโปรแกรมหรือวิธีที่นำไปสู่เป้าหมายระดับสังคมความต้องการจำเป็นประเภทนี้เป็นผลต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่จริงกับสภาพที่ควรจะเป็นในสังคม (ความแตกต่างของผลลัพธ์) ในขั้นตอนนี้จึงต้องมีการกำหนดเป้าหมายของการปฏิบัติงานที่ต้องการบรรลุผล ซึ่งเน้นผลที่เกิดขึ้นกับสังคมในวงกว้าง ถือเป็นวิสัยทัศน์ขององค์กร

5.1.2 การประเมินความต้องการจำเป็นแบบ Beta เป็นการกำหนดความต้องการจำเป็นเพื่อระบุทางเลือกและเงื่อนไขต่างๆ สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาเหล่านั้น งานในขั้นตอนนี้เป็นการกำหนดผลความแตกต่างระหว่างการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริงกับที่ควรจะเป็นในระดับองค์กร

(macro และ micro level) โดยเป็นช่องว่างของปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต และผลิตผล ผลการดำเนินงานในขั้นตอนนี้จะทำให้ได้ข้อมูลที่ระบุว่า ความต้องการจำเป็นระดับองค์กรมีอะไรบ้าง และทางเลือกอะไรบ้างที่สามารถไปใช้ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น

5.1.3 การประเมินความต้องการจำเป็นแบบ Gamma เป็นการกำหนดความต้องการจำเป็นเพื่อระบุทางเลือกที่คิดว่าเหมาะสมที่สุดที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้ มีการพิจารณาถึงความคุ้มค่าของการลงทุนเพื่อการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่การเลือกแนวทางที่ดีที่สุดงานในขั้นตอนนี้เป็นการระบุความแตกต่างของวิธีการปฏิบัติงานต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับที่ควรปฏิบัติว่ามีความสอดคล้องกันมากน้อยเพียงใด

5.1.4 การประเมินความต้องการจำเป็นแบบ Delta เป็นการกำหนดความต้องการจำเป็นเพื่อนำวิธีการแก้ไขปัญหาสู่การปฏิบัติ ในขั้นตอนนี้ต้องมีการตรวจสอบช่องว่างระหว่างแผนการปฏิบัติงานกับงานที่ลงมือปฏิบัติจริง

5.1.5 การประเมินความต้องการจำเป็นแบบ Epsilon เป็นการกำหนดความต้องการจำเป็นเพื่อระบุประสิทธิผลของการปฏิบัติงานว่าบรรลุเป้าหมายในระดับใด ถือเป็นการประเมินผลแบบสรุปรวม (summative evaluation) ลักษณะของความต้องการจำเป็นในขั้นตอนนี้ นักวิจัยอาจไม่เรียกว่าเป็นความต้องการจำเป็น แต่นิยามของ Kaufman ถือเป็นการประเมินประเภทหนึ่ง เพราะมีการวิเคราะห์ความแตกต่างของผลการปฏิบัติงานกับเป้าหมาย

5.1.6 การประเมินความต้องการจำเป็นแบบ Zeta เป็นการกำหนดความต้องการจำเป็นเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานหากพบว่าไม่ได้ผลตามที่มุ่งหวัง ถือว่าเป็นการประเมินความก้าวหน้า (formative evaluation)

สุวิมล ว่องวาณิช (2558: 65) ยังได้สรุปถึงหลักการจำแนกการประเมินความต้องการจำเป็นของ Kaufman โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการทำงานตามแนวคิดเชิงระบบ ประเภทของการประเมินความต้องการ และลักษณะสำคัญของความต้องการจำเป็นแต่ละประเภท Kaufman เห็นว่าการประเมินความต้องการจำเป็นเกิดขึ้นในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน และเป็นการศึกษาหรือวิเคราะห์ความแตกต่างของสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นจริงในประเด็นสำคัญที่ต่างกัน กล่าวคือ ประเมินความต้องการจำเป็นแบบ Alpha เป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างในรูปแบบของผลลัพธ์ (outcome gap) นำไปสู่การกำหนดปัญหาขององค์กร การประเมินความต้องการจำเป็นแบบ Beta เป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างในรูปแบบของกระบวนการ (process gap) และวิธีการแก้ไขปัญหา (solution gap) นำไปสู่การกำหนดทางเลือกในแก้ไขปัญหา การประเมินความต้องการจำเป็นแบบต่างๆ นำไปสู่การกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม การประเมินความต้องการจำเป็นแบบ Delta เป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างในรูปของการปฏิบัติงานตามแผน นำไปสู่การกำหนดวิธีการบริหารจัดการ การกำกับให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผน การประเมินความต้องการจำเป็นแบบ Epsilon เป็นวิเคราะห์ความแตกต่างในรูปของผลการปฏิบัติงานตามแผน (performance gap) นำไปสู่การกำหนดระดับความสำเร็จหรือประสิทธิภาพของการการทำงาน

และการประเมินความต้องการจำเป็นแบบ Zeta เป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างในรูปของกระบวนการและความก้าวหน้าในระหว่างการทำงานและสิ้นสุดโครงการ นำไปสู่การกำหนดวิธีการปรับปรุงแก้ไขการทำงานในรอบต่อไป

5.3 วิธีการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2558: 134-135) ได้นำเสนอกลุ่มของการประเมินความต้องการจำเป็นแยกออกเป็น 8 กลุ่มดังนี้

5.3.1 กลุ่มแรก เป็นกลุ่มที่ใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว เช่นการใช้ข้อมูลจากตัวชี้วัดทางสังคม หรือข้อมูลสถิติของหน่วยงานต่าง ๆ ข้อมูลประเภทนี้มักใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นขององค์กร นอกจากนี้ ยังมีข้อมูลจากผลการวิจัยที่มีการดำเนินการมาก่อนหน้าที่ สามารถนำมาใช้ในการกำหนดความต้องการจำเป็นได้เช่นกัน ผลงานวิจัยบางเรื่องสามารถให้ข้อมูลที่แสดงสาเหตุที่ทำให้ความต้องการจำเป็น และทางเลือกในการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม

5.3.2 กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มที่เก็บข้อมูลโดยใช้การสำรวจ เช่น การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต การเก็บข้อมูลจากการสำรวจเป็นการกำหนดความต้องการจำเป็นตามการรับรู้ของผู้ตอบ และสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นนั้นมักจะไม่ใช่การวิเคราะห์ทางเลือกในการปฏิบัติ

5.3.3 กลุ่มที่สาม เป็นกลุ่มที่ใช้กระบวนการกลุ่มเก็บข้อมูล เช่นเทคนิคกลุ่มสมมติ (Nominal Group Technique) เทคนิคการจัดกลุ่มสนทนาแบบเจาะจง (Focus Group Technique) การระดมความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ (Brainstorming) การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการนี้สามารถใช้ได้ดีทั้งการกำหนดความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุ และการกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา เป็นที่หน้าสังเกตว่าวิธีการที่ใช้ในการกำหนดทางเลือกมักใช้กระบวนการกลุ่มในการสร้างทางเลือกต่าง ๆ แต่ขั้นตอนของการเลือกที่เหมาะสมที่สุดจะต้องใช้วิธีการอื่นช่วยเสริม เช่นการวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ (Cross-Impact Analysis) การวิเคราะห์อรรถประโยชน์-พหุลักษณะ (MAUT) นอกจากนี้ ยังมีการเก็บข้อมูลโดยกระบวนการกลุ่มเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาให้ข้อมูลในวงกว้าง เช่น สมัชชาชุมชน หรือประชาพิจารณ์ ข้อมูลที่ได้จากกระบวนการกลุ่มที่เป็นสมัชชาชุมชน จะช่วยในการทำประชาพิจารณ์ก็เช่นเดียวกัน สามารถกำหนดความต้องการจำเป็นตามเสียงส่วนใหญ่ กำหนดทางเลือกเพื่อการทำประชาพิจารณ์มักกำหนดล่วงหน้ามาก่อนแล้วจากการระดมความคิดหรือการประชุมกลุ่มย่อยของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำเสนอทางเลือกแก่ประชาชนที่ช่วยตัดสินใจเลือกขั้นสุดท้ายว่าประชาชนเห็นด้วยกับทางเลือกใดมากที่สุด

5.3.4 กลุ่มที่สี่ เป็นกลุ่มที่ใช้จัดอันดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เทคนิคหรือวิธีการต่าง ๆ ในกลุ่มนี้นับว่ามีบทบาทสำคัญมากในการกำหนดความต้องการจำเป็น เนื่องจากในการกำหนดความต้องการจำเป็นต้องมีการจัดลำดับความสำคัญขั้นสุดท้ายว่าความต้องการจำเป็นใดสำคัญที่สุด เช่น การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การจัดเรียงอันดับการสร้างมาตรฐานประมาณช่วงขนาด ดัชนี PNI ดังชี้ WNI การเรียงลำดับด้วยการจัด สำหรับ

วิธีการสองวิธีการสองวิธีหลังนั้นยังสามารถนำไปใช้ในการจัดลำดับสาเหตุของความต้องการจำเป็นหรือทางเลือกที่มีความสำคัญมากที่สุดได้ด้วย

5.3.5 กลุ่มที่ห้า เป็นกลุ่มวิธีการวิเคราะห์เชิงสาเหตุ วิธีการเก็บที่นิยมใช้กัน ได้แก่ การวิเคราะห์แผนภูมิกางปลา (Fashioning) การวิเคราะห์สาเหตุของความล้มเหลว (Fault Tree Analysis) ทั้งสองวิธีนี้ใช้ต่อเมื่อมีการกำหนดความต้องการจำเป็นแล้ว เป็นวิธีการที่ใช้ในขั้นตอนที่สองของการประเมินความต้องการเป็นแบบสมบูรณ์

5.3.6 กลุ่มที่หก เป็นกลุ่มที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบ มักใช้ในขั้นตอนการกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา และทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด เช่น การวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ (Cross-Impact Analysis) การวิเคราะห์อรรถประโยชน์-พหุลักษณะ (MAUT)

5.3.7 กลุ่มที่เจ็ด เป็นกลุ่มที่ใช้ในการกำหนดความต้องการจำเป็นเชิงอนาคต เช่น เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) การสร้างอนาคตภาพ (Scenario Development) การวิเคราะห์วงล้ออนาคต (Future Wheel Analysis) สองวิธีแรกใช้ได้ในทุกกลุ่มขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์คือ การกำหนดความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุ และการกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมได้ด้วย

5.3.8 กลุ่มที่แปด เป็นกลุ่มวิธีเก็บข้อมูลแบบอื่นๆ ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นได้ เช่น การทำแผนที่มโนทัศน์ (Concept Mapping) เทคนิคเสียงจากภาพ (Photovoice Technique) การวิเคราะห์ต้นทุน-ผลที่ตามมา (Costs-Consequences Analysis) วิธีเก็บข้อมูลสองวิธีแรกสามารถในการกำหนดความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุ และการกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมได้

Glass. (1976) (สุวิมล ว่องวาณิช. 2558: 139 อ้างอิงมาจาก Glass. 1976) ได้กล่าวว่าไม่ว่าจะเป็นวิจัยทางวิชาการหรือการวิจัยประยุกต์เพื่อการแสวงหาความรู้ความจริง และเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ การวิจัยสามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. การวิเคราะห์ปฐมฐาน (Primary Analysis) ซึ่งเป็นการวิจัยที่มีการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ใช้แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source of Data)
2. การวิจัยหรือการวิเคราะห์ทุติยฐาน (Secondary Analysis) ซึ่งเป็นการวิจัยที่นักวิจัยใช้ฐานข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้แล้ว หรือข้อมูลแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Source of Data)
3. การวิจัยที่เป็นการวิเคราะห์อภิมาน (Meta- Analysis) อันเป็นการวิจัยงานวิจัยหรือการวิจัยเพื่อสังเคราะห์งานวิจัย

6. นโยบายและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนของนักเรียนพิการ

6.1 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2558: ออนไลน์) พ.ศ. 2523 มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ กรมสามัญศึกษากำหนดให้มีกองการศึกษาพิเศษรับผิดชอบการจัด

การศึกษาสำหรับเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส จึงแบ่งออกเป็นฝ่ายส่งเสริมการศึกษาพิเศษ และฝ่ายส่งเสริมการศึกษาสงเคราะห์ พ.ศ. 2541 ได้ออกพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ กรมสามัญศึกษา เป็นกองการศึกษาเพื่อคนพิการและกองการศึกษาสงเคราะห์เพื่อให้มีการจัดการศึกษา ให้แก่คนพิการและผู้ด้อยโอกาสอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น พ.ศ. 2546 เนื่องจากการปฏิรูประบบราชการ ได้มีการปรับโครงสร้างของกระทรวงศึกษาพระราชบัญญัติว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 กำหนดให้การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และกำหนดให้ต้องจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

วิสัยทัศน์

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นหน่วยงานหลัก ที่ส่งเสริม สนับสนุน และจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

พันธกิจ

1. ส่งเสริม สนับสนุนและจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
2. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ
3. ส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล
4. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา

เป้าประสงค์

1. เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพด้วยรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ
3. สถานศึกษามีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
4. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษมีการบริหารจัดการ ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

1. ขยายโอกาสทางการศึกษาสำหรับเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับบริการทางการศึกษาด้วยรูปแบบที่หลากหลายอย่างทั่วถึง

2. พัฒนาเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ให้มีทักษะทางวิชาการ ทักษะทางวิชาชีพ ทักษะการดำรงชีวิต และปลูกฝังค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
3. พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส
4. พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
5. ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ
6. พัฒนาระบบบริหารการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาสโดยเน้นการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

กลยุทธ์และจุดเน้น

1. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส
2. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการให้บริการทางการศึกษา และการฝึกอบรมเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาสสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น สามารถประกอบอาชีพและพึ่งตนเองได้ตามศักยภาพ
3. การพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องคนพิการและผู้ด้อยโอกาส สามารถบริหารจัดการ บริหารหลักสูตรและวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. การผลิต พัฒนาระบายสื่อเทคโนโลยีการศึกษาและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการให้ทั่วถึง เพียงพอและเหมาะสมตามความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล
5. การประสานเครือข่ายการทำงานระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งการระดมทรัพยากรในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

6.2 แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559.

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559 (2554) ได้ให้ความสำคัญกับเด็กพิการและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ โดยได้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุด ทั้งในด้านการจัดทะเบียน รับรองการเกิด การพัฒนา การยอมรับ การคุ้มครองและโอกาสในการมีส่วนร่วม โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม มีสิทธิด้านการศึกษา โดยเฉพาะเด็กพิการหรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษ มีสิทธิได้รับการศึกษาพิเศษที่เหมาะสมกับตน ได้รับบริการสาธารณสุข การเล่น การพักผ่อน การเข้าร่วมกิจกรรม นันทนาการวัฒนธรรมและศิลปะ ส่งเสริมให้มีความผูกพันต่อครอบครัว ภูมิใจในชาติไทยและวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย มีสุขภาพแข็งแรง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์สมควรแก่วัย รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล มีเจตคติและทักษะที่ดีต่อการ เมื่อมีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มนี้ คนทั่วไปมักจะนึกถึงการจัดโรงเรียนพิเศษ จัดชั้นเรียนพิเศษ ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

ด้านใด เช่น เด็กที่มีภาวะบกพร่องหรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษ จะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการทางการศึกษา (Education Needs) ของเด็กแต่ละคน แต่ละประเภท ผู้ที่จัดการศึกษาพิเศษต้องเข้าใจถึงความหลากหลายในรูปแบบ แล้วจึงคัดสรรออกแบบให้เหมาะกับตัวเด็กและสภาพของสถานศึกษา โดยทั่วไปความเห็นในเรื่องรูปแบบการจัดการศึกษาดูเหมือนจะขึ้นอยู่กับองค์ความรู้ที่มีอยู่ ทศนคติ ประสบการณ์ส่วนบุคคล มากกว่าจะเป็นความเห็นที่ขึ้นอยู่กับหลักวิชาการ งานวิจัย หรือความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของเด็กเหล่านั้น ซึ่งหลักสำคัญของการจัดการศึกษาให้กับเด็กกลุ่มนี้ต้องจัดโดยดูธรรมชาติและความต้องการเป็นรายบุคคล

6.3 พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2553) จากพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 สรุปความสำคัญของการจัดการศึกษาพิเศษ ในการพัฒนาการจัดการเรียนรวมโดยตรงและโดยอ้อม มีดังนี้ มาตรา 6 เอาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 9 (3) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและ ประเภทการศึกษา ส่วนในมาตรา 10 ระบุว่า การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดย คำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาระดับต่างๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตาม มาตรา 60 ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้การศึกษานาฐานะที่มีความสำคัญสูงสุด ต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศโดยจัดสรรเป็นเงินงบประมาณเพื่อการศึกษา (3) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสม และ สอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษแต่ละกลุ่ม ตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ โดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

6.4 พระราชบัญญัติการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 (2551)

ซึ่งว่าด้วยเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ และการจัดการเรียน โดยได้มีการกำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสรุปได้ดังนี้ มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551” มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้ “คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด “ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุตร สามี ภรรยา ญาติพี่น้องหรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรือรับอุปการะคนพิการ “แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล” หมายความว่า แผนซึ่งกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนดเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล “เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก” หมายความว่า เครื่องมือ อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ซอฟต์แวร์หรือบริการที่ใช้สำหรับคนพิการโดยเฉพาะ หรือที่มีการดัดแปลงหรือปรับใช้ให้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละบุคคล เพื่อเพิ่ม รักษา คงไว้ หรือพัฒนาความสามารถและศักยภาพที่จะเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร การสื่อสาร รวมถึงกิจกรรมอื่นใดในชีวิตประจำวันเพื่อการดำรงชีวิตอิสระ “ครูการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป และปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน “การเรียนร่วม” หมายความว่า การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับและหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษาให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ “สถานศึกษาเฉพาะความพิการ” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐหรือเอกชนที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ ทั้งในลักษณะอยู่ประจำ ไป กลับ และรับบริการที่บ้าน มาตรา 5 คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาดังนี้ (1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (2) เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น (3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล มาตรา 6 ให้ครูการศึกษาพิเศษในทุกสังกัดมีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนพิเศษตามที่กฎหมายกำหนดให้ครูการศึกษาพิเศษ ครู และคณาจารย์ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพองค์ความรู้การศึกษา

ต่อเนื่องและทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด มาตรา 7 ให้สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการเรียนร่วม สถานศึกษาเอกชนการกุศลที่จัดการการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานได้รับเงินอุดหนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากรัฐหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับเงินอุดหนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด มาตรา 8 ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลโดยให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ และต้องมีการปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศกระทรวงศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้งในระบบ นอกโรงเรียน และตามอัธยาศัย ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งการเรียนร่วม การจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพ หรือการบริการอื่นให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ มาตรา 18 ให้สำนักงานการศึกษาพิเศษในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทำหน้าที่เกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการ รวมทั้งให้มีหน้าที่ดังต่อไปนี้ (1) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษา รวมทั้งประเมินและรายงานผลต่อคณะกรรมการ (2) สนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดการเรียนร่วมแก่คนพิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ (3) วิจัย และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของคนพิการ (4) ผลิต วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (5) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรรเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (6) ดำเนินการเกี่ยวกับงานธุรการของกองทุน (7) ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษาสามารถผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (8) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้เป็นไปตามนโยบายแนวทาง และแผนปฏิบัติการของกระทรวงและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรา 19 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการเรียนร่วม การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้การสนับสนุนทรัพยากร องค์ความรู้ และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาตรา 20

ให้สถานศึกษาเฉพาะความดูแลของรัฐมีหน้าที่จัดการศึกษาตามภารกิจแก่คนพิการ โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล (9) ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษา สำหรับคนพิการให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสนับสนุน กำกับ ดูแล ให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6.5 นโยบายปฏิบัติการศึกษาสำหรับคนพิการในศตวรรษที่สอง (2552-2562)

ตามที่ นายชินวรณ์ บุญเกียรติ อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำรงตำแหน่งอธิการบดี ได้กำหนดนโยบายปฏิบัติการศึกษาสำหรับคนพิการในศตวรรษที่สอง (2552-2562) ลงนามวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 สำนักนายกรัฐมนตรี โดยเพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงและเสมอภาค จึงได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องไว้ 4 นโยบายดังนี้

นโยบายข้อที่ 1 คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และเสมอภาค

ยุทธศาสตร์ เพิ่มโอกาสให้คนพิการได้รับบริการทางการศึกษา

มาตรการ

1. พัฒนาระบบและจัดทำฐานข้อมูลคนพิการด้านการศึกษาให้เป็นปัจจุบันและมีคุณภาพ
2. จัดระบบการดูแลช่วยเหลือ การคัดกรอง การวินิจฉัย และประเมินสมรรถภาพพื้นฐานของคนพิการเข้ารับการการศึกษา

3. พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลาย ทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการทุกประเภทและทุกระดับ

4. เพิ่มจำนวนสถานศึกษา สาขา ห้องเรียน และเครือข่าย ครอบครัว ชุมชน ในการจัดการศึกษาให้กับคนพิการอย่างหลากหลายและครอบคลุมทุกพื้นที่

5. กำหนดกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการให้คนพิการทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง

นโยบายข้อที่ 2 คนพิการได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละประเภทความพิการในทุกกระบวนและรูปแบบการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2.1 พัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลให้เหมาะสมสำหรับคนพิการ

มาตรการ

1. พัฒนามาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับคนพิการของแต่ละประเภทความพิการในทุกกระบวน และรูปแบบการศึกษา

2. ส่งเสริม การวิจัย พัฒนามาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดการหลักสูตร นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา การวัดและประเมินผล ที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล

3. พัฒนาระบบและให้การสนับสนุน สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทในทุกระบบ และรูปแบบการศึกษา

4. กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวข้องการวัดและประเมินผลการศึกษา การเทียบโอน สำหรับคนพิการแต่ละประเภทในทุกระบบ และรูปแบบการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2.2 พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

มาตรการ

1. ส่งเสริมให้มีมาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานคุณวุฒิ เกณฑ์การประเมินสมรรถนะวิชาชีพ ครูการศึกษาพิเศษ

2. ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตครูการศึกษาพิเศษให้ครูการศึกษาพิเศษ ครู และคณาจารย์ ได้รับการพัฒนาศักยภาพ องค์ความรู้ การศึกษาต่อเนื่องและทักษะในการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการแต่ละประเภททุกระบบ และรูปแบบการศึกษา

3. ส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาสมรรถนะบุคลากร ผู้ดูแลคนพิการ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการแต่ละประเภทในทุกระบบ และรูปแบบการศึกษา

4. ปรับปรุง กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีที่เกี่ยวข้องกับการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูการศึกษาพิเศษ ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2.3 พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้สำหรับคนพิการ

มาตรการ

1. ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้มีระบบการประกันคุณภาพ และได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก

2. ส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีคุณภาพที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

3. ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ในทุกสังกัด จัดสภาพแวดล้อม ระบบ สนับสนุนการเรียนการสอนตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

นโยบายข้อที่ 3 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

ยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

1. ส่งเสริมความเข้มแข็ง และพัฒนาศักยภาพเครือข่ายในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

2. ส่งเสริม สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ

3. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครอบครัวมีบทบาทในการพัฒนาศักยภาพคนพิการอย่างต่อเนื่อง และการเรียนรู้โดยครอบครัว

4. พัฒนากลไก การประสานงานเครือข่ายในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้งในระดับ นโยบายและระดับปฏิบัติการอย่างเป็นระบบ

นโยบายข้อที่ 4 พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

ยุทธศาสตร์ 4.1 พัฒนาระบบการบริหารและกลไกในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ
มาตรการ

1. จัดทำแผนแม่บทในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้ครอบคลุมทุกระดับและประเภทความพิการ

2. พัฒนาระบบการจัดการศึกษา ระบบการส่งต่อ และระบบการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างเป็นรูปธรรม

3. เร่งจัดทำกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เอื้อต่อการบริการจัดการการศึกษา สำหรับคนพิการที่สอดคล้องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551

4. กำหนดนโยบายด้านการบริหาร และกลไกการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พร้อมจัดทำแผนพัฒนาสู่การปฏิบัติ

5. ส่งเสริมศักยภาพในการประชาสัมพันธ์ การประสานงาน กำกับติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับชาติ

6. ส่งเสริมความเข้มแข็งในการบริหารงานของสถานศึกษา โรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

7. ยกระดับสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษให้มีฐานะเทียบเท่ากรม

ยุทธศาสตร์ 4.2 ปฏิรูประบบการเงิน การคลัง และงบประมาณเพื่อการศึกษาสำหรับคนพิการ
มาตรการ

มาตรการ

1. เร่งรัดให้มีรายได้จากออกสลากการกุศล และภาษีของสินค้าที่เป็นต้นเหตุของความพิการเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ

2. ให้รัฐบาลเพิ่มงบประมาณสนับสนุนกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

3. ส่งเสริม สนับสนุนความร่วมมือกับองค์กรภาคเอกชนในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะระบบร่วมทุน

4. สนับสนุนเงินอุดหนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการภาคเอกชนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับค่าใช้จ่ายจริง

6.6 มาตรฐานการเรียนรู้ร่วม เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาปี พ.ศ. 2555

กระทรวงศึกษาธิการ (2555: 6-7) มาตรฐานการเรียนรู้ร่วม เพื่อเป็นการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ.2555 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นมา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในรูปแบบการเรียนรู้ร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) และการบริหารจัดการทั้งระบบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ได้คัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ครอบคลุมทุกอำเภอ อำเภอละ ไม่น้อยกว่า 2 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2555 มีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวนทั้งสิ้น 5,026 โรงเรียน และมีโรงเรียนเครือข่ายที่มีเด็กพิการเรียนร่วมอีก จำนวน 17,448 โรงเรียน มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มโอกาสให้เด็กพิการทุกคนได้เข้าเรียนและเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน ทั้งนี้ ได้มีการทบทวนถึงภารกิจที่จำเป็นที่สถานศึกษาทั่วไปต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ทั้งการจัดให้เด็กพิการทุกคนที่อยู่ในเขตบริการได้เข้าเรียนในโรงเรียนและการพัฒนาให้โรงเรียนมีคุณภาพรองรับการให้บริการด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คุณภาพของการจัดการศึกษาเรียนร่วมจึงเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญอย่างหนึ่งของคุณภาพการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา จึงได้จัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมขึ้น เพื่อใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนร่วมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเป็นการยกระดับคุณภาพผู้เรียน คุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอน คุณภาพด้านการบริหารจัดการ เรียนร่วม รวมทั้งคุณภาพด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน 4 มาตรฐาน 17 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีผลการพัฒนาเต็มศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีผลการพัฒนาเต็มศักยภาพตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP)

ด้านที่ 2 มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน

มาตรฐานที่ 2 ครูปฏิบัติงานเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมและปฏิบัติต่อผู้เรียน อย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการเรียนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ครูจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 ครูจัดหา ผลิตและใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ในการพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการ จำเป็น พิเศษทางการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 ครูจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคลอย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 ครูมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับผู้เรียน เฉพาะบุคคล

ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 ครูใช้กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล

ด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม

มาตรฐานที่ 3 ผู้บริหารบริหารจัดการเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี และมีวิสัยทัศน์ในการ บริหาร จัดการเรียนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework)

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ผู้บริหารมีการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-based management : SBM)

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการเรียนร่วมให้บรรลุเป้าหมายตามที่ กำหนด ไว้ในแผนปฏิบัติการจัดการเรียนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 3.5 สถานศึกษามีกระบวนการเปลี่ยนผ่าน (Transition)

ตัวบ่งชี้ที่ 3.6 มีการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กรที่มี ส่วนร่วม ด้านการจัดการเรียนร่วม

ด้านที่ 4 มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็น สังคมแห่งการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน ให้ผู้เรียน และครอบครัว สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมระหว่างบุคลากร ภายใน สถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยในประเทศ

ศุภานัน สิริพิเลิศ (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ชุดวิชา EDUC101 พื้นฐานทางการศึกษาและการศึกษาแบบเรียนรวม เป็นชุดวิชาในกลุ่มชุดวิชาชีพครู

หลักสูตรผลิตครู 5 ปี ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ใช้วิธีวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (participatory action research) ผสมผสานกับวิธีวิจัยและพัฒนา (research and development) กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเจาะจงนักศึกษาหลักสูตรครู 5 ปี ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชา EDUC101 พื้นฐานทางการศึกษาและการศึกษาแบบเรียนรวม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ข้อมูลเชิงปริมาณเป็นแบบประเมินการนำเสนอรายงาน แบบประเมินความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินอาจารย์ นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพแบบบันทึกพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ แบบประเมินการเรียนรู้ แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบรายงานการประชุมปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ใช้วิธีจัดกลุ่มคำที่สอดคล้องกันวิเคราะห์ข้อมูลค่าความถี่และจำนวนร้อยละ และสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินและข้อมูลเชิงประจักษ์ ตลอดเวลาขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่า

ขั้นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ชุดวิชา EDUC101 พื้นฐานทางการศึกษาและการศึกษาแบบเรียนรวม เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดประเมินผล วิธีการจัดการเรียนรู้ในวิจัยนี้ ประยุกต์ใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทั้ง 4 หน่วย รูปแบบที่นำไปทดลองใช้ก่อให้เกิดผลที่พึงประสงค์ในระดับมาก คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ที่คาดหวัง คือ คะแนนผลการเรียนไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80 หรือไม่ต่ำกว่า

กึ่งเพชร ส่งเสริม (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้นในโรงเรียนประถมศึกษาและศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการจัดการเรียนรวมแบบคละชั้นในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ที่กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2 และ 3 โรงเรียนบ้านสกร้อม อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ จำนวนทั้งสิ้น 22 คน เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา เอกสารประกอบหลักสูตรและแบบ ประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรการจัดการเรียนรวมแบบคละชั้นในโรงเรียนประถมศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา การตรวจสอบความสอดคล้องของหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร

ผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารให้ความเห็นว่าการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีข้อจำกัดทั้งด้านงบประมาณและบุคลากรกล่าวคือ มีปัญหาครูสอนไม่ครบชั้น นอกจากนี้ปัจจุบันยังมีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้ามาเรียนรวมตัวด้วย จึงควรมีหลักสูตรที่สามารถนำมาใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สำหรับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการ

เรียนรวมแบบคณะ ชั้นที่พัฒนาขึ้นประกอบไปด้วยหน่วยการเรียนรู้จำนวน 1 หน่วย แผนการสอนจำนวน 1 แผนและมีใบกิจกรรมที่ออกแบบขึ้นมาใช้สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในระดับสูงทุกข้อ

นพมาศ สุทธิวิรัช (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ในโรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติ การบริหารจัดการเรียนร่วม และศึกษาปัญหา ความต้องการ ในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ในโรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต1 ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มประชากร คือผู้บริหารโรงเรียน 9 คนและครูผู้สอน 101 คน รวมจำนวน 110 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ ผู้บริหาร 9 คน และครูผู้สอนผู้รับผิดชอบจัดการเรียนร่วม 9 คน รวม 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยรวม มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านเครื่องมือ

2. ปัญหาในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ด้านนักเรียน พบว่า การเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไป มีการดำเนินการไม่ต่อเนื่อง การเตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ปฏิบัติได้ไม่ทั่วถึง ด้านสภาพแวดล้อม พบว่าไม่มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ทางกายภาพด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่ามีปัญหาในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และการจัดทำแผนการสอนที่จัดขึ้นเฉพาะเจาะจงเป็นรายบุคคล (IIP) และด้านเครื่องมือ พบว่างบประมาณไม่เพียงพอ ในการจัดซื้อสื่อสำเร็จรูป ค่าจ้างครูพี่เลี้ยง ค่าตอบแทนวิทยากร บุคคลภายนอก และโครงการฝึกอบรม ครูไม่เพียงพอตามภาระงาน ขาดการทำวิจัยในชั้นเรียน และขาดการประสานงานกับหน่วยงานทางการแพทย์

3. ความต้องการในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ด้านนักเรียน พบว่า ควรมีหน่วยงานในการสำรวจและคัดแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเตรียมความพร้อมเด็กก่อน เข้าเรียนควรจ้างพี่เลี้ยงช่วยดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ด้านสภาพแวดล้อม ควรสนับสนุนงบประมาณ เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ควรจัดให้มีการรวมกลุ่มในการช่วยกันจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และการจัดทำแผนการสอนที่จัดขึ้นเฉพาะเจาะจงเป็นรายบุคคล (IIP) ควรมีการนิเทศ ติดตามผลการจัดการศึกษา อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ควรมีครูการศึกษาพิเศษช่วยสอนและแนะนำ และด้านเครื่องมือ ควรมีการสนับสนุน

ด้านงบประมาณเพิ่มขึ้น และมีระบบส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับหน่วยงานทางการแพทย์

กึ่งเพชร ส่งเสริม (2552: บทคัดย่อ) ได้ทำการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรวมแบบคละชั้นที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา โดยมีความมุ่งหมายเพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรวมแบบคละชั้น ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรวมแบบคละชั้นและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรวมแบบคละชั้นที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา ด้วยการดำเนินการวิจัยและพัฒนาเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรวมแบบคละชั้น ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรวมแบบคละชั้น และขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรวมแบบคละชั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบคือ ครู ผู้บริหาร นักเรียนและผู้ปกครองในโรงเรียน บ้านเสริม อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์ ได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบคือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา นักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านโพธิ์ อำเภอสังขะจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 31 คน นักเรียนที่เป็นกลุ่มควบคุม ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านระไซร์ (เด่นพัฒนา) อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์ ได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบประเมินความสอดคล้องของรูปแบบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบของครู ผู้บริหาร นักเรียนและผู้ปกครอง แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบ ใช้สถิติค่ามัธยฐาน (Mean) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (Repeated Measures ANOVA) การทดสอบเครื่องหมายสำหรับค่ามัธยฐานแบบหนึ่งกลุ่ม (Sign Test for Median: One Sample) และการทดสอบเครื่องหมาย (The Sign Test) ผลการวิจัยพบว่า

1. การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรวมแบบคละชั้นที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนสื่อ และแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

2. การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรวมแบบคละชั้นที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา

- 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการใช้รูปแบบจัดการเรียนรวมแบบคละชั้น

- 2.1.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่เป็นเด็กปกติ พบว่า มีความแตกต่าง

ระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการทดลองและมีความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2.1.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่เป็นเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ พบว่ามีความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการทดลองและมีความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2.1.3 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เป็นเด็กปกติและ เด็กที่มีความต้องการ พิเศษ (ระดับ 1) พบว่าเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อเทียบกับเกณฑ์จะมีผลการเรียนอยู่ในระดับดี

2.1.4 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เป็นเด็กปกติและ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3) พบว่า เด็ก ปกติมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อเทียบกับเกณฑ์จะมีผลการเรียนอยู่ในระดับดี สำหรับ เด็ก ที่มีความต้องการพิเศษมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อเทียบกับ เกณฑ์มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์

2.2 ประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรวมแบบคละชั้นที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาของครู ผู้บริหาร นักเรียนและผู้ปกครอง พบว่า ครู ผู้บริหาร นักเรียนและผู้ปกครอง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบในแต่ละด้านและรวมอยู่ในระดับมาก

3. การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรวมแบบคละชั้นที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมของรูปแบบทุกข้อความและโดยรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด
ระดับ 0.01

ณรงค์ ฝุ่นมะนาว (2553: บทคัดย่อ) การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโนนใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยมีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วม และสร้างรูปแบบการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนบ้านโนนใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 เพื่อให้ได้ตามกรอบมาตรฐาน 4 ด้าน โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 5 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร 1 คน ครูผู้สอน 7 คน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2 คน ผู้ปกครองเด็กนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม 20 คน และผู้ปกครองเด็กปกติ 20 คน รวมทั้งสิ้น 50 คน แล้วจัดประชุมสนทนาเพื่อร่วมสร้างรูปแบบการจัดการเรียนร่วม นำข้อมูลมาวิเคราะห์ แล้วนำมาอภิปรายผลเป็นความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพและปัญหาด้านปัจจัย โรงเรียนบ้านโนนใหญ่ มีความพร้อมในเรื่องของอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมมีแหล่งเรียนรู้ มีการเตรียมสื่อ บริการไว้ ผู้บริหาร ครู ชุมชนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม มีครูที่จบการศึกษาพิเศษโดยตรง และครูในโรงเรียนทุกคนผ่านการอบรมการศึกษาพิเศษ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ผู้ปกครองนักเรียนปกติ และชุมชน ได้รับทราบถึงนโยบายการจัดการเรียนร่วม มีปัญหาในส่วนของครูไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ครูไม่ครบชั้นเรียน ครูมีภาระงานมาก งบประมาณไม่เพียงพอลดจำนวนลงทุกปี แต่ภาระงานจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนไม่ได้ลดตาม จึงส่งผลให้เกิดการพัฒนาไม่ต่อเนื่อง

2. สภาพและปัญหาด้านกระบวนการบริหาร โรงเรียนได้กำหนดนโยบายการจัดการเรียนร่วมไว้อย่างชัดเจนมีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการ มีแผนปฏิบัติการประจำปี มีการรายงานผลประจำปี การบริหารส่วนใหญ่จะเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร และครู ในส่วนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน รับทราบนโยบายและพร้อมจะให้ความร่วมมือเรื่องการบริหารจัดการมอบให้ผู้บริหารเป็นผู้จัดการและดำเนินการ ส่วนปัญหาที่พบโรงเรียนยังขาดประชาสัมพันธ์และเปิดโอกาสให้ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารอย่างแท้จริง เป็นเพียงผู้รับทราบนโยบายของโรงเรียน และชุมชนยังมีความคิดที่ว่าการบริหารต้องเป็นเรื่องของผู้บริหารเพียงฝ่ายเดียว

3. สภาพและปัญหาด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีจำนวนครูไม่ครบชั้นครูแต่ละคนมีภาระงานมาก การจัดการเรียนการสอนจะเน้นการสอนเสริมนอกเวลาเรียน นักเรียนมีแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การสอนครูทุกคนจะเน้นทักษะพื้นฐาน ทักษะทางสังคม ทักษะทางด้านอาชีพ และทักษะวิชาการ ส่งเสริมให้เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรมที่โรงเรียนหรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้นตามศักยภาพ โรงเรียนยังขาดสื่อ บริการ ที่เหมาะสม ไม่เพียงพอต่อการเสริมทักษะทางวิชาการของเด็ก ผู้ปกครอง และชุมชนยังมีความคิดว่าการจัดการเรียนการสอนเป็นหน้าที่ของครูเพียงฝ่ายเดียว ตัวเองไม่มีความรู้ ไม่สามารถสอนบุตรหลานได้ ไม่มีเวลา และยังขาดการกระตุ้นยั่วยุให้บุตรหลานมีความกระตือรือร้นในเรื่องการเรียน

4. สภาพและปัญหาด้านคุณภาพนักเรียน มีการวัดผลด้านการเรียนของเด็กพิเศษเรียนร่วมในแต่ละวิชา ครูประจำชั้นและครูสอนเสริมร่วมกันประเมิน ด้านพฤติกรรม และพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน มีการปรับเนื้อหาให้เหมาะสมตามศักยภาพผู้เรียน ทุกคนมีพัฒนาการดีขึ้น มีแฟ้มสะสมงานเรียนเสริม ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากทางโรงเรียนอย่างดี ครู ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อพัฒนาการของนักเรียน แต่ยังมีปัญหาเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน การเขียนและการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนบางคนที่ยังไม่ได้ตามเป้าหมายที่เขียนไว้ในส่วนรูปแบบการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนบ้านโนนใหญ่ ดังนี้

1. ด้านปัจจัย จัดให้มีห้องสอนเสริมวิชาการเฉพาะ มีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจด้าน การศึกษาพิเศษเป็นผู้รับผิดชอบงาน ส่งเสริมให้ความรู้สร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้บริหารครู ผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชนทุกปี การศึกษา

2. ด้านกระบวนการบริหารจัดการจัดตั้งกลุ่มผู้ปกครองเด็กพิเศษเรียนร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการ จัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน เพื่อร่วมวางแผนทางและพัฒนา รับการนิเทศงานเรียนร่วมจากศูนย์ การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดทุกภาคเรียน นำเสนอผลงาน ข้อมูลข่าวสารให้ผู้ปกครองนักเรียนและ ชุมชนได้ทราบเป็นระยะ มีการคัดกรองเด็กทุกปี จัดหาสื่อ บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกอย่าง เหมาะสม

3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ปรับเนื้อหาหลักสูตรให้เหมาะสมกับเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม มีแผนการพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลโดยการจัดทำ แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการจัดการเรียนรู้ (IIP) จัดตารางสอนเสริม วันที่สอนเสริมให้ แน่นนอน ประสานความร่วมมือระหว่างครูผู้สอนกับผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนพร้อมทั้ง ส่งเสริมให้ร่วมกิจกรรมและสอนเสริมเด็ก

4. ด้านคุณภาพนักเรียน จัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ (IIP) ให้สอดคล้องกับแผนการ ศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ให้มีแฟ้มสะสมงานการเข้าเรียนเสริมวิชาการทุกคนเพื่อใช้ประกอบการ วัดผลประเมินผล การวัดประเมินผลของผู้เรียนต้องวัดทุกด้าน การอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถภาพร่างกายตามศักยภาพของแต่ละคน มีการประเมินความ พึงพอใจของผู้ปกครอง ชุมชน บุคลากรในโรงเรียน และนักเรียน ทุกปี การศึกษาร่วมกันให้มากที่สุด โดยใช้กิจกรรม วิธีการ เทคนิค และสื่อการสอนที่หลากหลาย การประเมินผลการเรียน หรือการร่วมกิจกรรมควรใช้วิธีการและเกณฑ์ที่ต่างกับนักเรียนปกติทั่วไป โดยให้สอดคล้องกับสภาพ ความบกพร่องของนักเรียน ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาพิเศษ ควรกำกับให้มี การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างจริงจัง ใช้การนิเทศกำกับติดตามเพื่อให้มีการรายงานความก้าวหน้าต่อ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง การส่งต่อเพื่อการเลื่อนชั้นควรทำสมุดรายงานผลการ เรียนเป็นพิเศษโดยระบุจุดเด่น จุดด้อยที่เด็กควรได้รับการพัฒนาอย่างชัดเจน

มานิตา ลีโทชลิต (2553: บทคัดย่อ) ได้ทำการพัฒนา 1) กระบวนการจัดการเรียนรู้ตาม แนวคิดจิตตปัญญาศึกษาเพื่อพัฒนาครูปฐมวัยใน โรงเรียนเรียนรวม และ 2) ศึกษาผลการใช้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาเพื่อพัฒนาครู ปฐมวัยในโรงเรียนเรียนรวม ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้แก่ ครูอนุบาลที่สอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 เป็นระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี ในโรงเรียนอนุบาลที่มีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจำนวน 8 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยและ พัฒนา ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การเตรียมการก่อนลงภาคสนาม ขั้นที่ 2 การพัฒนากระบวนการฯ ระยะที่ 1 ฉบับตั้งต้น ขั้นที่ 3 การพัฒนากระบวนการฯ ระยะที่ 2 ฉบับนำร่อง ขั้นที่ 4 การพัฒนากระบวนการฯ ระยะที่ 3

ฉบับทดลองใช้ และขั้นที่ 5 การนำเสนอกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา สำหรับครูปฐมวัยใน โรงเรียนเรียนรวม ฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาเพื่อพัฒนาครูปฐมวัยในโรงเรียนเรียนรวม ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ลักษณะคือ 1) กิจกรรมฝึกสติ 2) กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 3) กิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจ แต่ละกิจกรรมมีขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม 4 ขั้นตอนคือ 1) ปรับฐานกายให้พร้อม 2) เปิดฐานใจให้กว้าง 3) รับประสบการณ์ใหม่ และ 4) ฝึมองตนเองผ่านฐานจิต เนื้อหาของกระบวนการประกอบด้วยการรับรู้พฤติกรรมรบกวนของเด็กพิเศษ การเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล และการยอมรับคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกันระหว่างเด็กและครู โดยใช้เวลาการดำเนินกระบวนการ 15 สัปดาห์

2. กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาเพื่อพัฒนาครูปฐมวัยในโรงเรียนเรียนรวม มีผลต่อการตระหนักรู้ของครูผู้เข้าร่วมการวิจัย โดยครูส่วนใหญ่พัฒนาการตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเองและการตระหนักรู้เกี่ยวกับบุคคลเกี่ยวข้องกับการให้การช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ขึ้น 1 ระดับ และพัฒนาการตระหนักรู้เกี่ยวกับเด็กพิเศษขึ้น 2 ระดับ

นารีนาก บุญสา (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาพรรณนาของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพรรณนาของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำแนกตามสถานภาพส่วนตัวของครูผู้สอน เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การเพิ่มพูนความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจจากประชากรที่เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งประกอบไปด้วยครูประจำชั้น ครูประจำวิชาที่ปฏิบัติการสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 77.50 อายุ 30-40 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 48.75 วุฒิมหาวิทยาลัยปริญญาตรี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 มีประสบการณ์ในด้านการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 เคยได้รับการเพิ่มพูนความรู้ด้านการศึกษา จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75

1. พรรณนาของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูผู้สอนมีพรรณนาต่อการจัดการเรียนร่วมด้านผู้ปกครองอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เป็นอันดับที่หนึ่ง

รองลงมา คือ ด้านรูปแบบการบริหารงานการจัดการเรียนร่วมด้านนักเรียนด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านสื่อ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่า ครูเพศชายมีทัศนคติต่อการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในภาพรวมมากกว่าครูเพศหญิง ครูที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในภาพรวมมากกว่าครูที่มีอายุ 30-40 ปี และมากกว่า 40 ปี ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีทัศนคติต่อการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในภาพรวมมากกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ครูชั้นเรียนปกติมีทัศนคติต่อการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในภาพรวมมากกว่าครูชั้นเรียนร่วม ครูที่มีประสบการณ์ 1-3 ปี มีทัศนคติต่อการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในภาพรวมมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี 4-5 ปี และมากกว่า 5 ปี ครูที่เคยผ่านการเพิ่มพูนความรู้ด้านการศึกษาพิเศษมีทัศนคติต่อการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสาธิต ละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในภาพรวมมากกว่าครูที่ไม่เคยเพิ่มพูนความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ

เพ็ญนภา พบขุนทด (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาการบริหารและจัดการศึกษาตามขอบข่ายภารกิจการกระจายอำนาจ ของสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และประสบการณ์การผ่านการพัฒนาหลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซี่ และมอร์แกนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 58 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 81 ข้อ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามขอบข่ายภารกิจการกระจายอำนาจของสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองจันทบุรี และตราด ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาในรายละเอียดเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาการบริหารและจัดการศึกษาด้านวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นด้านการบริหารทั่วไป ขณะที่ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย 2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหา การบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามขอบข่ายภารกิจการกระจายอำนาจของสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองจันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และประสบการณ์การผ่านการพัฒนาหลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ฝ่ายวารี ประภาสวัต (2555: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพจริงและความต้องการจำเป็นของความสามารถของผู้ดูแลเด็กด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย 4 ด้าน คือ การวางแผน การจัดระบบข้อมูล การแปลข้อมูล และการนำผลการประเมินไปใช้ (2) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความสามารถของผู้ดูแลเด็กด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ดูแลเด็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 450 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ (Paired-Samples t-test) และจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยใช้เทคนิค Priority Needs Index แบบปรับปรุง (PNIModified)

ผลการวิจัยพบว่า

สภาพจริงของการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็กด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) ด้านที่สูงที่สุด คือ การจัดระบบข้อมูล ($\bar{X} = 3.72$) รองลงมาคือ การแปลข้อมูล ($\bar{X} = 3.66$) การนำผลการประเมินไปใช้ ($\bar{X} = 3.61$) และการวางแผน ($\bar{X} = 3.59$) ตามลำดับ และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถของ ผู้ดูแลเด็กด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย พบว่า ผู้ดูแลเด็กมีความต้องการจำเป็นด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ในด้านการวางแผนสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการจัดระบบข้อมูล การแปลข้อมูล และการนำผลการประเมินไปใช้ ตามลำดับ

ชัยชนันท์ พิพัฒน์สุขดำรง (2556: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 72 คน หัวหน้าฝ่ายระดับปฐมวัย จำนวน 72 คน ใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหา ทั้ง 4 ด้านได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับน้อย

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 4 ระดับ 0.01 และด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 4 ระดับ 0.01, 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ส่วนด้านการบริหารงบประมาณ

แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมและด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณและ ด้านบริหารงานบุคคลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการบริหารทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 4 ระดับ 0.05 ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมและ รายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการบริหารงบประมาณแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเมื่อเทียบเป็นรายคู่พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียน ขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 4

รดา ธรรมพูนพิสัย (2556: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นราธิวาส โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน แกนนำจัดการเรียนร่วม เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วมตามตัวแปร ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ขนาดโรงเรียน ความรู้พื้นฐานทางการศึกษา พิเศษและประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษของผู้ที่เกี่ยวข้อง และเพื่อศึกษาแนวทางการ แก้ปัญหาในการปฏิบัติงานจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม กลุ่มตัวอย่างในการ วิจัยในครั้งนี้จำนวน 473 คนประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 66 คน ครูวิชาการจำนวน 66 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการจำนวน 66 คน ครูผู้สอนจำนวน 275 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.93 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามและการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบเอฟและการวิเคราะห์ เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากด้านที่มีปัญหามากไปหาน้อย คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านนักเรียน ด้านเครื่องมือ และด้านสภาพแวดล้อม

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมระหว่างผู้บริหาร โรงเรียน และครูที่มีตำแหน่งระดับการศึกษา ความรู้พื้นฐานทางการศึกษา พิเศษ และขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน ด้านการศึกษาพิเศษน้อยกว่า 1 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา การจัดการเรียนร่วมด้าน สภาพแวดล้อม แตกต่างจากผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษ 1-5 ปี และ 10 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประสบการณ์อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมพบว่า

3.1 ด้านนักเรียน ควรส่งเสริมนักเรียนทั่วไปให้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษผู้บริหารควรให้ความสำคัญ สร้างความตระหนัก สร้างเจตคติที่ดี ให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในโรงเรียนในการปฏิบัติงานด้านการเรียนร่วม โรงเรียนควรสร้างความสัมพันธ์และพบปะผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอเพื่อความร่วมมือในการช่วยเหลือ ดูแล บุตรหลาน

3.2 ด้านสภาพแวดล้อม จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน รวมทั้งห้องปฏิบัติการให้เป็นแหล่งเรียนรู้ จัดให้มีการปรับหลักสูตร มีการประเมินตามสภาพจริง และครูต้องมีความรู้ในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

3.3 ด้านการเรียนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มได้ทำกิจกรรมร่วมกันให้มากที่สุด โดยใช้กิจกรรม วิธีการ เทคนิค และสื่อการสอนที่หลากหลาย การประเมินผลการเรียน หรือการร่วมกิจกรรมควรใช้วิธีการและเกณฑ์ที่ต่างกับนักเรียนปกติทั่วไป โดยให้สอดคล้องกับสภาพความบกพร่องของนักเรียน ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาพิเศษ ควรกำกับให้มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างจริงจัง ใช้การนิเทศกำกับติดตามเพื่อให้มีการรายงานความก้าวหน้าต่อผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง การส่งต่อเพื่อการเลื่อนชั้น ควรทำสมุดรายงานผลการเรียนเป็นพิเศษโดยระบุจุดเด่น จุดด้อยที่เด็กควรได้รับการพัฒนาอย่างชัดเจน 3.4) ด้านเครื่องมือ ให้มีการจัดทำนโยบายวิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนงาน โครงการ โดยให้ครอบคลุมถึงกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และควรจัดให้มีเครือข่ายการเรียนร่วมที่เข้มแข็ง

สาริมา สิทธิกุล (2558: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 231 คนและผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 41 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ด้วยดัชนีความต้องการจำเป็นฉบับปรับปรุง ซึ่งผลการศึกษารูปได้ดังนี้ ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร

ผลการวิจัยพบว่า

การดำเนินการที่สถานศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 8.30 ยังไม่ได้ดำเนินการ คือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการ เรียนการสอน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา มีค่าร้อยละ 5.58, 4.13 และ 1.83 ตามลำดับ และผลการจัด ลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมจากครูผู้สอนพบว่าด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้าน การบริหารจัดการ (0.24) รองลงมาได้แก่ ด้าน หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนและด้านการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน มีค่าดัชนีความต้องการ

จำเป็นเท่ากันคือ 0.23 และด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ ด้านการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (0.22)

สุภาภรณ์ สุขศรี (2556: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรวม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรวม 2) พัฒนาและนำเสนอรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรวม 3) ประเมินรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรวม ที่พัฒนาขึ้น ประชากรที่ใช้เป็นโรงเรียนประถมศึกษาที่มีการจัดการเรียนรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 37 แห่ง กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ศึกษา เป็นประชากรทั้งหมด โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแต่ละ 15 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 1 คน ครูการศึกษาพิเศษจำนวน 1 คน ครูปกติ จำนวน 3 คน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมจำนวน 5 คน และผู้ปกครองนักเรียนปกติเรียนรวม จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 55 คนเครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.91

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรวมโรงเรียนประถมศึกษาที่มีการจัดการเรียนรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

2. รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรวมโรงเรียนประถมศึกษาที่มีการจัดการเรียนรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นรูปแบบที่มีผู้เกี่ยวข้องได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษครูผู้สอนตามปกติผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม และผู้ปกครองนักเรียนปกติเรียนรวม มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์กับผลความสำเร็จ โดยมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน 4 ด้าน คือ (1) ด้านการเรียน (2) ด้านอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม (3) ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และ (4) ด้านเครื่องมือและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเกิดความตระหนักและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรวม เกิดความพึงพอใจและมีความไว้วางใจซึ่งกันและกันส่งผลให้การจัดการเรียนรวมได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างเต็มกำลังความสามารถ โดยเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมดำเนินการ 7 ขั้นตอน ได้แก่ (1) กำหนดปัญหาการจัดการเรียนรวม (2) ศึกษาเพื่อเข้าใจตัวการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนรวม (3) รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรวม (4) พัฒนาแผนเพื่อเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรวม (5) ดำเนินการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรวม (6) ดำเนินการทำให้มั่นคงในการจัดการเรียนรวม และ (7) ดำเนินการประเมินผล มีการส่งเสริมประสิทธิภาพภายในระยะเวลาที่

กำหนดพร้อมทั้งบรรลุเป้าหมายที่ต้องการเปลี่ยนแปลงโดยผ่านกระบวนการการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขั้นการวางแผน (2) ขั้นการจัดการองค์กร (3) ขั้นการนำหรือการสั่งการ และ (4) ขั้นการควบคุมกำกับติดตามใกล้ชิดจริงจังต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ส่งผลให้รูปแบบ ได้รับฉันทามติ เห็นด้วยในทุกด้าน และทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุดจากผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม และยังได้รับการพิจารณารับรองรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญ ในการจัดประชุมอิงผู้เชี่ยวชาญ โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับที่มากที่สุด

3. ผลการประสิทธิภาพการจัดการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครเกี่ยวกับ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และความเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมา

อัญชลี พิมสาร (2556: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการบริหาร ปัญหา และแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารรูปแบบเรียนรวม ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ประชากรคือ ผู้บริหารโรงเรียนหลัก ผู้บริหารโรงเรียนมาเรียนร่วม ครูผู้สอนโรงเรียนหลัก และครูผู้สอนโรงเรียนมาเรียนรวม จำนวน 232 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าความถี่

ผลการวิจัยพบว่า

การบริหารรูปแบบเรียนรวม ตามภารกิจการบริหาร (POLC) ของโรงเรียนขนาดเล็ก มีการปฏิบัติในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านการนำองค์กร (L) ด้านการวางแผน (P) ด้านการจัดองค์กร (O) และด้านการควบคุม (C) ปัญหาการบริหารรูปแบบเรียนรวม ที่สำคัญคือ บุคลากรของโรงเรียนหลักและโรงเรียนมาเรียนรวม ขาดความร่วมมือในการวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน ไม่สามารถจัดการะงานให้ตรงตามความรู้ ความสามารถ ศักยภาพ และประสบการณ์ของบุคลากรได้ ไม่ค่อยมีความเป็นธรรมในการพิจารณาความดีความชอบ ผู้บริหารโรงเรียนหลักไม่เปิดใจในการทำงานร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนมาเรียนรวมเกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก การนิเทศ กำกับ ติดตาม ไม่สม่ำเสมอ และขาดการควบคุมดูแลอย่างต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ปัญหา คือ ควรมีการประชุมชี้แจง จุดประสงค์ แนวทาง และเป้าหมายของการบริหารรูปแบบเรียนรวม ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้าใจ เพื่อให้การดำเนินการตามแผนงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ควรมีการประชุมร่วมกันเพื่อจัดบุคลากรในการทำงาน ให้ตรงกับความรู้ ความสามารถ และศักยภาพของแต่ละบุคคล ควรมีการแต่งตั้งครูโรงเรียนหลักและครูโรงเรียน มาเรียนรวม เป็นคณะกรรมการพิจารณาความดีความชอบ เพื่อความเป็นธรรม และควรมีการประชุมเพื่อจัดทำปฏิทินการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม

อรอินทร์ คลองมิ่ง (2556: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของบริหารโรงเรียนการเรียนรวมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน เพื่อสร้างและประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน บางออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทั้งในและต่างประเทศ การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน และการศึกษาเชิงลึกในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม จำนวน 2 โรงเรียน ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบโดยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 แล้วร่างรูปแบบพร้อมนำรูปแบบให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบ ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ตรวจสอบรูปแบบโดยการจัดสนทนากลุ่มจากหน่วยปฏิบัติการ จำนวน 15 คน ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้แบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยคุณลักษณะภาวะผู้นำ 5 ด้าน ดังนี้) คุณลักษณะส่วนบุคคล มี 8 คุณลักษณะ 2) การมีวิสัยทัศน์ที่เข้มแข็ง มี 10 คุณลักษณะ 3) การทำงานร่วมกันทีม มี 5 คุณลักษณะ 4) การมีความรับผิดชอบ มี 5 คุณลักษณะ และ 5) การมุ่งมั่นพัฒนาคนมี 9 คุณลักษณะ

2. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบดังนี้ 1) หน้การและแนวคิดของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ขั้นตอนการพัฒนาภาวะผู้นำ มี 4 ขั้นตอนย่อย คือ (1) การประเมินความต้องการจำเป็นก่อนการพัฒนา (2) การออกแบบการพัฒนา (3) การดำเนินการพัฒนา (4) การประเมินผลการพัฒนา และ 4) ผลลัพธ์ของการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำ

3. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาผู้นำของบริหารโรงเรียนจัดการเรียนรวมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่า รูปแบบมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ตามหลักวิชาการ มีขั้นตอนการพัฒนาภาวะผู้นำที่ชัดเจนและรูปแบบที่ได้รับการพัฒนามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.50-5.00$, S.D. = 0.00-0.05) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.75-4.25$, S.D. = 0.00-0.50)

สุกชัย สุนามเจริญกุล (2558: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนรวมไทยพัฒนา 5 จังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2) เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนรวมไทยพัฒนา 5 จังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ประชากรที่ศึกษาได้แก่ ผู้บริหาร 1 คน รองผู้อำนวยการ 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 24 คน และตัวแทนกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนรวมไทยพัฒนา 5 จำนวน 15 คน รวมทั้งสิ้น 41 คน และผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับ การจัดการสถานศึกษาที่เป็นเลิศ 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

แบบสอบถามเลือกตอบ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนรวมไทยพัฒนา 5 จังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ได้แก่ด้านวินัย การรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ด้านการออกจากราชการ และด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่งและด้านที่อยู่ระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

2. ปัญหาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนรวมไทยพัฒนา 5 จังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปัญหาในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านการออกจากราชการด้านวินัย การรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ส่วนปัญหาในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง และ ปัญหาในระดับน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง 3. แนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนรวมไทยพัฒนา 5 จังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ได้แก่ ควรให้ความสำคัญในด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานควรมีการติดตามและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่องด้านวินัย การรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ควรให้ความสำคัญในการตักเตือนหรือลงโทษบุคลากรที่กระทำผิดควรมีข้อตกลงตามระเบียบที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมในเชิงปฏิบัติด้านการออกจากราชการควรมีการพิจารณาอนุญาตหรือยับยั้งครูที่ขอลาออกจากราชการตามโครงการเกษียณก่อนกำหนดควรชี้แจงให้เห็นผลดีผลเสียอย่างเป็นรูปธรรมในเชิงปฏิบัติ

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ยูเนียนัว (Unianua. 2012: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่อง “ทัศนคติของครูที่มีต่อการศึกษาระบบเรียนรวม” เป็นการวิจัยที่ออกแบบเพื่อการระบุอุปสรรคสำคัญในการนำหลักการของการศึกษาระบบเรียนรวมไปใช้ในโรงเรียน และเพื่อการวิเคราะห์ลักษณะที่แตกต่างของทัศนคติของครูที่มีต่อการศึกษาระบบเรียนรวม ครูกลุ่มตัวอย่างจำนวน 112 คนตอบแบบสอบถามที่ประกอบด้วยคำถาม 8 ลักษณะเกี่ยวกับด้านความรู้ในศัพท์เฉพาะ การปฏิบัติในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และด้านอคติที่มีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างครูที่มีอายุแตกต่างกันกับความรู้ใหม่ในทศวรรษหลักๆของการศึกษาระบบเรียนรวม และมีความสับสนมากเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมกับการจัดการศึกษาแบบบูรณาการ

มาเลียม จอน (Mariam John: 2014) ได้ทำการศึกษากิจการศึกษารวมและระดับของการจัดการศึกษาและธรรมชาติของการจัดการศึกษาของโรงเรียนในความรับผิดชอบของเมือง

ประเทศสวีเดน เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพแบบกรณีศึกษา เก็บข้อมูลจาก ผู้ดูแลเด็กพิเศษจำนวน 5 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามปลายเปิดผลการศึกษาพบว่าผู้ดูแลได้เข้ามามีส่วนร่วมทั้งการบริหาร และการสอน เขามองว่าการบูรณาการการจัดการศึกษาในบรรยากาศห้องเรียนปกติถือเป็นสิ่งที่เหมาะสมรวมไปถึงต้องสัมพันธ์กับสื่อการจัดการเรียนการสอนที่ต้องมีความเหมาะสมกับเด็กกลุ่มนี้ เช่นกัน สิ่งที่ยังมีความกังวลของกลุ่มตัวอย่างคือ การรับมือกับหลักสูตรกลาง ของเด็กพิเศษว่าจะรับกับเนื้อหาได้แค่ไหน บทสรุปคือเด็กเหล่านี้ ต้องการกิจกรรมที่แตกต่าง และต้องการครูที่สามารถดูแล เฉพาะสำหรับพวกเขาได้

มาลินส์ (Malins. 2015: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่อง “การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในชั้นเรียนประถมศึกษาในรัฐออนตาริโอทำได้อย่างไร: ครูกล่าวถึงการให้ความสำคัญกับความหลากหลายทางเพศและการระบุเพศ” โดยได้สำรวจความคิดเห็นจากนักการศึกษา 5 คนในรัฐออนตาริโอ ประเทศแคนาดา ด้วยการใช้วิธีการสัมภาษณ์ที่มุ่งความสำคัญด้านความหลากหลายทางเพศ และการระบุเพศในชั้นเรียนในภาวะปัจจุบันจากการกำหนดโปรแกรมการปฏิบัติให้มีความสำคัญเป็นลำดับแรกในหลักสูตรการเรียนรวมของรัฐออนตาริโอ ข้อมูลได้มาจากการสำรวจตามมุมมองของทฤษฎีควีเยอร์ (Queer Theory) ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 เรื่อง คือ 1) นโยบายทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการสอน 2) เรื่องอะไรที่ยังไม่เหมาะสมที่ต้องอภิปรายกันในโรงเรียน และ 3) การฝึกอบรมครูเป็นวิถีทางของการเริ่มพูดคุยถกเถียงกัน โดยสรุป ครูรายงานว่าสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการนำหลักสูตรใหม่ไปใช้ และต้องการการสนับสนุนและคำแนะนำในการต่อรองกับการต่อต้านของพ่อแม่ผู้ปกครอง

ชาร์มา (Sharma. 2015: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่อง “มุมมองของการศึกษาแบบเรียนรวมโดยการอ้างอิงจากองค์การสหประชาชาติ” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจเกี่ยวกับการศึกษาแบบเรียนรวมที่ได้อธิบายถึงบทบาทขององค์การสหประชาชาติในการให้วิทยาทานแก่ประเทศต่างๆ องค์การยูนิเซฟ(UNICEF)ได้ต่อสู้เพื่อให้เด็ก ๆ ได้เข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันอันเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน จากการประชุมว่าด้วยสิทธิเด็ก(The Convention on the Rights of the Child -CRC) ซึ่งเป็นความร่วมมือกันกับการประชุมว่าด้วยสิทธิผู้พิการ(the Convention on the Rights of Persons with Disabilities -CRPD) หัวใจของการประชุมคือการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายของ EFA โดยพยายามกำหนดให้เป็นวาระ the post- 2015 agenda และจากการประชุม The “Global Partnership on Children with Disabilities” (GPCWD) เมื่อค.ศ.2012 ทำให้เกิดเครือข่ายการให้ความรู้เรื่องสิทธิเด็กพิการในวาระใหม่นี้ ซึ่งควรรวมถึงการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามสิทธิของเด็กพิการแต่การส่งผ่านเรื่องนี้ไปยังโรงเรียนไม่ใช่เรื่องง่าย การบูรณาการโดยปราศจากการเปลี่ยนแปลงระบบในองค์กร เทคนิคการสอน และกลวิธีการเรียนรู้เป็นปัญหามากในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้แก่เด็กพิการที่มีระดับความต้องการหลากหลายและแตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องมีการบังคับให้ใช้ เช่น โปรแกรม United Nations Girls’ Education Initiative (UNGEI)

ที่มีข้อผูกมัดให้สนับสนุนการเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียมในทางเพศ และลดช่องว่างทางเพศลง ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

เดอร์คัส (Dorcas. 2015: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่อง “สิ่งแวดล้อมของการศึกษาแบบเรียนรวมในไนจีเรียตะวันตกเฉียงใต้” มีงานวิจัยจากประเทศด้อยพัฒนาและประเทศกำลังพัฒนาที่พบว่ามีปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการการศึกษาแบบเรียนรวมในไนจีเรีย ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นต้องพิจารณาถึงปัญหาที่เผชิญอยู่ในโรงเรียนที่กำลังจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และอะไรที่จะต้องทำให้สำเร็จเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่าสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ เช่น ราวจับ เครื่องช่วยฟัง หนังสือเบรลล์ อุปกรณ์ประกอบการสอน ห้องน้ำแบบราบ มีไม่เพียงพอ แม้ว่าจะมีอยู่แล้วบ้าง (เครื่องพิมพ์ดีด หนังสือในห้องสมุด วีลแชร์) แต่ก็อยู่ในสภาพชำรุด มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างทัศนคติของครูพิเศษกับครูประจำการที่มีต่อนักเรียนพิเศษด้วยการหาค่าที่ในระดับ 1.91 ($P < 0.05$) สิ่งที่มีอิทธิพลต่อลักษณะตามความจำเป็นของเด็กพิเศษคือความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของลักษณะการรับรู้ในตนเองด้วยการหาค่าที่ในระดับ 1.19 ($P > 0.05$) สรุปผลการวิจัยคือ การศึกษาแบบเรียนรวมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในไนจีเรียเพราะเป็นนโยบายทางการศึกษามาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1977 ที่ว่า ทุกรัฐต้องจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในทุกโรงเรียน และมีการดำเนินการนี้ในไนจีเรียมาแล้ว แต่ถึงกระนั้นนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษก็ยังคงเรียนรวมกับชั้นเรียนปกติอยู่ อันสืบเนื่องจากปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่งนั้นย่อมส่งผลกระทบทางด้านสังคมและด้านความสามารถของนักเรียน หลักสูตรของโรงเรียนควรมีการดัดแปลงให้สอดคล้องกับความต้องการพิเศษของเด็ก รวมทั้งเป้าหมายในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กกลุ่มนี้ ความพยายามนี้ควรกระทำโดยรัฐบาลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาด้วยการเปิดให้ครูได้จัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมด้วยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและระดับความต้องการบริหารจริง สภาพและระดับการบริหารที่คาดหวัง เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย
 - 5.1 สถิติพื้นฐานคือเชิงพรรณนา
 - 5.2 สถิติที่ใช้การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 52 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 18 คน ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ปีงบประมาณ 2559 โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดและปลายเปิดการประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยแบ่ง 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม ซึ่งเกี่ยวข้องกับสถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง ด้านการจัดการเรียนการสอนอบรมเพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและการจัดสื่ออำนวยความสะดวก ด้านวิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาเรียนรวม และการศึกษาดูงานภายในประเทศและต่างประเทศด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนน้ำหนักของคำตอบ ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนในข้อคำถาม

5 = มากที่สุด หมายถึง มีการบริหารหรือจัดการในระดับมากที่สุด

4 = มาก หมายถึง มีการบริหารหรือจัดการในระดับมาก

3 = ปานกลาง หมายถึง มีการบริหารหรือจัดการในระดับปานกลาง

2 = น้อย หมายถึง มีการบริหารหรือจัดการในระดับน้อย

1 = น้อยที่สุด หมายถึง มีการบริหารหรือจัดการในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวข้องกับ ปัญหา/อุปสรรคของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษานิยามศัพท์ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ สภาพและระดับความต้องการการบริหารจริงในปัจจุบัน ระดับการบริหารที่คาดหวังของการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมา เสนออาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการควบคุมสารนิพนธ์พิจารณา จากนั้นจึงเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบคุณภาพในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ที่มุ่งวัด (Index of Item – Objective Congruence : IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.60 - 1.00

3. นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายก่อนนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. ทดลองใช้แบบสอบถามกับผู้ที่มีคุณสมบัติเท่าเทียมกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการในแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการจากสถานศึกษา 6 แห่งได้แก่ โรงเรียนเทพศิลา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตริวิทยา 2 โรงเรียนสิริรัตนารุ โรงเรียนปทุมคงคา โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 โดยให้เป็นโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม

3. นำแบบสอบถามที่ได้รวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อเตรียมการประมวลผลข้อมูล

4. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจุดมุ่งหมายของการวิจัย โดยใช้วิธีทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5. ประเมินผลและสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การจัดการทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการทำข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. นำข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเกี่ยวข้องกับสถานภาพขั้นพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความถี่ และร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. นำเสนอข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง ด้านการจัดการเรียนการสอนอบรมเพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและการจัดสื่ออำนวยความสะดวกด้านวิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาเรียนรวม และ

การศึกษาดูงานภายในประเทศและต่างประเทศด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับ ปัญหา/อุปสรรคของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม วิเคราะห์เนื้อหา สรุปและนำเสนอในรูปแบบของความเรียง

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติพื้นฐานคือเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่

5.1.1 ค่าความถี่

5.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

5.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.1.5 ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Modified Priority Need Index)

5.2 สถิติที่ใช้การหาคุณภาพของเครื่องมือ

5.2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ที่มุ่งวัด (Index of Item Objective Congruence: IOC) อยู่ระดับ 0.60 – 1.00

5.2.2 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามของสภาพการจัดการที่คาดหวัง จำนวน 42 ข้อมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

5.2.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สภาพและระดับความต้องการบริหารจริงในปัจจุบัน ระดับการบริหารที่คาดหวังของการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม

5.2.3 นำความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาเปรียบเทียบสภาพและระดับความต้องการบริหารจริงในปัจจุบัน ระดับการบริหารที่คาดหวังของการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติ

5.3.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.3.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.3.1.3 ค่าความแตกต่างระหว่างสภาพจริงและสภาพคาดหวัง (ความต้องการจำเป็น) คำนวณจากผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับสภาพจริงในปัจจุบันกับระดับสภาพที่คาดหวัง

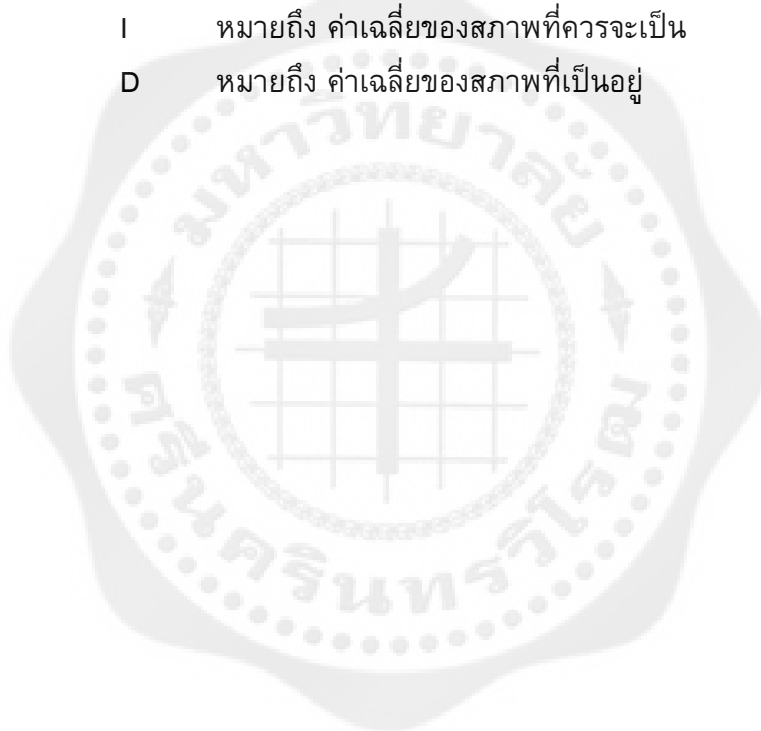
5.2.4 จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลจากการประเมินความต้องการจำเป็น ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยอาศัยแบบการเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูล Modified Priority Need Index : PNI_{Modified} ซึ่งปรับปรุงโดยนางลักษณะ วิรัชชัยและสุวิมล ว่องวาณิช (สุวิมล ว่องวาณิช 2558 : 279) เป็นวิธีการหาความแตกต่างของสภาพที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นอยู่และหารด้วยสภาพที่เป็นอยู่ ทั้งนี้เพื่อควบคุมขนาดความต้องการจำเป็นเป็นให้อยู่ในช่วงพิสัยที่ไม่มากเกินไป โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$PNI_{Modified} = \frac{(I - D)}{D}$$

เมื่อ PNI หมายถึง ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น

D หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นอยู่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย ได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการแปลความหมายและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

n แทน จำนวนคน

f แทน ค่าความถี่

% แทน ค่าร้อยละ (Percentage)

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

PNI แทน ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. นำข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเกี่ยวข้องกับสถานภาพขั้นพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความถี่ และร้อยละและนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. นำเสนอข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน อบรมเพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษ และการจัดสื่ออำนวยความสะดวก ด้านที่ 2 ด้านวิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาเรียนรวม และด้านที่ 4 ด้านการศึกษาดูงานภายในประเทศและต่างประเทศด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จากนั้นวิเคราะห์เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับ ปัญหา/อุปสรรคของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สรุปและนำเสนอในรูปแบบของความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามการประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ตาราง 1 ค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว (n = 18)

รายการ	ค่าความถี่ (f)	ค่าร้อยละ (%)
เพศ		
ชาย	7	38.89
หญิง	11	61.11
รวม	18	100.0
อายุ		
อายุน้อยกว่า 30	3	16.67
อายุระหว่าง 30-40	3	16.67
อายุระหว่าง 41-50	2	11.11
อายุมากกว่า 50	10	55.56
รวม	18	100.0
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	4	22.22
ปริญญาโท	13	72.22
ปริญญาเอก	1	5.56
รวม	18	100.0
บทบาทหน้าที่ /ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	12	66.67
ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	6	33.33
รวม	18	100.0

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	ค่าความถี่ (f)	ค่าร้อยละ (%)
ประสบการณ์ในการทำงาน		
1 - 5 ปี	4	22.22
6 – 10 ปี	2	11.11
21 – 25 ปี	1	5.56
16 – 20 ปี	1	5.56
25 ปี ขึ้นไป	10	55.56
รวม	18	100.0
สถานะภาพสมรส		
โสด	6	33.33
สมรส	12	66.67
รวม	18	100.0
ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
10,001 – 20,000 บาท/เดือน	3	16.67
20,001 – 30,000 บาท/เดือน	3	16.67
30,001 – 40,000 บาท/เดือน	2	11.11
สูงกว่า 40,000 บาท/เดือน	10	55.56
รวม	18	100.0
ขนาดของสถานศึกษา		
สถานศึกษาขนาดใหญ่ (1,501 – 2,500 คน)	9	50.00
สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ (2,500 คน ขึ้นไป)	9	50.00
รวม	18	100.0

จากตาราง 1 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับโครงการ โรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 18 คน เป็นผู้ชาย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 38.89 ผู้หญิง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 61.11 โดยจำแนกอายุน้อยกว่า 30 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 อายุระหว่าง 30-40 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 อายุระหว่าง 41-50 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 อายุมากกว่า 50 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 ระดับการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ

22.22 ปรินญาโท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22 ปรินญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 บทบาทหน้าที่/ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 ประสบการณ์ 6-10 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ประสบการณ์ 16-20 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 ประสบการณ์ 21-25 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 ประสบการณ์ 25 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 สถานะภาพโสด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 สถานะภาพสมรส จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับ 10,001 – 20,000 บาท/เดือน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ระดับ 20,001 – 30,000 บาท/เดือน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ระดับ 30,001 – 40,000 บาท/เดือน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ระดับสูงกว่า 40,000 บาท/เดือน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า มีขนาดของสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ (1,501 – 2,500 คน) และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ (2,500 คน ขึ้นไป) ในสัดส่วนเท่ากัน คือ ร้อยละ 50.0

ตอนที่ 2 สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ใน 4 ด้าน ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม

ตาราง 2 สรุปสภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และสภาพความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม รวมทั้ง 4 ด้าน (n=18)

ตารางรวมด้านที่	สภาพการ จัดการตาม ความเป็น จริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ค่าเฉลี่ย ความ ต้องการ จำเป็น	ความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		PNI
ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง	3.95	0.60	4.68	0.35	0.73	0.18
ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก	3.64	0.89	4.59	0.51	0.95	0.26
ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	3.39	0.90	4.52	0.53	0.76	0.33
ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม	3.76	0.72	4.60	0.41	0.84	0.22

จากตาราง 2 สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบันทั้ง 4 สภาพการจัดการตามความเป็นมากที่สุดในระดับปานกลาง โดยมีค่าระหว่าง ($\bar{X} = 3.95$ S.D = 0.60 5 ถึง $\bar{X} = 3.39$ S.D = 0.90) โดยด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.95$ S.D = 0.60) รองลงมาคือ ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 3.76$ S.D = 0.72) และด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนา นักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.64$ S.D = 0.89) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ($\bar{X} = 3.39$ S.D = 0.90)

สภาพและระดับที่คาดหวังทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมพบว่าทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยระหว่าง ($\bar{X} = 4.68$ S.D = 0.35 5 ถึง $\bar{X} = 4.60$ S.D = 0.41) โดยในด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$ S.D = 0.73) รองลงมาคือ ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 4.60$ S.D =

0.41) และด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการ พิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 4.59$ S.D = 0.51) ตามลำดับ ส่วนด้านที่น้อยที่สุดคือ ด้าน ที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ($\bar{X} = 4.52$ S.D = 0.53)

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียน รวม ในภาพรวม มีค่า PNI = 0.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/ นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญ ความต้องการจำเป็น มากที่สุด PNI = 0.33 แสดงว่ามีความต้องการส่งเสริมหรือสร้างฐาน การวิจัย และพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธี เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมได้อย่างมีคุณภาพ มากมากที่สุด หรือสภาพที่เป็นจริงยังมีช่องว่างหรือความคาดหวังระดับที่คาดหวังกับสภาพที่เป็น จริงค่อนข้างมาก และต้องการความช่วยเหลือ/แก้ไขรองลงมาคือ ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรมเพื่อพัฒนานักเรียนพิการ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น = 0.26 ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม ตามความต้องการพิเศษและ สื่ออำนวยความสะดวก มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น = 22 และด้านที่ 1 ด้านการ บริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น = 0.18 ตามลำดับ

ตาราง 3 สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง (n=18)

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	PNI	
1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม	3.89	0.83	4.83	0.38	0.24	1
2. ผู้บริหารกำหนดนโยบาย จุดเน้นการพัฒนานักเรียนในโรงเรียนให้ครอบคลุมการจัดการเรียนรวม	3.89	0.76	4.67	0.49	0.20	4
3. ผู้บริหารกำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการเรียนรวมตามแผนงบประมาณประจำปีของโรงเรียน	3.89	0.68	4.72	0.58	0.21	3
4. ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะสำหรับนักเรียนเรียนรวม	3.94	0.80	4.72	0.46	0.20	4
5. ผู้บริหารมีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมที่ชัดเจน	3.94	0.73	4.72	0.46	0.20	4
6. ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม	4.00	0.91	4.67	0.59	0.17	4
7. ผู้บริหารมีการจัดหาครูการศึกษาพิเศษในการดูแลนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	4.17	0.86	4.67	0.59	0.12	6
8. ผู้บริหารมีการจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม	3.83	0.79	4.67	0.59	0.22	7
9. ผู้บริหารมีการจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนเรียนรวม	4.11	0.68	4.61	0.61	0.12	2

ตาราง 3 (ต่อ)

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	PNI	
10. ผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่องเชิดชู เกียรติบุคลากร และนักเรียนเรียนรวมอย่างเหมาะสม	3.94	0.80	4.67	0.59	0.19	5
11. ผู้บริหารมีการจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อสร้าง เครือข่ายผู้ปกครองกับโรงเรียนตามโครงการต้นแบบ จัดการเรียนรวม	3.89	0.83	4.56	0.62	0.17	6
รวม	3.95	0.60	4.68	0.35	0.18	

จากตาราง 3 เมื่อพิจารณาระดับการบริหารตามความเป็นจริงในด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$ S.D = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการมีการจัดหาครูการศึกษาพิเศษในการดูแลนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยในอันดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.17$ S.D = 0.86) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนเรียนรวม ($\bar{X} = 4.11$ S.D = 0.68) และผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 4.00$ S.D = 0.91) ตามลำดับ ส่วนข้อที่น้อยที่สุดคือ ผู้บริหารมีการจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม รวม ($\bar{X} = 3.83$ S.D = 0.79)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความคาดหวังในการบริหารโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็งสูงที่สุดมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.68$ S.D = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารโรงเรียนต้นแบบ จัดการเรียนรวม มีค่าในอันดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.83$ S.D = 0.38) รองลงมา คือ ผู้บริหารกำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการเรียนรวมตามแผนงบประมาณประจำปีของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.72$ S.D = 0.59) และผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณให้เป็นภาระเฉพาะสำหรับนักเรียนเรียนรวมผู้บริหารมีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.72$ S.D = 0.46 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็น ในด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษา เพื่อความเข้มแข็งโดยภาพรวมมีความแตกต่างระหว่างค่าที่คาดหวังกับค่าที่เป็นจริง $= (4.68 - 3.95 = 0.73)$ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) เท่ากับ .18 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารโรงเรียนต้นแบบ จัดการเรียนรวม มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) สูงที่สุดเป็นลำดับแรก (0.24) รองลงมาเป็นผู้บริหารมีการจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในโครงการโรงเรียนต้นแบบ จัดการเรียนรวม (0.22) มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับสอง และรองลงมาเป็นผู้บริหารกำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการเรียนรวมตามแผนงบประมาณประจำปีของโรงเรียน (0.21) มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สามตามลำดับ

ตาราง 4 สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก (n=18)

ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	PNI	
1. ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรวมและปฏิบัติต่อนักเรียนเรียนรวมอย่างเหมาะสมและเสมอภาค	3.89	1.13	4.78	0.55	0.23	8
2. ครูได้เข้ารับการฝึกอบรมในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง	3.56	1.15	4.61	0.61	0.29	2
3. ครูจัดสื่อการเรียนการสอน และสื่ออำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	3.61	1.09	4.50	0.62	0.25	6
4. ครูได้จัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมเพื่อสอนทักษะที่จำเป็นให้แก่นักเรียนเรียนรวม เช่น ทักษะการทำความสะอาดกับสภาพแวดล้อมการเคลื่อนไหว ทักษะการดำรงชีวิต ทักษะทางสังคม และทักษะการอ่านเขียน เป็นต้น	3.61	0.85	4.56	0.78	0.26	5
5. ครูมีกระบวนการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	3.67	1.03	4.67	0.59	0.27	4
6. ครูจัดตารางสอนเสริมยืดหยุ่นเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนเรียนรวมแต่ละคน	3.83	0.79	4.56	0.62	0.19	9
7. ครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับนักเรียนเรียนรวมเป็นรายบุคคล	3.44	0.98	4.50	0.62	0.31	1
8. ครูดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม	3.50	0.86	4.50	0.62	0.29	2
9. ครูมีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับลักษณะความสามารถและความสามารถของนักเรียนเรียนรวมแต่ละคน	3.67	0.97	4.56	0.62	0.24	7

ตาราง 4 ต่อ

ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนา นักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	PNi	
10. ครูมีการส่งเสริมนักเรียนเรียนรวมโดยส่งเข้าร่วม กิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้อย่าง เหมาะสม	3.67	1.03	4.67	0.49	0.27	4
11. ครูมีการส่งต่อนักเรียนเรียนรวมระหว่างชั้นเรียน และระหว่างสถานศึกษา	3.56	1.04	4.56	0.51	0.28	3
รวม	3.64	0.89	4.59	0.51	0.26	

จากตาราง 4 เมื่อพิจารณาระดับการบริหารตามความเป็นจริงในด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$ S.D = 0.89) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรวมและปฏิบัติต่อนักเรียนเรียนรวมอย่างเหมาะสมและเสมอภาคมีค่าเฉลี่ยในอันดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.89$ S.D = 1.13) รองลงมาคือ ครูจัดทำตารางสอนเสริมยืดหยุ่นเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนเรียนรวมแต่ละคน ($\bar{X} = 3.83$ S.D = 0.79) และครูมีกระบวนการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสมกับครูมีการส่งเสริมนักเรียนเรียนรวมโดยส่งเข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.67$ S.D. = 1.03) ตามลำดับ ส่วนข้อที่น้อยที่สุดคือ ครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับนักเรียนเรียนรวมเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.44$ S.D. = 0.98)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความคาดหวังในการบริหารโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$ S.D = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรวมและปฏิบัติต่อนักเรียนเรียนรวมอย่างเหมาะสมและเสมอภาค มีค่าเฉลี่ยในอันดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.78$ S.D = 0.55) รองลงมา คือ ครูจัดสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.50$ S.D. = 0.62) และครูได้เข้ารับการฝึกอบรมในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.61$ S.D. = 0.61) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น ในด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก โดยภาพรวมความแตกต่างระหว่างค่าที่คาดหวังกับค่าที่เป็นจริง = $(4.59 - 3.64 = 0.95)$ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) เท่ากับ .26 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูได้จัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมเพื่อสอนทักษะที่จำเป็นให้แก่นักเรียนเรียนรวม เช่น ทักษะการทำความเข้าใจความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมการเคลื่อนไหว ทักษะการดำรงชีวิต ทักษะทางสังคม และทักษะการอ่านเขียน เป็นต้น มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) สูงที่สุดเป็นลำดับแรก (0.31) รองลงมาเป็น ครูได้เข้ารับการฝึกอบรมในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สอง (0.29) และรองลงมาครูมีการส่งต่อนักเรียนเรียนรวมระหว่างชั้นเรียนและระหว่างสถานศึกษา มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สามตามลำดับ

ตาราง 5 สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (n=18)

ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI	
1. ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อสรุปผลการพัฒนา นักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	3.44	1.15	4.39	0.70	0.28	7
2. ครูใช้กระบวนการวิจัย เพื่อการพัฒนาและแก้ไข ปัญหาการจัดการเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	3.33	1.03	4.50	0.71	0.35	3
3. ครูจัดสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	3.50	0.92	4.56	0.71	0.30	6
4. ครูมีการจัดหาและหรือผลิตสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใด ทางการศึกษาแก่นักเรียนเรียนรวม	3.78	0.88	4.78	0.55	0.26	8
5. ครูมีการใช้/ประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการ จำเป็นพิเศษของผู้เรียนเฉพาะบุคคล	3.17	1.20	4.44	0.62	0.40	2
6. ครูให้นักเรียนเรียนรวมมีส่วนร่วมในการพัฒนา นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับ ผู้เรียน	3.17	0.99	4.44	0.62	0.40	2
7. ครูมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และเผยแพร่ ขยายผลเป็นต้นแบบให้ผู้อื่นนำไปใช้ ในการพัฒนาผู้เรียน	3.17	0.99	4.50	0.62	0.42	1
8. โรงเรียนมีการจัดหาสื่อการเรียนการสอนและ เทคโนโลยี เพื่อใช้ในการเรียนการสอนสำหรับ นักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	3.44	0.92	4.61	0.50	0.34	4

ตาราง 5 ต่อ

ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
9. ครูส่งเสริมให้นักเรียนปกติทั่วไป ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเห็นคุณค่าของนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	3.44	1.04	4.56	0.62	0.33	5
10. ครูจัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล และใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและเผยแพร่	3.50	1.15	4.44	0.62	0.27	9
รวม	3.39	0.90	4.52	0.53	0.33	

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณาระดับการบริหารตามความเป็นจริงในด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.39$ S.D = 0.90) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีการจัดหาและหรือผลิตสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาแก่นักเรียนเรียนรวม มีค่าเฉลี่ยมากอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.78$ S.D = 0.88) รองลงมาคือ ครูใช้กระบวนการวิจัย เพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.50$ S.D = 0.92) และครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อสรุปผลการพัฒนานักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.44$ S.D = 1.15) ตามลำดับ ส่วนข้อที่น้อยที่สุดคือ ครูมีการใช้/ประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนเฉพาะบุคคล ($\bar{X} = 3.17$ S.D = 1.20)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความคาดหวังในการบริหารโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$ S.D = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อสรุปผลการพัฒนานักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.78$ S.D = 0.55) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการจัดหาสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.61$ S.D = 0.50) และครูจัดสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.56$ S.D = 0.71)

เมื่อพิจารณาคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นในด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โดยภาพรวมความแตกต่างระหว่างค่าที่คาดหวังกับค่าที่เป็นจริง = $(4.52 - 3.39 = 1.13)$ มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) เท่ากับ .33 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และเผยแพร่ ขยายผลเป็นต้นแบบให้ผู้อื่นนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น(PNI) สูงที่สุดเป็นลำดับแรก (0.42) รองลงมาเป็นครูมีการใช้/ประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนเฉพาะบุคคล (0.40) ครูให้นักเรียนเรียนรวมมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน (0.40) มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สอง และรองลงมาครูใช้กระบวนการวิจัย เพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการจัดเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม (0.35) มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สามตามลำดับ

ตาราง 6 สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และสภาพความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการ ในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม (n=18)

ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI	
1. มีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวม	4.00	0.59	4.67	0.59	0.17	7
2. มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวมในโรงเรียน โดยให้นักเรียนและครอบครัว สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้	3.89	0.90	4.72	0.58	0.21	6
3. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวมระหว่างบุคลากรภายใน และระหว่างโรงเรียนกับครอบครัว ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง	4.00	0.84	4.56	0.51	0.14	8
4. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจในการพัฒนาโรงเรียนเรียนรวม	3.94	0.80	4.61	0.61	0.17	7
5. ผู้ปกครองมีส่วนช่วยเหลือในการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.72	1.02	4.56	0.62	0.23	5
6. โรงเรียนจัดกิจกรรมอื่นที่ช่วยให้นักเรียนทั่วไปเข้าใจและยอมรับนักเรียนเรียนรวม เช่น การเชิญผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับนักเรียนเรียนรวมมาบรรยายให้ฟัง การให้ดูภาพยนตร์ สไลด์หรือสิ่งอื่น ๆ	3.50	0.79	4.56	0.51	0.30	1
7. มีเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในและนอกโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนเรียนรวม	3.72	1.02	4.61	0.50	0.24	4
8. มีการส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนนอกสถานศึกษา	3.72	1.07	4.61	0.50	0.24	4

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรวม	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำ ดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI	
9. โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากร ครูได้ศึกษาดูงานทั้งใน ประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม	3.50	1.10	4.50	0.62	0.29	2
10. โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูในโครงการ เรียนรวม ได้ค้นคว้าศึกษา และนำความรู้ หรือสร้าง ประสบการณ์จากที่อื่น มาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน	3.61	0.92	4.61	0.50	0.28	3
รวม	3.76	0.72	4.60	0.41	0.22	

จากตาราง 6 เมื่อพิจารณาระดับการบริหารตามความเป็นจริงใน ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$ S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวมระหว่างบุคลากรภายใน และระหว่างโรงเรียนกับครอบครัว ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.00$ S.D. = 0.84) รองลงมา คือ และมีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 4.00$ S.D. = 0.59) และผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจในการพัฒนานักเรียนเรียนรวม ($\bar{X} = 3.94$ S.D. = 0.80) ตามลำดับ ส่วนข้อที่น้อยที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากร ครูได้ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 3.50$ S.D. = 1.10)

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความคาดหวังในการบริหารโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$ S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวมในโรงเรียน โดยให้นักเรียนและครอบครัว สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ มีค่าเฉลี่ยอันดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$ S.D. = 0.58) รองลงมาคือ มีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 4.67$ S.D. = 0.59) และผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจในการพัฒนานักเรียนเรียนรวม ($\bar{X} = 4.61$ S.D. = 0.61) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม โดยภาพรวมความแตกต่างระหว่างค่าที่คาดหวังกับค่าที่เป็นจริง = $(4.60 - 3.76 = 0.84)$ มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) เท่ากับ .22 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนจัดกิจกรรมอื่นที่ช่วยให้นักเรียนทั่วไปเข้าใจ และยอมรับนักเรียนเรียนรวม เช่น การเชิญผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับนักเรียนเรียนรวม มาบรรยายให้ฟัง การให้ดูภาพยนตร์ สไลด์หรือสิ่งอื่น ๆ (0.30) มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) สูงที่สุดเป็นลำดับแรก รองลงมาเป็นโรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากร ครูได้ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม (0.29) มีมีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สอง และโรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูในโครงการเรียนรวม ได้ค้นคว้าศึกษา และนำความรู้ หรือสร้างประสบการณ์จากที่อื่น มาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน (0.28) มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สาม ตามลำดับ

ตาราง 7 สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็น ของ
การบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ในการ
บริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัด
การศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง (n=12)

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำ ดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI	
1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารโรงเรียนต้นแบบ จัดการเรียนรวม	4.17	0.75	5.00	0.00	0.20	5
2. ผู้บริหารกำหนดนโยบาย จุดเน้นการพัฒนานักเรียน ในโรงเรียนให้ครอบคลุมการจัดการเรียนรวม	4.17	0.41	5.00	0.00	0.20	5
3. ผู้บริหารกำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการ เรียนรวมตามแผนงบประมาณประจำปีของโรงเรียน	4.00	0.00	5.00	0.00	0.25	3
4. ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะ สำหรับนักเรียนเรียนรวม	4.00	1.10	4.67	0.52	0.17	6
5. ผู้บริหารมีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมที่ ชัดเจน	4.00	0.63	4.67	0.52	0.17	6
6. ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการ บริหารจัดการโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียน รวม	4.17	0.41	4.67	0.52	0.12	7
7. ผู้บริหารมีการจัดหาครูการศึกษาพิเศษในการดูแล นักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	4.50	0.55	4.67	0.52	0.04	8
8. ผู้บริหารมีการจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนาครูและ บุคลากรทางการศึกษาในโครงการโรงเรียนต้นแบบ การจัดการเรียนรวม	3.50	0.55	4.67	0.52	0.33	1
9. ผู้บริหารมีการจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการศึกษาเพื่อนักเรียนเรียนรวม	3.83	0.41	4.67	0.52	0.22	4

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	PNI	
10. ผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่องเชิดชู เกียรติบุคลากร และนักเรียนเรียนรวมอย่างเหมาะสม	3.83	0.75	4.67	0.52	0.22	4
11. ผู้บริหารมีการจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อสร้าง เครือข่ายผู้ปกครองกับโรงเรียนตามโครงการต้นแบบ จัดการเรียนรวม	3.67	0.52	4.83	0.41	0.32	2
รวม	3.98	0.42	4.77	0.32	0.20	

จากตาราง 7 เมื่อพิจารณาระดับการบริหารตามความเป็นจริงใน ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$ S.D = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการจัดหาครูการศึกษาพิเศษในการดูแลนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยอันดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.50$ S.D = 0.55) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารโรงเรียนต้นแบบ จัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 4.17$ S.D = 0.75) ผู้บริหารกำหนดนโยบาย จุดเน้นการพัฒนานักเรียนในโรงเรียนให้ครอบคลุมการจัดการเรียนรวม ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 4.17$ S.D = 0.41) ตามลำดับ ส่วนของที่น้อยที่สุดคือ ผู้บริหารมีการจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 3.50$ S.D = 0.55)

ผู้บริหารสถานศึกษาโครงการมีความคาดหวังในการบริหารโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมด้านที่ 4 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$ S.D = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารโรงเรียนต้นแบบ จัดการเรียนรวม ผู้บริหารกำหนดนโยบาย จุดเน้นการพัฒนานักเรียนในโรงเรียนให้ครอบคลุมการจัดการเรียนรวม ผู้บริหารกำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการเรียนรวมตามแผนงบประมาณประจำปีของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 5.00$ S.D = 0.00) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อสร้างเครือข่ายผู้ปกครองกับโรงเรียนตามโครงการต้นแบบจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 4.83$ S.D = 0.41) และผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะสำหรับนักเรียนเรียนรวม ผู้บริหารมีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

โครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมที่ชัดเจน ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม ผู้บริหารมีการจัดหาครูการศึกษาพิเศษในการดูแลนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารมีการจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม ผู้บริหารมีการจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาเพื่อนักเรียนเรียนรวม ผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากร และนักเรียนเรียนรวมอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.67$ S.D. = 0.52) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น ด้านที่ ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็งโดยภาพรวมความแตกต่างระหว่างค่าที่คาดหวังกับค่าที่เป็นจริง = $(4.77 - 3.98 = 0.79)$ มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) เท่ากับ 0.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม (0.33) มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) สูงที่สุดเป็นลำดับแรก รองลงมาเป็นผู้บริหารมีการจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อสร้างเครือข่ายผู้ปกครองกับโรงเรียนตามโครงการต้นแบบจัดการเรียนรวม (0.32) มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สอง และรองลงมาเป็นผู้บริหารกำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการเรียนรวมตามแผนงบประมาณประจำปีของโรงเรียน (0.25) มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สาม ตามลำดับ

ตาราง 8 สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอนอบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก (n=12)

ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนา นักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI	
1. ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรวมและปฏิบัติต่อนักเรียนเรียนรวมอย่างเหมาะสมและเสมอภาค	4.00	1.10	5.00	0.00	0.25	5
2. ครูได้เข้ารับการฝึกอบรมในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง	3.67	0.82	4.83	0.41	0.32	3
3. ครูจัดสื่อการเรียนการสอน และสื่ออำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	3.67	0.82	4.67	0.52	0.27	4
4. ครูได้จัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมเพื่อสอนทักษะที่จำเป็นให้แก่นักเรียนเรียนรวม เช่น ทักษะการทำความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมการเคลื่อนไหว ทักษะการดำรงชีวิต ทักษะทางสังคม และทักษะการอ่านเขียน เป็นต้น	3.50	0.55	4.67	0.52	0.33	2
5. ครูมีกระบวนการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	4.00	0.63	4.67	0.52	0.17	7
6. ครูจัดตารางสอนเสริมยืดหยุ่นเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนเรียนรวมแต่ละคน	4.00	0.63	4.67	0.52	0.17	7
7. ครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับนักเรียนเรียนรวมเป็นรายบุคคล	3.33	0.82	4.67	0.52	0.40	1
8. ครูดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม	3.50	0.55	4.67	0.52	0.33	2
9. ครูมีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับลักษณะความสามารถและความสามารถของนักเรียนเรียนรวมแต่ละคน	3.67	0.82	4.83	0.41	0.32	3

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนา นักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI	
10. ครูมีการส่งเสริมนักเรียนเรียนรวมโดยส่งเข้าร่วม กิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้อย่าง เหมาะสม	3.83	0.75	4.67	0.52	0.22	6
11. ครูมีการส่งต่อนักเรียนเรียนรวมระหว่างชั้นเรียน และระหว่างสถานศึกษา	3.83	0.75	4.67	0.52	0.22	6
รวม	3.73	0.62	4.73	0.39	0.27	

จากตาราง 8 เมื่อพิจารณาระดับการบริหารตามความเป็นจริงในด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$ S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรวมและปฏิบัติต่อนักเรียนเรียนรวมอย่างเหมาะสมและเสมอภาค รองลงมาคือ ครูมีกระบวนการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ครูจัดตารางสอนเสริมยืดหยุ่นเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนเรียนรวมแต่ละคน มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.00$ S.D. = 0.63 ตามลำดับ) และครูมีการส่งเสริมนักเรียนเรียนรวมโดยส่งเข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ครูมีการส่งต่อนักเรียนเรียนรวมระหว่างชั้นเรียนและระหว่างสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.83$ S.D. = 0.75) ตามลำดับ ส่วนข้อที่น้อยที่สุดคือ ครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับนักเรียนเรียนรวมเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.33$ S.D. = 0.82)

ผู้บริหารสถานศึกษาโครงการมีความคาดหวังในการบริหารโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$ S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรวมและปฏิบัติต่อนักเรียนเรียนรวมอย่างเหมาะสมและเสมอภาค มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 5.00$ S.D. = 0.00) รองลงมาคือ ครูได้เข้ารับการฝึกอบรมในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง ครูมีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับลักษณะความสามารถและความสามารถของนักเรียนเรียนรวมแต่ละคน ($\bar{X} = 4.83$ S.D. = 0.41) และ ครูจัดสื่อการเรียนการสอน และสื่ออำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ครูได้จัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมเพื่อสอนทักษะที่

จำเป็นให้แก่นักเรียนเรียนรวม เช่น ทักษะการทำความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมการเคลื่อนไหว ทักษะการดำรงชีวิต ทักษะทางสังคม และทักษะการอ่านเขียน เป็นต้น ครูมีกระบวนการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ครูจัดตารางสอนเสริมยืดหยุ่นเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนเรียนรวมแต่ละคน ครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับนักเรียนเรียนรวมเป็นรายบุคคล ครูดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามโรงเรียนเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม ครูมีการส่งเสริมนักเรียนเรียนรวมโดยส่งเข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ครูมีการส่งต่อนักเรียนเรียนรวมระหว่างชั้นเรียน และระหว่างสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.67$ S.D. = 0.52) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก โดยภาพรวมความแตกต่างระหว่างค่าที่คาดหวังกับค่าที่เป็นจริง = $(4.73 - 3.73 = 1.00)$ มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) เท่ากับ 0.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับนักเรียนเรียนรวมเป็นรายบุคคล มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) สูงที่สุดเป็นลำดับแรก (0.40) รองลงมาเป็น ครูได้จัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมเพื่อสอนทักษะที่จำเป็นให้แก่นักเรียนเรียนรวม เช่น ทักษะการทำความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมการเคลื่อนไหว ทักษะการดำรงชีวิต ทักษะทางสังคม และทักษะการอ่านเขียน เป็นต้น และครูดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามโรงเรียนเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) เท่ากับ (0.33) ลำดับที่สอง และรองลงมาเป็นครูได้เข้ารับการฝึกอบรมในการพัฒนาทักษะ การจัดการเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) (0.32) ลำดับที่สาม ตามลำดับ

ตาราง 9 สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (n=12)

ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำ ดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI	
1. ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อสรุปผลการพัฒนา นักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	3.83	0.98	4.67	0.52	0.22	7
2. ครูใช้กระบวนการวิจัย เพื่อการพัฒนาและแก้ไข ปัญหาการจัดการเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	3.33	0.82	4.67	0.52	0.40	2
3. ครูจัดสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	3.67	0.52	4.83	0.41	0.32	3
4. ครูมีการจัดหาและหรือผลิตสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใด ทางการศึกษาแก่นักเรียนเรียนรวม	3.83	0.75	5.00	0.00	0.31	4
5. ครูมีการใช้/ประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการ จำเป็นพิเศษของผู้เรียนเฉพาะบุคคล	3.67	0.52	4.67	0.52	0.27	5
6. ครูให้นักเรียนเรียนรวมมีส่วนร่วมในการพัฒนา นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับ ผู้เรียน	3.33	0.52	4.67	0.52	0.40	2
7. ครูมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และเผยแพร่ ขยายผลเป็นต้นแบบให้ผู้อื่นนำไปใช้ ในการพัฒนาผู้เรียน	3.17	0.75	4.67	0.52	0.47	1
8. โรงเรียนมีการจัดหาสื่อการเรียนการสอนและ เทคโนโลยี เพื่อใช้ในการเรียนการสอนสำหรับ นักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	3.83	0.41	4.83	0.41	0.26	6

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำ ดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI	
9. ครูส่งเสริมให้นักเรียนปกติทั่วไป ได้มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้และเห็นคุณค่าของนักเรียนเรียนรวมได้อย่าง เหมาะสม	3.67	0.52	4.83	0.41	0.32	3
10. ครูจัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน เฉพาะบุคคล และใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียน การสอนและเผยแพร่	3.67	1.21	4.67	0.52	0.27	5
รวม	3.60	0.53	4.75	0.39	0.32	

จากตาราง 9 เมื่อพิจารณาระดับการบริหารตามความเป็นจริงในด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$ S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อสรุปผลการพัฒนา นักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.83$ S.D. = 0.98) รองลงมาคือ ครูมีการจัดหาและหรือผลิตสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาแก่นักเรียนเรียนรวม ($\bar{X} = 3.83$ S.D. = 0.52) โรงเรียนมีการจัดหา สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนรวม ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.83$ S.D. = 0.41) ส่วนข้อที่น้อยที่สุดคือ ครูมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อ พัฒนาการเรียนการสอน และเผยแพร่ ขยายผลเป็นต้นแบบให้ผู้อื่นนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.17$ S.D. = 0.75)

ผู้บริหารสถานศึกษาโครงการมีความคาดหวังในการบริหารโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$ S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีการจัดหาและหรือผลิตสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาแก่นักเรียนเรียนรวม มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 5.00$ S.D. = 0.00) รองลงมาคือ ครูจัดสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม โรงเรียนมีการจัดหาสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการเรียนการสอน สอนสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ครูส่งเสริมให้นักเรียนปกติทั่วไป ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเห็นคุณค่าของนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.83$ S.D. = 0.41)

และ ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อสรุปผลการพัฒนานักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ครูใช้กระบวนการวิจัย เพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการจัดเรียนรวมได้อย่างเหมาะสมครูมีการใช้/ประยุกต์ ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนเฉพาะบุคคล ครูให้นักเรียนเรียนรวมมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน ครูมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และเผยแพร่ ขยายผลเป็นต้นแบบให้ผู้อื่นนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.67$ S.D. = 0.52) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โดยภาพรวมความแตกต่างระหว่างค่าที่คาดหวังกับค่าที่เป็นจริง = $(4.75 - 3.60 = 1.15)$ มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) เท่ากับ .39 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และเผยแพร่ ขยายผลเป็นต้นแบบให้ผู้อื่นนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) สูงที่สุดเป็นลำดับแรก (0.47) รองลงมาคือ ครูใช้กระบวนการวิจัย เพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการจัดเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ครูให้นักเรียนเรียนรวมมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน มีคำดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สอง (0.40) และรองลงมาก็คือ ครูจัดสื่อการเรียนการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สาม (0.32) ตามลำดับ

ตาราง 10 สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และสภาพความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม (n=6)

ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม	สภาพการจัดการตามความเป็นจริง		สภาพการจัดการที่คาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI	
1. มีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวม	4.00	0.00	3	0.41	0.21	4
2. มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวมในโรงเรียน โดยให้นักเรียนและครอบครัวสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้	4.17	0.75	0	0.00	0.20	5
3. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวมระหว่างบุคลากรภายใน และระหว่างโรงเรียนกับครอบครัว ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง	4.17	0.41	3	0.41	0.16	6
4. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจในการพัฒนานักเรียนเรียนรวม	4.17	0.75	3	0.41	0.16	6
5. ผู้ปกครองมีส่วนช่วยเหลือในการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.83	0.41	7	0.52	0.22	3
6. โรงเรียนจัดกิจกรรมอื่นที่ช่วยให้นักเรียนทั่วไปเข้าใจ และยอมรับนักเรียนเรียนรวม เช่น การเชิญผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับนักเรียนเรียนรวมมาบรรยายให้ฟัง การให้ดูภาพยนตร์ สไลด์หรือสิ่งอื่น ๆ	3.50	0.55	7	0.52	0.33	2
7. มีเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในและนอกโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนเรียนรวม	4.00	0.89	3	0.41	0.21	4
8. มีการส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนนอกสถานศึกษา	3.83	0.75	7	0.52	0.22	3

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI	
9. โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากร ครูได้ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม	3.00	0.63	4.50	0.55	0.50	1
10. โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูในโครงการเรียนรวม ได้ค้นคว้าศึกษา และนำความรู้ หรือสร้างประสบการณ์จากที่อื่น มาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน	3.50	0.84	4.67	0.52	0.33	2
รวม	3.82	0.49	4.75	0.37	0.24	

จากตาราง 10 เมื่อพิจารณาระดับการบริหารตามความเป็นจริงใน ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวมโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 3.82$ S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวมในโรงเรียน โดยให้นักเรียนและครอบครัว สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจในการพัฒนานักเรียนเรียนรวม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวมระหว่างบุคลากรภายใน ระหว่างโรงเรียนกับครอบครัว ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.17$ S.D. = 0.75) รองลงมาคือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวมระหว่างบุคลากรภายใน และระหว่างโรงเรียนกับครอบครัว ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.17$ S.D. = 0.41) และมีเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในและนอกโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนเรียนรวม ($\bar{X} = 4.00$ S.D. = 0.89) ตามลำดับ ส่วนข้อที่น้อยที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากร ครูได้ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 3.00$ S.D. = 0.63)

ผู้บริหารสถานศึกษาโครงการมีความคาดหวังในการบริหารโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$ S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวมในโรงเรียน โดยให้นักเรียนและครอบครัว สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 5.00$ S.D. = 0.00) รองลงมาคือ มีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวม ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจใน

การพัฒนานักเรียนเรียนรวม มีเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในและนอกโรงเรียนเพื่อการพัฒนา
 พัฒนานักเรียนเรียนรวม ($\bar{X} = 4.83$ S.D. = 0.41) และผู้ปกครองมีส่วนช่วยเหลือในการพัฒนา
 กิจกรรมการจัดการเรียนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนจัดกิจกรรมอื่นที่ช่วยให้นักเรียนทั่วไป
 เข้าใจ และยอมรับนักเรียนเรียนรวม เช่น การเชิญผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับนักเรียนเรียนรวมมา
 บรรยายให้ฟัง การให้ดูภาพยนตร์ สไลด์หรือสิ่งอื่น ๆ โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใน
 โครงการเรียนรวม ได้ค้นคว้าศึกษา และนำความรู้ หรือสร้างประสบการณ์จากที่อื่น มาประยุกต์ใช้
 ในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.67$ S.D. = 0.52) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยน
 เรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม โดยภาพรวมมีคำดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI)
 เท่ากับ .24 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากร ครูได้ศึกษาดูงานทั้งใน
 ประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการ
 จำเป็น (PNI) สูงที่สุดเป็นลำดับแรก (0.50) รองลงมาเป็นโรงเรียนจัดกิจกรรมอื่นที่ช่วยให้นักเรียน
 ทั่วไปเข้าใจ และยอมรับนักเรียนเรียนรวม เช่น การเชิญผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับนักเรียนเรียนรวม
 มาบรรยายให้ฟัง การให้ดูภาพยนตร์ สไลด์หรือสิ่งอื่น ๆ (0.33) และมีการส่งนักเรียนเข้าร่วม
 กิจกรรมนอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนนอกสถานศึกษา มีคำ
 ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สอง (0.33) ส่วนผู้ปกครองมีส่วนช่วยเหลือในการพัฒนา
 กิจกรรมการจัดการเรียนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใน
 โครงการเรียนรวม ได้ค้นคว้าศึกษา และนำความรู้ หรือสร้างประสบการณ์จากที่อื่น มาประยุกต์ใช้
 ในโรงเรียน มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น(PNI) ลำดับที่สาม (0.22) เป็น
 ตามลำดับ

ตาราง 11 สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง (n=6)

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI	
1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม	3.50	1.05	4.67	0.52	0.33	3
2. ผู้บริหารกำหนดนโยบาย จุดเน้นการพัฒนานักเรียนในโรงเรียนให้ครอบคลุมการจัดการเรียนรวม	3.17	0.75	4.33	0.52	0.37	2
3. ผู้บริหารกำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการเรียนรวมตามแผนงบประมาณประจำปีของโรงเรียน	3.33	0.82	4.67	0.52	0.40	1
4. ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะสำหรับนักเรียนเรียนรวม	3.67	0.52	4.83	0.41	0.32	4
5. ผู้บริหารมีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมที่ชัดเจน	3.83	0.75	4.67	0.52	0.22	7
6. ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม	3.50	1.38	4.33	0.82	0.24	5
7. ผู้บริหารมีการจัดหาครูการศึกษาพิเศษในการดูแลนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	3.67	1.21	4.50	0.84	0.23	6
8. ผู้บริหารมีการจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม	3.83	0.98	4.67	0.82	0.22	7
9. ผู้บริหารมีการจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาเพื่อนักเรียนเรียนรวม	4.00	0.89	4.50	0.84	0.13	10

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI	
10. ผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่องเชิดชู เกียรติบุคลากร และนักเรียนเรียนรวมอย่างเหมาะสม	3.83	0.98	4.50	0.84	0.17	8
11. ผู้บริหารมีการจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อสร้าง เครือข่ายผู้ปกครองกับโรงเรียนตามโครงการต้นแบบ จัดการเรียนรวม	3.50	1.05	4.00	0.63	0.14	9
รวม	3.62	0.71	4.52	0.43	0.25	

จากตาราง 11 เมื่อพิจารณาระดับการบริหารตามความเป็นจริงในด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$ S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนเรียนรวม มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.00$ S.D. = 0.89) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากร และนักเรียนเรียนรวมอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.98$ S.D. = 0.98) และผู้บริหารมีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมที่ชัดเจน ($\bar{X} = 3.98$ S.D. = 0.75) ตามลำดับ ส่วนข้อที่น้อยที่สุดคือ ผู้บริหารกำหนดนโยบาย จุดเน้นการพัฒนานักเรียนในโรงเรียนให้ครอบคลุมการจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 3.17$ S.D. = 0.75)

ครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความคาดหวังในการบริหารโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$ S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะสำหรับนักเรียนเรียนรวม มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.83$ S.D. = 0.41) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 4.67$ S.D. = 0.82) และผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารโรงเรียนต้นแบบ จัดการเรียนรวม ผู้บริหารกำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการเรียนรวมตามแผนงบประมาณประจำปีของโรงเรียน ผู้บริหารมีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.67$ S.D. = 0.52)

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น ด้านการบริหารจัดการศึกษา เพื่อความเข้มแข็งโดยภาพรวมความแตกต่างระหว่างค่าที่คาดหวังกับค่าที่เป็นจริง $= (4.52 - 3.62 = 0.9)$ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) เท่ากับ 0.25 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารกำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการเรียนรวม ตามแผนงบประมาณประจำปีของโรงเรียน มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) สูงที่สุดเป็นลำดับแรก (0.40) รองลงมาเป็น มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สอง (0.37) และผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารโรงเรียนต้นแบบ จัดการเรียนรวมมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สาม (0.33) ตามลำดับ

ตาราง 12 สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอนอบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก (n=6)

ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI	
1. ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรวมและปฏิบัติต่อนักเรียนเรียนรวมอย่างเหมาะสมและเสมอภาค	3.17	1.17	4.33	0.82	0.37	7
2. ครูได้เข้ารับการฝึกอบรมในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง	2.83	1.47	4.00	0.63	0.41	5
3. ครูจัดสื่อการเรียนการสอน และสื่ออำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	3.00	1.41	4.00	0.63	0.33	8
4. ครูได้จัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมเพื่อสอนทักษะที่จำเป็นให้นักเรียนเรียนรวม เช่น ทักษะการทำความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมการเคลื่อนไหว ทักษะการดำรงชีวิต ทักษะทางสังคม และทักษะการอ่านเขียน เป็นต้น	3.00	0.89	4.33	1.21	0.44	5
5. ครูมีกระบวนการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	2.67	1.03	4.50	0.84	0.69	1
6. ครูจัดตารางสอนเสริมยืดหยุ่นเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนเรียนรวมแต่ละคน	3.17	0.75	4.17	0.75	0.32	9
7. ครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับนักเรียนเรียนรวมเป็นรายบุคคล	2.83	0.98	4.00	0.63	0.41	6
8. ครูดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม	2.83	0.75	4.33	0.82	0.53	4
9. ครูมีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับลักษณะความสามารถและความสามารถของนักเรียนเรียนรวมแต่ละคน	3.17	1.17	4.17	0.75	0.32	9

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนา นักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำ ดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI	
10. ครูมีการส่งเสริมนักเรียนเรียนรวมโดยส่งเข้าร่วม กิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้อย่าง เหมาะสม	3.00	1.27	4.67	0.52	0.56	3
11. ครูมีการส่งต่อนักเรียนเรียนรวมระหว่างชั้นเรียน และระหว่างสถานศึกษา	2.67	1.03	4.33	0.52	0.62	2
รวม	2.94	0.92	4.26	0.65	0.45	

จากตาราง 12 เมื่อพิจารณาระดับการบริหารตามความเป็นจริงในด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$ S.D. = 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรวมและปฏิบัติต่อนักเรียนเรียนรวมอย่างเหมาะสมและเสมอภาค ครูมีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับลักษณะความสามารถและความสามารถของนักเรียนเรียนรวมแต่ละคน มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.17$ S.D. = 0.17) รองลงมาคือ ครูจัดทำตารางสอนเสริมยืดหยุ่นเหมาะสมกับ รูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนเรียนรวมแต่ละคน ($\bar{X} = 3.17$ S.D. = 0.17) และครูจัดสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.00$ S.D. = 1.41) ตามลำดับ ส่วนข้อที่น้อยที่สุดคือ ครูมีกระบวนการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม และครูมีการส่งต่อนักเรียนเรียนรวมระหว่างชั้นเรียนและระหว่างสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.67$ S.D. = 1.03)

ครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความคาดหวังในการบริหารโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$ S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีการส่งเสริมนักเรียนเรียนรวมโดยส่งเข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ยอันดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.67$ S.D. = 0.52) รองลงมาคือ ครูมีกระบวนการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.50$ S.D. = 0.84) และครูมีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับลักษณะความสามารถและความสามารถของนักเรียนเรียนรวมแต่ละคน ($\bar{X} = 4.17$ S.D. = 0.75) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก โดยภาพรวมความแตกต่างระหว่างค่าที่คาดหวังกับค่าที่เป็นจริง $= (4.26 - 2.94 = 1.32)$ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) เท่ากับ 0.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีกระบวนการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) สูงที่สุดเป็นลำดับแรก (0.69) รองลงมาเป็น ครูมีการส่งต่อนักเรียนเรียนรวมระหว่างชั้นเรียนและระหว่างสถานศึกษา มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สอง (0.62) และครูดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามโรงเรียนเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สาม (0.53) ตามลำดับ

ตาราง 13 สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (n=6)

ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI	
1. ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อสรุปผลการพัฒนา นักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	2.67	1.21	4.17	0.75	0.56	3
2. ครูใช้กระบวนการวิจัย เพื่อการพัฒนาและแก้ไข ปัญหาการจัดการเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	3.00	1.10	4.50	0.84	0.50	5
3. ครูจัดสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	2.83	0.98	4.33	0.82	0.53	4
4. ครูมีการจัดหาและหรือผลิตสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใด ทางการศึกษาแก่นักเรียนเรียนรวม	3.33	1.03	4.33	0.82	0.30	8
5. ครูมีการใช้/ประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการ จำเป็นพิเศษของผู้เรียนเฉพาะบุคคล	2.33	1.21	4.17	0.75	0.79	1
6. ครูให้นักเรียนเรียนรวมมีส่วนร่วมในการพัฒนา นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับ ผู้เรียน	2.33	0.82	4.17	0.75	0.79	1
7. ครูมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และเผยแพร่ ขยายผลเป็นต้นแบบให้ผู้อื่นนำไปใช้ ในการพัฒนาผู้เรียน	2.50	0.84	4.33	0.82	0.73	2
8. โรงเรียนมีการจัดหาสื่อการเรียนการสอนและ เทคโนโลยี เพื่อใช้ในการเรียนการสอนสำหรับ นักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม	3.00	0.63	4.33	0.52	0.44	6

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำ ดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI	
9. ครูส่งเสริมในนักเรียนปกติทั่วไป ได้มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้และเห็นคุณค่าของนักเรียนเรียนรวมได้อย่าง เหมาะสม	3.17	1.17	4.33	0.52	0.37	7
10. ครูจัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน เฉพาะบุคคล และใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียน การสอนและเผยแพร่	3.17	1.17	4.33	0.52	0.37	7
รวม	2.83	0.85	4.30	0.59	0.52	

จากตาราง 13 เมื่อพิจารณาระดับการบริหารตามความเป็นจริงในด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$ S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีการจัดหาและหรือผลิตสื่อเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาแก่นักเรียนเรียนรวม มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.33$ S.D. = 1.03) รองลงมาคือ ครูส่งเสริมในนักเรียนปกติทั่วไป ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเห็นคุณค่าของนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ครูจัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล และใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและเผยแพร่ ($\bar{X} = 3.17$ S.D. = 1.17) และครูใช้กระบวนการวิจัย เพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการจัดเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.00$ S.D. = 1.03) ตามลำดับส่วนข้อที่น้อยที่สุดคือ ครูให้นักเรียนเรียนรวมมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน ($\bar{X} = 2.33$ S.D. = 0.82)

ครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความคาดหวังในการบริหารโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$ S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูใช้กระบวนการวิจัย เพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการจัดเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$ S.D. = 0.84) รองลงมาคือ ครูจัดสื่อการเรียนการสอน และการอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ครูมีการจัดหาและหรือผลิตสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาแก่นักเรียนเรียนรวม

ครูมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และเผยแพร่ ขยายผลเป็นต้นแบบให้ผู้อื่นนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.33$ S.D. = 0.82) และโรงเรียนมีการจัดหาสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.17$ S.D. = 0.75) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โดยภาพรวมความแตกต่างระหว่างค่าที่คาดหวังกับค่าที่เป็นจริง = $(4.30 - 2.83 = 1.47)$ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) เท่ากับ .52 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีการใช้/ประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนเฉพาะบุคคล ครูให้นักเรียนเรียนรวมมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) สูงที่สุดเป็นลำดับแรก (0.79) รองลงมาคือ ครูมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และเผยแพร่ ขยายผลเป็นต้นแบบให้ผู้อื่นนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สอง (0.73) และ ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อสรุปผลการพัฒนานักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สาม (0.56) ตามลำดับ

ตาราง 14 สภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และสภาพความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบโครงการในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม (n=6)

ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI	
1. มีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวม	4.00	0.63	4.50	0.84	0.13	7
2. มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวมในโรงเรียน โดยให้นักเรียนและครอบครัว สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้	3.17	0.75	4.17	0.75	0.32	5
3. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวมระหว่างบุคลากรภายใน และระหว่างโรงเรียนกับครอบครัว ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง	3.33	1.03	4.17	0.41	0.25	6
4. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจในการพัฒนาการเรียนเรียนรวม	3.33	0.52	4.17	0.75	0.25	6
5. ผู้ปกครองมีส่วนช่วยเหลือในการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.17	1.47	4.50	0.84	0.42	3
6. โรงเรียนจัดกิจกรรมอื่นที่ช่วยให้นักเรียนทั่วไปเข้าใจและยอมรับนักเรียนเรียนรวม เช่น การเชิญผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับนักเรียนเรียนรวมมาบรรยายให้ฟัง การให้ดูภาพยนตร์ สไลด์หรือสิ่งอื่น ๆ	3.00	0.63	4.50	0.55	0.50	1
7. มีเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในและนอกโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนเรียนรวม	2.83	0.75	4.17	0.41	0.47	2
8. มีการส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนนอกสถานศึกษา	3.17	1.47	4.50	0.55	0.42	3

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม	สภาพการ จัดการตาม ความเป็นจริง		สภาพการ จัดการที่ คาดหวัง		ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	PNI	
9. โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากร ครูได้ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม	3.50	1.38	4.67	0.52	0.33	4
10. โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูในโครงการเรียนรวม ได้ค้นคว้าศึกษา และนำความรู้ หรือสร้างประสบการณ์จากที่อื่น มาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน	3.50	1.05	4.67	0.52	0.33	4
รวม	3.30	0.72	4.40	0.42	0.33	

จากตาราง 14 เมื่อพิจารณาระดับการบริหารตามความเป็นจริงในด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$ S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวม มีค่าเฉลี่ยอันดับที่สูงที่สุด ($\bar{X} = 4.00$ S.D. = 0.63) รองลงมาคือ โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรครูได้ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 3.50$ S.D. = 1.38) และโรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูในโครงการเรียนรวม ได้ค้นคว้าศึกษา และนำความรู้ หรือสร้างประสบการณ์จากที่อื่น มาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.50$ S.D. = 1.05) ส่วนข้อที่น้อยที่สุดคือ มีเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในและนอกโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนเรียนรวม ($\bar{X} = 2.83$ S.D. = 0.75)

ครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความคาดหวังในการบริหารโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$ S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากร ครูได้ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูในโครงการเรียนรวม ได้ค้นคว้าศึกษา และนำความรู้ หรือสร้างประสบการณ์จากที่อื่น มาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.67$ S.D. = 0.52) รองลงมาคือมีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรวม ผู้ปกครองมีส่วนช่วยเหลือในการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.50$ S.D. 0.84) และโรงเรียนจัดกิจกรรมอื่นที่ช่วยให้นักเรียนทั่วไปเข้าใจ และยอมรับนักเรียนเรียนรวม เช่น การเชิญผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับนักเรียนเรียนรวมมาบรรยายให้ฟัง การให้ดูภาพยนตร์ สไลด์หรือสิ่ง

อื่น ๆ มีการส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนนอกสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.50$ S.D. 0.55) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น ด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม โดยภาพรวมความแตกต่างระหว่างค่าที่คาดหวังกับค่าที่เป็นจริง = $(4.40 - 3.30 = 1.1)$ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) เท่ากับ 0.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนจัดกิจกรรมอื่นที่ช่วยให้ให้นักเรียนทั่วไปเข้าใจและยอมรับนักเรียนเรียนรวม เช่น การเชิญผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับนักเรียนเรียนรวมมาบรรยายให้ฟัง การให้ดูภาพยนตร์ สไลด์หรือสิ่งอื่น ๆ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) สูงที่สุดเป็นลำดับแรก (0.50) รองลงมาคือ มีเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในและนอกโรงเรียน เพื่อการพัฒนา นักเรียนเรียนรวม คำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สอง (0.47) และผู้ปกครองมีส่วนช่วยเหลือในการพัฒนาการจัดการเรียนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมนอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนนอกสถานศึกษา คำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ลำดับที่สาม (0.56) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 นำเสนอข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหา/อุปสรรคของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม

ด้านปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม

1. สถานศึกษายังขาดในเรื่องของ ระบบคัดกรอง การวินิจฉัย และการประเมินสมรรถภาพพื้นฐานของนักเรียนเรียนรวมในแต่ละประเภทของความผิดปกติของนักเรียนเรียนรวมอย่างถูกต้อง
2. ครูผู้สอนยังขาดกระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ตามความสามารถที่ถูกต้อง
3. สถานศึกษายังขาดในเรื่องระบบการส่งต่อ และระบบการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนเรียนรวมอย่างเป็นรูปธรรม
4. ครูผู้สอนบางท่านยังขาด ความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อนักเรียนเรียนรวม
5. สถานศึกษาขาดแคลนเรื่องสื่อ นวัตกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกในการพัฒนา นักเรียนเรียนรวมตามความต้องการของผู้เรียน
6. สถานศึกษายังขาดแคลนครูทางด้านการศึกษาพิเศษ ที่คอยควบคุมดูแลวางระบบการจัดการศึกษาของนักเรียนเรียนรวมอย่างเป็นระบบ
7. รัฐบาลควรเพิ่มงบประมาณในการสนับสนุน ส่งเสริมและการพัฒนาการจัดการศึกษาของนักเรียนเรียนรวม เพื่อให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

8. ผู้ปกครองยังขาดความรู้ในเรื่องของการดูแลนักเรียนเรียนรวม และไม่ยอมรับในพฤติกรรมความผิดปกติของตัวนักเรียน จึงทำให้เกิดปัญหาในเรื่องการส่งต่อกับครูผู้รับผิดชอบจึงทำให้นักเรียนเรียนรวมเกิดพัฒนาการในการเรียนรู้ที่ช้ากว่าปกติ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. สถานศึกษา ส่งเสริม พัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ในด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนและผู้ปกครอง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ระหว่างบุคลากร ภายใน ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องต่อไป
2. สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการควรมีการจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ความเข้าใจมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอน เข้าใจหลักในการวัดและการประเมินผลการเรียนสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
3. ควรมีการจัดทำทะเบียนข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเรียนรวมเป็นบุคคล เพื่อพัฒนานักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสมตามรายบุคคล
4. ควรมีการจัดหาครูที่จบทางด้านการศึกษาพิเศษมาช่วยในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายรายงานผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและระดับการบริหารจริงในปัจจุบันของโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาสภาพและระดับการบริหารที่คาดหวังของโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 52 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 18 คน ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ปีงบประมาณ 2559 โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามการประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยแบ่ง 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม ซึ่งเกี่ยวข้องกับสถานภาพขั้นพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง ด้านการจัดการเรียนการสอนอบรมเพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและการจัดสื่ออำนวยความสะดวก ด้านวิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาเรียนรวม และการศึกษาดูงานภายในประเทศและต่างประเทศด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

การจัดการทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการทำข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. นำข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเกี่ยวข้องกับสถานภาพขั้นพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความถี่ และร้อยละและนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. นำเสนอข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง ด้านการจัดการเรียนการสอนอบรมเพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและการจัดสื่ออำนวยความสะดวกด้านวิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาเรียนรวม และการศึกษาดูงานภายในประเทศและต่างประเทศด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับ ปัญหา/อุปสรรคของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สรุปและนำเสนอในรูปแบบของความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระดับสภาพการบริหารตามความเป็นจริง สภาพการบริหารที่คาดหวัง ในการประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร สรุปได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 18 คน เป็นผู้ชาย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 38.89 ผู้หญิง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 61.11 โดยจำแนกอายุน้อยกว่า 30 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 อายุระหว่าง 30-40 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 อายุระหว่าง 41-50 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 อายุมากกว่า 50 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 ปริญญาโท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22 ปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 บทบาทหน้าที่/ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 ประสบการณ์ 6-10 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ประสบการณ์ 16-20 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 ประสบการณ์ 21-25 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 ประสบการณ์ 25

ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 สถานะภาพโสด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 สถานะภาพสมรส จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับ 10,001 – 20,000 บาท/เดือน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ระดับ 20,001 – 30,000 บาท/เดือน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ระดับ 30,001 – 40,000 บาท/เดือน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ระดับสูงกว่า 40,000 บาท/เดือน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 ขนาดของสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ (1,501 – 2,500 คน) จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ (2,500 คน ขึ้นไป) จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารจริงในปัจจุบันและสภาพการบริหารที่คาดหวังของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ใน 4 ด้าน ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และด้านที่ 4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม

1. สภาพการบริหารตามความเป็นจริง

1.1 สภาพการบริหารตามความเป็นจริง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบ ในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$ S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ 1 การบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง มีสภาพการจัดการตามความเป็นจริง มากที่สุด ($\bar{X} = 3.95$ S.D. = 0.60) รองลงมาคือด้านที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 3.76$ S.D. = 0.72) ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.64$ S.D. = 0.89) และน้อยที่สุดคือ ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ($\bar{X} = 3.39$ S.D. = 0.90) ตามลำดับ

1.2 สภาพการบริหารตามความเป็นจริง ตามความคิดเห็นของ ครูผู้รับผิดชอบโครงการในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$ S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ 1 การบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง มีสภาพการบริหารตามความเป็นจริง มากที่สุด ($\bar{X} = 3.62$ S.D. = 0.71) รองลงมาคือ ด้านที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 3.30$ S.D. = 0.72) ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 2.94$ S.D. = 0.92) และน้อยที่สุดคือ ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ($\bar{X} = 2.85$ S.D. = 0.85) ตามลำดับ

ในระดับของสภาพการบริหารตามความเป็นจริง ผู้วิจัยพิจารณาเพื่อการอภิปรายผลในรายข้อของแต่ละด้านที่มีระดับการบริหารในอันดับต่ำหรือมีอันดับต่ำกว่าอันดับอื่นๆ ที่น่าสนใจซึ่งแสดงว่ามีระดับของการบริหารในอันดับที่ควรพิจารณาเพื่อเพิ่มพูนหรือส่งเสริมหรือควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนคือ ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ($\bar{x} = 3.39$ S.D. = 0.90) โดยพบว่า ข้อที่ 4 ครูมีการจัดหาและหรือผลิตสื่อเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาแก่นักเรียนเรียนรวม ข้อที่ 10 ครูจัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล และใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและเผยแพร่ ตามลำดับ และข้อที่ 3 ครูจัดสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ตามลำดับและข้อที่น้อยที่สุดคือ ครูให้นักเรียนเรียนรวมมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน

2. สภาพการบริหารที่คาดหวัง

2.1 สภาพการบริหารที่คาดหวัง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$ S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ 1 การบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง มีสภาพการบริหารตามความเป็นจริง มากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$ S.D. = 0.35) รองลงมาคือด้านที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม ($\bar{x} = 4.60$ S.D. = 0.42) ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนา นักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{x} = 4.59$ S.D. = 0.51) และน้อยที่สุดคือ ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ($\bar{x} = 4.52$ S.D. = 0.53) ตามลำดับ

2.2 ในสภาพการบริหารที่คาดหวัง ตามความคิดเห็นของ ครูผู้รับผิดชอบโครงการในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.37$ S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ 1 การบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง มีสภาพการบริหารตามความเป็นจริง มากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$ S.D. = 0.43) รองลงมาคือด้านที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม ($\bar{x} = 4.40$ S.D. = 0.42) ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรมเพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{x} = 4.30$ S.D. = 0.59) และน้อยที่สุดคือ ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ($\bar{x} = 4.26$ S.D. = 0.65) ตามลำดับ

ในระดับของสภาพการบริหารที่คาดหวัง ผู้วิจัยพิจารณาเพื่อการอภิปรายผลในรายข้อของแต่ละด้านที่มีระดับการบริหารในอันดับต่ำหรือมีอันดับต่ำกว่าอันดับอื่นๆ ที่น่าสนใจซึ่งแสดงว่ามีระดับของการบริหารในอันดับที่ควรพิจารณาเพื่อเพิ่มพูนหรือส่งเสริมหรือควรได้รับการแก้ไข

อย่างเร่งด่วนคือ ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง ($\bar{X} = 3.95$ S.D = 0.60) โดยพบว่า ข้อที่ 7 ผู้บริหารมีการจัดหาครูการศึกษาพิเศษในการดูแลนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ข้อที่ 9 ผู้บริหารมีการจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา เพื่อนักเรียนเรียนรวม และข้อที่ 6 ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการบริหารจัดการ โครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม ตามลำดับ และข้อที่น้อยที่สุดคือ ข้อที่ 8 ผู้บริหารมีการจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในโครงการโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม

3. ความต้องการจำเป็น

เมื่อพิจารณาคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ในการบริหารจัดการของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ในภาพรวม มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น PNI = 0.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ 3 วิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) มากที่สุด PNI = 0.33 แสดงว่ามีความต้องการส่งเสริมหรือสร้างฐาน การวิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธี เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมได้อย่างมีคุณภาพมากที่สุด หรือสภาพที่เป็นจริงยังมีช่องว่างหรือความคาดหวังระดับที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นจริงค่อนข้างมาก และต้องการความช่วยเหลือ/แก้ไขรองลงมาคือ ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน อบรมเพื่อพัฒนานักเรียนพิการ มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น PNI = 0.26 ด้านที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม ตามความต้องการพิเศษและสื่ออำนวยความสะดวก มีคำดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น PNI = 22 และด้านที่ 1 การบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง คำดัชนีความต้องการจำเป็น PNI = 0.18 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาการประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเข้มแข็ง 2. ด้านการจัดการเรียนการสอน อบรมเพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการพิเศษและการจัดสื่ออำนวยความสะดวก 3. ด้านวิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาเรียนรวม และ 4. ด้านการศึกษาดูงานภายในประเทศและต่างประเทศ ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม พบว่า สภาพการบริหารตามความเป็นจริง และสภาพการบริหารที่คาดหวัง ในการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมของโรงเรียนต้นแบบทั้ง 6 โรงเรียน ยังมีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับที่แตกต่างระหว่างสภาพการบริหารจริงและสภาพการบริหารที่

คาดหวังมากพอสมควร ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลที่ได้จากการวิจัยมาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นที่ควรที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการต้นแบบจัดการเรียนรวมยังมีความต้องการจำเป็นในลำดับแรกหรือสิ่งที่ควรมีการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิมล วังวานิช (2558: 62) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการความต้องการจำเป็น เพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่เป็นอยู่ โดยระบุสิ่งที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินและสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง สภาพการบริหารตามความเป็นจริงนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ด้านวิจัยและพัฒนา สื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาเรียนรวม เป็นด้านที่ควรได้รับการส่งเสริมและเพิ่มพูนหรือได้รับการแก้ไขเป็นลำดับแรกโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่ครูมีการจัดหาและหรือผลิตสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาแก่นักเรียนเรียนรวม เป็นสิ่งที่ควรได้รับการส่งเสริมจากผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมและพัฒนาครูควรมีการจัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล และใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและเผยแพร่ และผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดซื้อการเรียนการสอนและการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ อรรพรรณ นิมตลุง (2552: 12) ได้เสนอแนวคิดในการจัดการเรียนรวม โดยโรงเรียนจะต้องมีความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาระบบของการจัดการเรียนรวมดังนี้ 1) โรงเรียนควรมีเวลาที่ยืดหยุ่นในการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในแต่ละวิชาของผู้เรียน 2) โรงเรียนควรจะให้อิสระแก่ครูในการเลือกวิธีการที่จะทำงาน 3) โรงเรียนควรจะให้ครูได้เตรียมบริการพิเศษในแต่ละวิชาตามความแตกต่างของผู้เรียน 4) โรงเรียนควรจะให้ให้นักเรียนได้ประเมินผลการทำงานในชั้นเรียน 5) โรงเรียนควรจะให้ครู/นักเรียน มีการอบรม/ศึกษานอกสถานที่ ส่วนสภาพการบริหารงานตามสภาพที่คาดหวังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการยังมีความต้องการที่คาดหวังว่า การจะขับเคลื่อนการบริหารจัดการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์ในการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม กำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการเรียนรวมตามแผนงานของสถานศึกษา การจัดสรรงบประมาณประจำปีเฉพาะสำหรับนักเรียนเรียนรวม ตลอดจนมีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมที่ชัดเจน ของแต่ละสถานศึกษา เพื่อเป็นการกำหนดหน้าที่ของผู้รับผิดชอบโครงสร้างในการบริหารจัดการของแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อศึกษาสภาพบริหารตามความเป็นจริงและสภาพการบริหารที่คาดหวังเพื่อประเมิน ความความต้องการจำเป็นในการบริหารโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการ จากการศึกษายังพบว่ายังมีความต้องการจำเป็นอยู่ใน อันดับที่สูงมาก คือการพัฒนางานวิจัยและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการ ศึกษาแบบเรียนรวมซึ่งสอดคล้องกับสภาพการบริหารตามความเป็นจริงที่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการยังมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการผลิตสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาแก่นักเรียนเรียนรวม เป็นสิ่งที่ควรได้รับการส่งเสริมจากผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมและพัฒนาครูควรมีการจัดทำ รายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล และใช้ผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และเผยแพร่ ตลอดจนการจัดการเรียนการสอน อบรม เพื่อพัฒนานักเรียนพิการ ตามความต้องการ พิเศษและสิ่งอำนวยความสะดวก ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียน รวมและปฏิบัติต่อนักเรียนเรียนรวมอย่างเหมาะสมและเสมอภาค ส่งเสริมให้ครูมีกระบวนการจัดการ เรียนการสอน สำหรับนักเรียนเรียนรวมในมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการในการ พัฒนาศักยภาพของสถานศึกษา เพื่อรองรับนักเรียนเรียนรวมตลอดจนการพัฒนา รูปแบบการจัดการ ศึกษาแบบเรียนรวมภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเป็นแหล่งศึกษาดูงาน เพื่อให้สถานศึกษาอื่นๆ ที่มีความสนใจจากการศึกษาดูงาน สามารถนำความรู้ กลับไปพัฒนา รูปแบบในการบริหารและการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ มาเลียม จอน (Mariam John: 2014) ได้ทำการศึกษาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมระดับของการจัดการศึกษา และธรรมชาติของการจัดการศึกษาของโรงเรียนในความรับผิดชอบในประเทศสวีเดน พบว่าครู ผู้ดูแลนักเรียนเรียนรวมจะต้องมีการพัฒนาสื่อการจัดการเรียนการสอนที่ต้องมีความเหมาะสมกับ นักเรียนเรียนรวม การบูรณาการการจัดการศึกษาในบรรยากาศห้องเรียนปกติเป็นสิ่งที่เหมาะสม การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางที่ความความหมายสมกับนักเรียนกลุ่มนี้ รวมทั้งการจัดกิจกรรมที่ แตกต่าง และต้องการครูที่สามารถดูแลเฉพาะสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่างเหมาะสมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนาความรู้เข้าใจในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเฉพาะ บุคคล การวัดผลและการประเมินตามความเหมาะสมสำหรับนักเรียนเรียนรวมอย่างเหมาะสม

1.2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการควรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ปัญหาในการจัดการเรียน การสอน ระหว่างโรงเรียนเครือข่าย เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละกลุ่มที่มีความบกพร่อง แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนรวมได้อย่าง เหมาะสม

1.3 ผู้บริหารหรือครูผู้รับผิดชอบโครงการควรส่งเสริมให้มีการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคนิควิธีการเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม รวมไปถึงการพัฒนาศักยภาพส่วนบุคคลของครูผู้สอน และจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จำเป็นตามความต้องการ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความต้องการจำเป็นของครูผู้สอน หรือผู้ปกครอง ที่มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารจัดการในชั้นเรียน ตลอดจนการวางแผนการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อที่มีความเหมาะสม และวิธีการวัดผลและการประเมินผลที่มีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนรวมต่อไป

2.2 เปรียบเทียบความต้องการจำเป็น ระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอื่นๆ ทั่วประเทศ เพื่อจะได้ทราบถึงสภาพปัญหาในด้านการดำเนินงานตาม นโยบายของภาครัฐ ในการบริหารจัดการโครงการเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม เพื่อจะได้ทราบปัญหาและแนวทางทางในการแก้ไขปัญหาที่ตรงจุด และดำเนินงานตรงตามวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน

2.3 ควรมีการนำรูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติ หรือการประเมินความต้องการจำเป็นแบบต่างๆ ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม เพื่อให้ทราบถึงบริบทที่มีความแตกต่างกัน อีกทั้งยังเป็นการศึกษาการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม เพื่อพัฒนารูปแบบของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม และสามารถนำไปเผยแพร่แลกเปลี่ยนและปรับใช้กับโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศได้

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
- _____. (2553). พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓. กรุงเทพมหานคร. ราชกิจจานุเบกษา
- _____. (2554). นโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2551-2561). กรุงเทพฯ. กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2555). ความรู้พื้นฐานและแนวทางพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ. กลุ่มการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วม สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ
- _____. (2555). มาตรฐานการเรียนรู้ร่วม เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปี พ.ศ. 2555. กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กัญญารัตน์ ว่องศิริกุล. (2550). แนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (สังคมสงเคราะห์). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
- กิ่งเพชร ส่งเสริม .(2550). การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรวมแบบคละชั้นในโรงเรียน ประถมศึกษา.ปริญญาานิพน ค.ม (การพัฒนาหลักสูตร). สุรินทร์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. ถ่ายเอกสาร
- _____. (2552). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรวมแบบคละชั้นที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ. (2554). แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2555 - 2559. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ. สำนักพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- ฉวีวรรณ โยคิน. (2553). การศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education). กรุงเทพฯ: สืบค้นเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2558, จาก http://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=27560&.
- เจลิยวศรี พิบูลชล และคณะ. (2554). การพัฒนามาตรฐานการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ออฟเซ็ท.

- ชนกนาถ กัปตพล.(2550).การประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อพัฒนากระบวนการปรับปรุง
โรงเรียนหลัง การตรวจสอบคุณภาพ.วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา).
- กรุงเทพมหานคร: ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร
- ชัยชนันท์ พิพัฒน์สุขดำรง. (2556).การศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. ถ่ายเอกสาร
- ชินวรรณ บุญเกียรติ. (2554). นโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการในศตวรรษที่สอง (2552-
2562) . สำนักนายกรัฐมนตรี .กรุงเทพมหานคร. ลงนามวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554
- ณรงค์ ฝุ่นมะนาว. (2553). การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโนนใหญ่ สังกัดสํานักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3.
ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. ถ่ายเอกสาร
- ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล. (2557).การประเมินระดับและความต้องการจำเป็นของปัจจัยที่มีผลต่อการ
ใช้ประโยชน์วิจัยของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.วารสารวิจัย
ทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 ตุลาคม
2556-มกราคม 2557. หน้า 86-87
- นพมาศ สุทธิวิรัช. (2551). การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างชี้ท ในโรงเรียนแกนนำ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต 1. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร
การศึกษา). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นารีนาถ บุญสา. (2554). ทรรศนะของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสาธิตละออ
อุทิศ .กศบ. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพมหานคร: สถาบัน บัณฑิตวิทยาลัย .
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. ถ่ายเอกสาร
- เบญญา ชลธาร์นนท์. (2544). การศึกษาแบบเรียนรวม.เอกสารประกอบการสอนรายวิชา
การศึกษา แบบเรียน รวม. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- เพ็ญนภา พบขุนทด. (2554). การศึกษาปัญหาการบริหารและจัดการศึกษาตามขอบข่ายภารกิจ
การกระจายอำนาจ ของสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี:
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. ถ่ายเอกสาร
- ฝ่ายวารี ประภาสะวัต. (2555). การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถของ
ผู้ดูแลเด็กด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย . ปริญญานิพนธ์
ค.ม การศึกษาปฐมวัย ภาคหลักสูตรและการสอนครุศาสตร์มหาบัณฑิต.
กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร

- ฝนทอง อินรอด. (2551). การประเมินความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาของ โรงเรียนสตรีวรนาถบางเขน.กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ. ถ่ายเอกสาร
- มานิตา ลีโทขวลิต. (2553). การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาเพื่อพัฒนาครูปฐมวัยในโรงเรียนรวม. กรุงเทพมหานคร: คุรุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต ค.ด (การศึกษาปฐมวัย) . จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร
- รดา ธรรมพูนพิสัย . (2556). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียน แก่นำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา . ค.ม (การศึกษาพิเศษ). นราธิวาส: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. ถ่ายเอกสาร
- สาธิตา สิทธิกุล. (2558). การประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษา โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.กรุงเทพฯ. วารสารวิชาการคุรุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2558. หน้า 19
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. (2559). ระบบสารสนเทศเพื่อบริการการศึกษา. กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2559, จาก http://data.boppobec.info/emis/school.php?Area_CODE=101702
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. (2559:2) .โครงการ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วมและเรียนรวม ปีงบประมาณ 2559. มหาสารคาม: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. (2559). โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วมและเรียนรวม ปีงบประมาณ 2559. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2558). แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558. กรุงเทพฯ. กลุ่มแผนและงบประมาณ. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2559, จาก <http://special.obec.go.th/index.php>.
- _____ (2559). ประวัติความเป็นมา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ . กรุงเทพมหานคร สืบค้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2559, จาก <http://special.obec.go.th/article1.php> .

- สุภาภรณ์ สุขศรี. (2566). รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรวม. ศศ.ด (การบริหารการศึกษาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง). ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย. ถ่ายเอกสาร
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภชัย สุนามเจริญกุล. (2558). แนวทางพัฒนาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนรวมไทยพัฒนา 5 จังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2.วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กำแพงเพชร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร. ถ่ายเอกสาร
- ศรียา นิยมธรรม และคณะ (2548). การศึกษาพิเศษ สารานุกรมศึกษาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: ธนรัชการพิมพ์. หน้า 6-8
- ศุภานัน สิริพิไลศ. (2548). วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ชุดวิชา EDUC 101 พื้นฐานทางการศึกษาและการศึกษาแบบเรียนรวม. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ สำนักวิจัยและพัฒนา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. ถ่ายเอกสาร
- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุทัยธานี. (2554). ประเภทความพิการ 9 ประเภท. อุทัยธานี .สืบค้นเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2559, จาก <http://spc-uthai.blogspot.com/> .
- อรอินทร์ คลองมิ่ง. (2557). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของบริหารโรงเรียนการเรียนรวมสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ค.ด. (ภาวะผู้นำการบริหารการศึกษา). นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. ถ่ายเอกสาร
- อรรธรณ นิมิตสูง. (2554). การศึกษาแบบเรียนรวม : หนทางนำไปสู่การศึกษาเพื่อปวงชน.วารสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร; ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 : กรกฎาคม – ธันวาคม 2552 .สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. หน้า 6-8
- อัญชลี พิมสาร. (2556). การบริหารรูปแบบเรียนรวมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1.วิทยานิพนธ์ ค.ม (การบริหารการศึกษา). ลำปาง: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- Arvind Sharma. (2015). *Perspectives on Inclusive Education with Reference to United Nations*. India. National Rehabilitation University. Retrieved 15 July 2015. From. <http://www.hrpub.org>
- Daeck ,Dlaine E. (2007). *Inclusion Model for a Building Level*. retrieved. 12 July 2015. 2007. from. [http:// WWW.uni.edu/coe/ Inclusion/ preparing/ Building – levels](http://WWW.uni.edu/coe/Inclusion/preparing/Building-levels)
- Ecaterina Maria Unianu. (2012). *Teachers' attitudes towards inclusive education*. Romania. aTransilvania University of Brasov. Retrieved. 20 May 2015. From'<http://http://www.academia.edu>

East Kathy. (2015). *Inclusion - philosophy of Inclusive Education*. Retrieved October 15 .

2015 from [http : // WWW.uni.edu/coe/ Inclusion/ philosophy/ phosophy. html](http://WWW.uni.edu/coe/Inclusion/philosophy/phosophy.html).

Fareo Dorcas Oluremi. (2015). *Inclusive Education Setting in Southwestern*

Nigeria: Myth or Reality?.NigeriaRetrieved.15July2015.from.<http://www.hrpub.org>

Mariam John Meynert. (2014). INCLUSIVE EDUCATION AND PERCEPTIONS OF
LEARNING FACILITATORS OF CHILDREN WITH SPECIAL NEEDS IN A
SCHOOL IN SWEDEN. SWEDEN. Malmö University College.

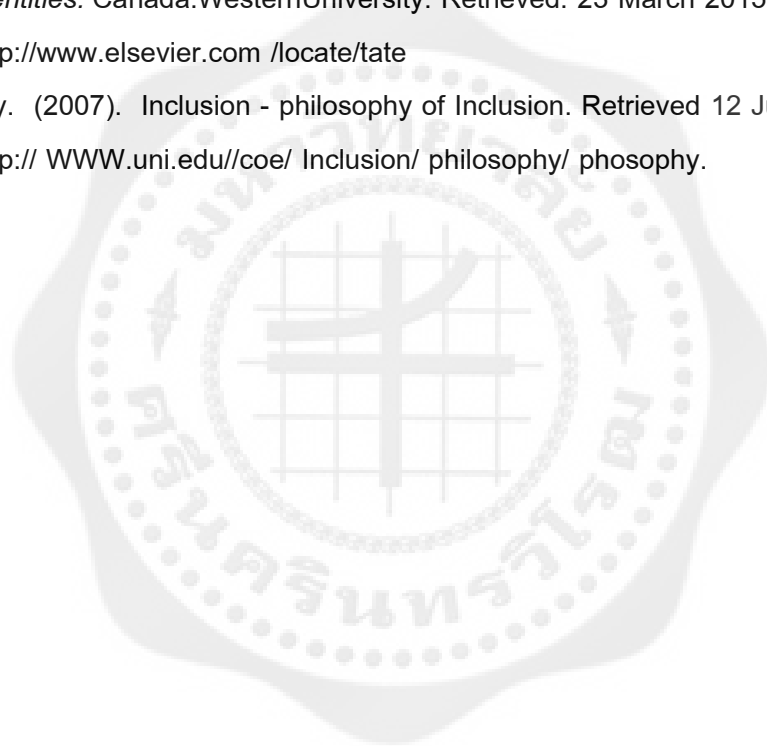
PamelaMalins. (2015). *Howinclusiveis“inclusiveeducation”intheOntario*

*elementaryclassroom?: Teachers talk about addressing diverse gender and sexual
identities*. Canada.WesternUniversity. Retrieved. 23 March 2015 from.

[http://www.elsevier.com /locate/tate](http://www.elsevier.com/locate/tate)

Wilson, Barys. (2007). *Inclusion - philosophy of Inclusion*. Retrieved 12 July 2015. from

[http:// WWW.uni.edu/coe/ Inclusion/ philosophy/ phosophy](http://WWW.uni.edu/coe/Inclusion/philosophy/phosophy).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามงานวิจัยเรื่อง

การประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดให้รายละเอียดที่เกี่ยวกับตัวท่าน โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐

1. เพศ

☐

1. ชาย

☐

2. หญิง

2. อายุ

☐

1. อายุ.....ปี

3. ระดับการศึกษา

☐

1. ปริญญาตรี

☐

2. ปริญญาโท

☐

3. ปริญญาเอก

☐

4. อื่น(ระบุ).....

4. บทบาทหน้าที่ /ตำแหน่ง

☐

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

☐

2. ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

☐

3. อื่น(ระบุ).....

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐

1. 1 - 5 ปี

☐

2. 6 - 10 ปี

☐

3. 11 - 15 ปี

☐

4. 16 - 20 ปี

☐

5. 21 - 25 ปี

☐

6. 25 ปี ขึ้นไป

6. สถานะภาพสมรส

☐

1. โสด

☐

2. สมรส

☐

3. หย่า/ร้าง

7. ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

☐

1. 10,001 - 20,000 บาท/เดือน

☐

2. 20,001 - 30,000 บาท/เดือน

☐

2. 30,001 - 40,000 บาท/เดือน

☐

4. สูงกว่า 40,000 บาท/เดือน

8. ขนาดของสถานศึกษา

☐

1. สถานศึกษาขนาดเล็ก (ไม่เกิน 500 คน)

☐

2. สถานศึกษาขนาดกลาง (501 - 1,500 คน)

☐

3. สถานศึกษาขนาดใหญ่ (1,501 - 2,500 คน)

☐

4. สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ (2,500 คน ขึ้นไป)

[illegible]

[illegible]

3.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของการบริหารโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนรวม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาตอบแบบสอบถาม

นายปรเมศวร์ ภาชา

นิสิตปริญญาโท ภาควิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ศักดิ์ศิริผล

อาจารย์ประจำภาควิชาการการศึกษาพิเศษ
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ดร.สุขพัชรา ชุ่มเจริญ

ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
สำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ บุศิริรักษ์

อาจารย์ประจำภาควิชา
การบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ดร.จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์

ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตนานาชาติ
พระจอมเกล้า

อาจารย์ธิดารัตน์ พานพวง

อาจารย์ประจำภาควิชาการการศึกษาพิเศษ
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นายปรเมศวร์ ภาชา
วันเดือนปีเกิด	12 มกราคม พ.ศ. 2527
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลเกษตรสมบูรณ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	111 หมู่ 1 ตำบลบ้านหัน อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสิริรัตนาร เลขที่ 47 สุขุมวิท 103 ซอยอุดมสุข 30 แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพมหานคร 10260
ตำแหน่งงานในปัจจุบัน	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	มัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนภูเขียว อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ
พ.ศ. 2549	วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2552	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ